

Transkrypcja
XXI sesji Sejmiku Województwa Mazowieckiego VI kadencji
z dnia 25 sierpnia 2020 roku

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

I proszę także do tych z państwa, którzy nie używają w tej chwili mikrofonu, żeby go wyłączyć, dobrze? Jak tam kwestia kworum wygląda?

Laura Kaczyńska - Kierownik Biura Sesji Sejmiku

Pan radny Bittel jeszcze nie potwierdził. Pan Jakub Kowalski. Pan Obermeyer, pani radna Paprocka-Ślusarska, pan Przybytniak, pan Rejczak, pan Romanowski, pan Skolimowski i pani Dorota Stalińska, jeszcze pan Krzysztof Winiarski, pan Zdzikot i pani Zakrzewska.

Jakub Kowalski

Zwrócę uwagę na to, że kilkakrotnie klikałem rączkę i ...

Laura Kaczyńska - Kierownik Biura Sesji Sejmiku

I pan Zabłocki, przepraszam pan Zdzikot jest.

Jakub Kowalski

Nie wiem, dlaczego nie ma mnie wśród potwierdzonych, bo kilkakrotnie naciskałem rączkę. Jakub Kowalski.

Laura Kaczyńska - Kierownik Biura Sesji Sejmiku

Już pan Kowalski jest.

Paweł Obermeyer

Paweł Obermeyer - również proszę o potwierdzenie.

Krzysztof Skolimowski

Ale, za chwilę będę się, dołączony w 100%.

Laura Kaczyńska - Kierownik Biura Sesji Sejmiku

Czyli tak, jeszcze pan, Przybytniak pan Rajczak, pani Stalińska, pan Zabłocki i pan Skolimowski. 5 osób jeszcze.

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

Pani Stalińska zdaje się dołączyć trochę później, czyli mamy jeszcze 4 osoby do potwierdzenia kworum, tak? To znaczy kworum już mamy osiągnięte, ale rozumiem, że te 4 osoby na razie jeszcze nie dołączyły.

Laura Kaczyńska - Kierownik Biura Sesji Sejmiku

Pan Skolimowski już i pan Przybytniak już. Czyli jeszcze pan Rejczak i pan Zabłocki.

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

Dobrze, proszę państwa, no to prosba o skontaktowanie się z panem Rejczakiem i z panem Zabłockim, dobrze? Tak, żeby ustalić czy oni po prostu jeszcze nie dołączyli, czy też jest jakiś problem techniczny. Proszę państwa i może, jeżeli będziemy mieli jakieś kłopoty w czasie sesji techniczne w przypadku głosowań, no to wtedy, jeżeli taka konieczność zajdzie, po prostu będziemy się łączyli z państwem radnymi telefonicznie i będziemy prosili poprzez system głośnomówiący o podanie przez nich sposobu głosowania, tak? Jeżeli rzeczywiście już w żaden sposób połączenia się nie da uzyskać. Proszę państwa, czyli stwierdzam, że w posiedzeniu uczestniczy odpowiednia liczba radnych aby obrady sejmiku uznać za prawomocne. Na podstawie § 3 ust. 2 Regulaminu Obrad Sejmiku Województwa Mazowieckiego na sekretarza obrad powołuję pana radnego Adama Orlińskiego z Klubu Polskiego Stronnictwa Ludowego. Protokół z poprzedniego posiedzenia sejmiku, zgodnie z § 3 ust. 8 Regulaminu Obrad Sejmiku Województwa Mazowieckiego został wyłożony do wglądu pan i panów radnych. Do protokołu nie zgłoszono uwag. Na podstawie § 3 ust. 9. Protokół został podpisany.

Proszę państwa przechodzimy wobec tego do pkt 2: przyjęcie porządku obrad. Mamy tutaj do tej pory, proszę państwa, po posiedzeniu konwentu jedną propozycję zmiany porządku obrad, czyli propozycje zdjęcia pkt. 11: Sprawozdanie Komisji Prawa, Samorządu, Bezpieczeństwa i Porządku Publicznego o projekcie stanowiska sejmiku w sprawie zachowania integralności administracyjnej Województwa Mazowieckiego. Posiedzenie komisji zostało przełożone na 31 sierpnia. W związku z tym sprawozdania komisji na dzisiejszej sesji rozpatrywać nie możemy. Czy są inne propozycje zmiany porządku obrad? Proszę państwa jeżeli nie ma, to wobec tego poddam tę zmianę pod głosowanie państwa radnych. Kto z państwa radnych jest za zmianą porządku obrad

polegającą na usunięciu pkt. 11, czyli sprawozdania Komisji Prawa, Samorządu, Bezpieczeństwa i Porządku Publicznego o projekcie stanowiska Sejmiku Województwa Mazowieckiego w sprawie zachowania integralności administracyjnej Województw Mazowieckiego, druk nr 408. Kto jest za? Kto jest przeciw? Kto wstrzymał się od głosu? Jeszcze pan radny Michał Góras, pan radny Piotr Kandyba, teraz już tylko pan radny Piotr Kandyba i pan radny Leszek Przybytniak.

Leszek Przybytniak

Niestety, Panie Przewodniczący nie mogę. A głosowanie, zaraz zobaczymy. Jest. Dobrze, OK.

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

Już pan radny zagłosował? Pan radny Piotr Kandyba?

Krzysztof Strzałkowski

Panie Przewodniczący, jeżeli można, Krzysztof Strzałkowski, pan Piotr zgłasza problem techniczny. Nie ma odsłuchu. Jest w tej chwili na linii z informatykiem.

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

Nie zgłasza problemu technicznego, panie radny, już zagłosował. Pan radny Jan Rejczak, pani radna Dorota Stalińska i pan radny Wojciech Zabłocki. Czy ktoś z tej trójki się pojawił? Proszę państwa, jeżeli nie, no to uprzejmie państwa informuję, że za przyjęciem zmiany porządku obrad głosowało 47 radnych, 1 radny był przeciw, nikt wstrzymał się od głosu. Stwierdzam, że sejmik przyjął zmianę w porządku obrad. Tym samym pkt. 12, 13, 14, 15, 16 zmieniają punktację. Mamy 15-punktowy porządek obrad.

Proszę państwa, przechodzimy wobec tego do pkt. 3: Projekt uchwały zmieniającej uchwałę w sprawie zwolnienia z obowiązku zbycia w drodze przetargu części nieruchomości zabudowanej położonej w Warszawie przy ulicy Siennej 60, ulicy Śliskiej 51, druk nr 406. O zabranie głosu proszę pana marszałka Rafała Rajkowskiego. A państwa radnych tych, którzy nie zabierają głosu o wyłączenie mikrofonu.

Rafał Rajkowski - Wicemarszałek

Panie Przewodniczący, Panie Panowie Radni. Przedstawiam projekt uchwały Sejmiku Województwa Mazowieckiego zmieniający uchwałę w sprawie zwolnienia z obowiązku zbycia, w drodze przetargu, części nieruchomości zabudowanej, położonej w Warszawie przy ulicy Siennej 60 i ulicy Śliskiej 51. Na podstawie stosownych artykułów i ustaw uchwała się co następuje. W § 1 w uchwale nr 146/18 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 18 września 2018 roku w sprawie zwolnienia z obowiązku zbycia w drodze przetargu części nieruchomości zabudowanej położonej w Warszawie przy ulicy Siennej 60 i ulicy Siennej 51. W § 1 ust. 1 otrzymuje brzmienie: zwalnia się z obowiązku zbycia w drodze przetargu części nieruchomości zabudowanej położonej w Warszawie przy ulicy Siennej 60 i ulicy Śliskiej 51, oznaczonej jako działka ewidencyjna nr 38 z obrębem 6-01-08, na której Sąd Rejonowy dla Warszawy-Mokotowa w Warszawie X Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą o wskazanych numerach po wyłączeniu jej z powierzchni nieruchomości z księgi hipotecznej nr 1467. § 2. Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Województwa Mazowieckiego. § 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia. Szanowni Państwo, w uzasadnieniu Zarząd Województwa Mazowieckiego podjął decyzję w sprawie sprzedaży nieruchomości na rzecz Muzeum Getta Warszawskiego. Na podstawie stosownych przepisów w dniu 18.09.2018 roku Sejmik Województwa Mazowieckiego podjął stosowną uchwałę w sprawie zwolnienia z obowiązku zbycia w drodze przetargowej tej nieruchomości. W toku prac geodezyjnych, niestety, i postępowania administracyjnego wszczętego w celu uzyskania decyzji Prezydenta m. st. Warszawy zatwierdzającej podział geodezyjny działki nr 38 okazało się, że nastąpi nieznaczne przesunięcie granic nowo wydzielonych działek oraz zmiana ich powierzchni w stosunku do projektu sporządzonego przez Mazowieckie Biuro Geodezyjne i Urzędzeń Rolnych w Ostrołęce na zlecenie Województwa Mazowieckiego, który to projekt stanowi załącznik do wskazanej uchwały. Jeżeli, Szanowni Państwo, nie będzie pytań w tej sprawie, to oczywiście wnoszę o przejście do drugiego czytania.

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

Dziękuję bardzo, czy ktoś z państwa radnych chciałby zabrać głos w sprawie projektu uchwały? Został zgłoszony wniosek o przejście do drugiego czytania. Jeśli nie usłyszę sprzeciwu uznam, iż sejmik wyraził zgodę na przejście do drugiego czytania. Przystępujemy zatem do głosowania. Kto państwo radnych jest za przyjęciem projektu

uchwały z druku nr 406? Kto jest przeciw? Kto wstrzymał się od głosu? Jeszcze pan radny Piotr Kandyba i pani radna Wioletta Paprocka-Ślusarska.

Michał Prószyński

Pan Zabłocki sygnalizuje problem z połączeniem w tym momencie.

Krzysztof Strzałkowski

Panie Przewodniczący, pani Wioletta Paprocka również sygnalizuje, że głos oddała, ale nie został zarejestrowany. Prosiłbym o informacje czy został już zarejestrowany.

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

Na razie nie został. Może by pan radny Piotr Kandyba i pani radna Wioletta Paprocka-Ślusarska spróbowali zagłosować jeszcze raz, dobrze?

Piotr Kandyba

Ale słuchajcie, jakie głosowanie było? Przyjęcie porządku obrad głosowałem jeszcze zdażyłem, później mnie wyłączyło. Halo, słyszycie mnie? Piotr Kandyba.

Wojciech Zabłocki

Wojciech Zabłocki, ja tak samo mam problem, naprawdę. Ani najpierw nie mogę się zalogować, a teraz w ogóle nie mogę ani do głosu dojść, ani zagłosować, nic nie mogę. Nie reaguje system.

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

Proszę, żeby się połączyć z panem radnym Zabłockim, dobrze? Być może tam trzeba coś zresetować. A jeżeli chodzi o pana Kandybę, to prośba, żeby odświeżyć może ekran i wejść tam w głosowanie, to jest pkt 3 i zagłosować.

Laura Kaczyńska - Kierownik Biura Sesji Sejmiku

Pana radnego Zabłockiego dodałyśmy już do głosowania, więc może spróbować jeszcze raz głosować.

Piotr Kandyba

A które teraz głosowanie jest? Piotr Kandyba, bo w dwójce zagłosowałem.

Laura Kaczyńska - Kierownik Biura Sesji Sejmiku

Punkt 3 teraz jest.

Piotr Kandyba

OK, dobra. Zaraz głosowanie, nie, jest, o dobrze już mam.

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

Dziękuję bardzo. Mogę prosić już o wyniki? Proszę państwa, za przyjęciem projektu uchwały głosowało 50 radnych, nikt nie był przeciw, nikt nie wstrzymał się od głosu. Stwierdzam, że Sejmik Województwa Mazowieckiego podjął uchwałę zmieniającą uchwałę w sprawie zwolnienia z obowiązku zbycia w drodze przetargu części nieruchomości zabudowanej, położonej w Warszawie przy ul. Siennej 60/ul. Śliskiej 51, druk nr 406.

Przechodzimy do pkt 4: Projekt uchwały w sprawie wyrażenia zgody na nabycie prawa użytkowania wieczystego nieruchomości położonej w Warszawie, oznaczonej jako działki ewidencyjne nr 47/1, nr 47/3, nr 50 z obrębem 3-11-47, druk nr 409. O zabranie głosu proszę pana marszałka Rafała Rajkowskiego.

Rafał Rajkowski - Wicemarszałek

Panie Przewodniczący, Panie i Panowie Radni, przedstawiam projekt uchwały Sejmiku Województwa Mazowieckiego w sprawie wyrażenia zgody na nabycie prawa użytkowania wieczystego nieruchomości położonej w Warszawie, oznaczonej jako działki ewidencyjne nr 47/1 i 47/3 nr 50 w obrębie 3-11-3-47. Na podstawie stosownych artykułów i ustaw w sprawie zasad gospodarowania mieniem województwa mazowieckiego uchwała się co następuje. W § 1 wyraża się zgodę Zarządowi Województwa Mazowieckiego na nabycie od Polskich Kolei Państwowych S.A. na rzecz Województwa Mazowieckiego prawa użytkowania wieczystego nieruchomości położonej w Warszawie oznaczonej jako działki ewidencyjne nr 47/1, nr 47/3 i nr 50 w obrębie 3-11-47 wraz z prawem własności znajdujących się w niej zabudowy o powierzchni 0,5420 ha, dla której Sąd Rejonowy dla Warszawy-Mokotów prowadzi księgę wieczystą o wskazanych numerach. W pkt. 2 nabycie prawa użytkowania wieczystego nieruchomości, o której mowa w ust. 1, nastąpi za cenę 4 314 888, 23 zł. W § 2 wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Województwa Mazowieckiego. I w § 3 uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia. Szanowni Państwo, w stosownym

obszernym uzasadnieniu o nabycie danej, wymienionej nieruchomości wystąpił pan Jarosław Rosłon dyrektor Szpitala Specjalistycznego w Warszawie. Na przedmiotowym terenie urządzony jest parking, użytkowany przez pacjentów oraz przez personel szpitala. Na posiedzeniu Zarządu Województwa Mazowieckiego w dniu 18.05.2020 roku podjęto decyzję o przystąpieniu do rokowań z PKP S.A. Zgoda zarządu dotyczyła przyjęcia, zgoda zarządu na przyjęcie oferty obejmowała maksymalną kwotę 4 000 000 zł netto. Po rokowaniach łączna cena sprzedaży nieruchomości przy Bursztynowej to 4 314 888 zł 23 gr brutto. Z uwagi na wysokość ceny sprzedaży prawo użytkowania wieczystego nieruchomości, konieczne jest uzyskanie zgody Sejmiku Województwa Mazowieckiego, jeżeli nie będzie pytań, to wnoszę o przejście do kolejnego czytania.

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

Dziękuję bardzo, czy ktoś z państwa radnych chciałby zabrać głos w sprawie projektu uchwały? Proszę pan radny Artur Czapliński.

Artur Czapliński

Dzień dobry, bardzo dziękuję. Mam pytanie do pana marszałka: czy ten parking, który, o którym mówimy, on wcześniej istniał i tylko sankcjonujemy stan faktyczny, który był do tej pory. Drugie pytanie: dlaczego ta cena jest, moim zdaniem, tak wysoka? Trzecie pytanie: czy parking, który tam jest w tym szpitalu jest płatny dla pacjentów i dla personelu szpitala. Jeżeli tak, to w jakiej kwocie?

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

Dziękuję bardzo, czy pan marszałek jest w stanie udzielić odpowiedzi panu radnemu?

Rafał Rajkowski - Wicemarszałek

Tak, Panie Przewodniczący. Panie Radny, oczywiście dosyć obszerne uzasadnienie. W nim oczywiście są odpowiedzi na wszystkie te pytania. Nie jestem w stanie tylko odpowiedzieć na pytanie, czy ten parking jest płatny. Z tego co wiem wydaję mi się, że tam jest symboliczna opłata za wjazd. Natomiast, odpowiadając - nabycie tej nieruchomości - czemu jest tak drogie? Odpowiem w ten sposób, no to była kwestia rokowań z PKP S.A. i niestety państwowa spółka nie chciała nam obniżyć tej ceny. Okazało się, że to jest ostateczna kwota, za jaką chcę, że tak powiem

udostępnić, sprzedać tą nieruchomością stąd, że tak powiem ten wniosek dzisiaj przedstawiony na sejmiku. I pytał pan jeszcze - na tej nieruchomości jest oczywiście utwardzony parking, użytkowany już przez pacjentów szpitala, ale ponadto znajduje się budynek biurowy z 1935 roku, budynek mieszkalny też z '35 roku, szambo, przyłącze wodociągowe, ogrodzenie i utwardzenie, i basen.

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

Dziękuję bardzo, proszę państwa czy ktoś jeszcze z państwa radnych chciałby zabrać głos w sprawie projektu uchwały?

Artur Czaplński

Jeżeli można, jeszcze jedno pytanie.

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

Proszę bardzo panie radny.

Artur Czaplński

Bardzo dziękuję. Wydaje mi się, że ta kwestia, o której to symboliczna kwota powiedział pan marszałek, mi się wydaje, że jest to bardzo ważna kwota, ponieważ my tutaj obracamy majątkiem, nie rozmawiamy, a przecież tu ten parking to jest ma funkcje dochodową i warto by było to sprawdzić. Moje pytanie jest takie do pana marszałka: na ile aut ten parking tam funkcjonuje i w tej funkcji mieszkalnej, o której pan powiedział, to kto tam mieszka?

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

Proszę jeszcze jest pan radny Krzysztof Skolimowski.

Krzysztof Skolimowski

Panie Przewodniczący, Szanowni Państwo Radni. Moje doświadczenia z PKP są zawsze takie, że PKP jest firmą, która stara się sprzedać wszystko możliwe po takiej cenie żeby, na tym zarobić. A ponieważ jest monopolistą, to narzuca swoje warunki. Pamiętajmy o tym, że często te nieruchomości przez lata były wykorzystywane i one są dla tych placówek niezbędne. Tak że ja podzielam zdanie pana Czaplńskiego, że może to jest i drogo, tylko zwracam uwagę, że PKP ma taki cel, żeby zarabiać na tym.

I zwracam panu Czaplowskiemu uwagę, że nie jest to element polityki państwowej, żeby PKP zarabiał pieniądze na tych nieruchomościach gdzie się tylko da. Tak że proszę też, panie radny, wziąć to pod uwagę, że dzięki temu nie będzie PKP mieć pieniądze na różne rzeczy, które nie potrzebuje. Tak że zwracam uwagę na to, że jak dyskutujemy o PKP, to popatrzmy na politykę tego monopolisty. On w dawnych czasach został wyposażony w szereg nieruchomości, które są dzisiaj zbędne dla jego działalności i stara się to wykorzystać, i na tym na tym zarabiać. Zresztą w Warszawie, to na każdym kroku mamy do czynienia z taką sytuacją generowaną przez PKP. Dziękuję.

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

Dziękuję, proszę bardzo, pan radny Krzysztof Strzałkowski.

Krzysztof Strzałkowski

Chciałbym tutaj podzielić pewnego rodzaju niepokój pana radnego Czaplowskiego co do stawek, niemniej jednak podzielam tutaj głos pana radnego Skolimowskiego, że negocjacje majątkowe z PKP, oddział nieruchomości, są bardzo trudne. Chciałem także panu radnemu Czaplowskiemu w pewien sposób naświetlić historię tego szpitala. Otóż Międzyleski Szpital Specjalistyczny był niegdyś szpitalem klinicznym, szpitalem kolejowym, czyli de facto znaczna część terenów szpitalnych, towarzyszących szpitalowi, nie przeszła na własność tego szpitala z chwilą jego wyodrębnienia, czy przekształcenia w szpital samorządowy. Niemniej jednak niestety wciąż znaczna część terenów okalających jest własnością PKP. Stąd ta bliskość, tak. No i niestety PKP, no PKP stawia szpital, nie pierwszy raz zresztą, bo ta historia bardzo długa, w takiej sytuacji, że w zasadzie jest jedynym kontrahentem, bo jest jedynym sąsiadem, od którego można nabyć, bądź to wydzierżawić grunty pod rozwój działalności medycznej, czy około medycznej tamże. No i niestety ta dzisiejsza uchwała, to pewnego rodzaju jakby dopełnienie pewnej regulacji gruntów szpitala. Chciałbym powiedzieć i bardzo gorąco poprosić państwa radnych, żebyśmy jednak nie utrudniali szpitalowi funkcjonowania. Trudno, miejmy swoją dumę. PKP nie chce dać bonifikaty, stawki rynkowe. Głosujemy. I chciałbym złożyć wniosek o zakończenie dyskusji w tej sprawie.

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

Dziękuję bardzo, proszę bardzo, jeszcze pan radny Wojciech Zabłocki. Czy pan radny Wojciech Zabłocki chce zabrać głos? Jeżeli nie, to zgłosił jeszcze...

Wojciech Zabłocki

Halo, halo, słysząc mnie czy nie? Bo próbuję, mam problem z łącznością. O wreszcie słysząc, dobra. Kolejna próba. Tak, mogę mówić?

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

Tak, proszę bardzo.

Wojciech Zabłocki

Dobra. Więc Drodzy Państwo, no nie sposób nie zareagować wobec wypowiedzi przedmówców. Jednak jesteśmy na forum publicznym i to będzie zapisane i później utrwalone do wykorzystania, więc nie sposób nie skomentować tego, co usłyszałem na temat PKP. Proszę państwa rozumiem, że bronimy interesu naszego samorządu. Jest bardzo dobrze. Natomiast spółka PKP, w całym kraju, robi różne bardzo drogie inwestycje dla samorządów, wynajmuje powierzchnie dworcowe po kosztach. Wydaje wiele milionów złotych, żeby na potrzeby jednostek samorządu terytorialnego one służyły. Przekazała bardzo dużo nieruchomości, dworców, dla samorządów za symboliczną złotówkę, więc tworzenie takiej rzeczywistości, że spółka, która ma za cel tylko zarabiać pieniądze na samorządach jest jakby wizją fałszywą. Nie chciałbym, żeby to zostało zapisane w protokole naszego sejmiku, bo to jest jednak kompromitujące dla naszego gremium. Dziękuję.

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

Proszę państwa został zgłoszony wniosek o zakończenie dyskusji, czy ktoś jest zdania przeciwnego z państwa radnych.

Andrzej Bittel

Tak, Andrzej Bittel, zdania przeciwnego oczywiście.

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

Proszę bardzo.

Andrzej Bittel

Jest niezrozumiały wniosek o zamknięcie dyskusji w sytuacji, w której zostało na liście mówców 2-4 widzę osoby. Każdy powie 2 zdania i sobie pójdzie. A mnie się rodzi takie pytanie, skoro już pan przewodniczący zezwolił: czy do tej operacji ze strony samorządowej został wykonany operat wyceny tej nieruchomości i czy z wiedzy prawniczej wynika, że PKP mogłoby udzielać jakowejś bonifikaty, to jest drugie pytanie. A trzecie pytanie: kto przydzielał te działki w czasie, kiedy był wyodrębniany szpital i dlaczego ta działka, niezbędna do obsługi tego szpitala, od zawsze nie trafiła od razu do samorządu wojewódzkiego. Też takie pytanie może historyczne niekoniecznie, ale najbardziej interesujące jest to: czy jest operat zrealizowany przez samorząd i czy ta cena się mieści w logice tego operatu? A dla dwóch panów radnych, jednocześnie burmistrzów, mi się wydaje, że jak panowie sprzedajecie działki to też robicie po to różne działania, żeby uzyskać najwyższą cenę. Dziękuję bardzo.

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

Dziękuję bardzo. Proszę państwa czy pan marszałek Rafał Rajkowski jest w stanie udzielić odpowiedzi?

Rafał Rajkowski - Wicemarszałek

Panie Przewodniczący, ja proponuję bezpośrednią odpowiedź osoby, która dokonywała tych rokowań z PKP pani Katarzyna Wieczorek, dyrektor departamentu.

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

Proszę bardzo, pani dyrektor, wobec tego.

Katarzyna Wieczorek - Dyrektor Departamentu Nieruchomości i Infrastruktury

Dzień dobry, Katarzyna Wieczorek Departament Nieruchomości i Infrastruktury. Odnosząc się do pytań zgłoszonych przez państwa radnych chciałabym uzupełnić wypowiedź pana marszałka Rajkowskiego. Nieruchomość przy ulicy Bursztynowej została, przejęta, użytkowanie wieczyste tej nieruchomości, przez PKP S.A. Na mocy, uwłaszczenia w trybie właściwych ustaw. Województwo komunalizuje nieruchomości z mocy prawa z dniem 1 stycznia 1999 roku tylko te, co do których jednostki przejęte do prowadzenia przez samorząd województwa miały ustalony tytuł prawny np. trwałe zarząd lub inne tytuły. W tym przypadku tak nie było dlatego PKP uwłaszczyło się na

tej nieruchomości. Odnosząc się do historii parkingu tych trzech działek wymienionych w uchwale, sytuacja wyglądała w taki sposób: dyrektor szpitala w Międzyzlesiu wielokrotnie kontaktował się z władzami PKP o to, by usankcjonować funkcjonowanie parkingu w okolicach szpitala kilka lat temu doszło do sytuacji, że PKP zorganizowało przetarg nieograniczony na zbycie tych nieruchomości. Przetarg ten rozstrzygnął się, wygrał deweloper, który w zamiarze miał wybudowanie tam budynku mieszkaniowych. Przetarg ten został zakwestionowany przez miasto stołeczne Warszawa. Prezydent miasta stołecznego Warszawy zgłosił prawo pierwokupu. Gest, który PKP wykonał w stronę samorządu to to, iż wyraził wolę bezprzetargowego zbycia odpłatnego samorządowi województwa tych nieruchomości. Te negocjacje odbyły się w pierwszym, w drugim kwartale tego roku z PKP S.A. I opowiadając na pytanie pana radnego Bittela PKP ma swój własny operat szacunkowy, którego nie chce udostępnić Województwu Mazowieckiemu. Cenę, którą zaproponowało, cena, która została zaproponowana przez PKP S.A. została negocjowana. PKP z tej ceny zszedł województwu 15 000 zł i jest to cena ostateczna. Jako samorząd województwa nie mamy wglądu do operatu szacunkowego PKP S.A. Kupujemy, proponujemy nabycie tej nieruchomości na warunkach PKP S.A. I wynegocjowanych warunkach. Samorząd województwa do swoich ksiąg rachunkowych, po nabyciu ewentualnie tej nieruchomości musi wprowadzić tą nieruchomość. I jeżeli będzie wola z państwa strony o nabyciu tej nieruchomości, ta nieruchomość będzie wprowadzona do ksiąg rachunkowych. Na obecnym etapie operat szacunkowy jest przez samorząd województwa wykonywany. Dziękuję bardzo. A parking jest, odnosząc się do pytania pana radnego Czapińskiego, parking jest bezpłatny. Byłam miesiąc temu w szpitalu, wjeżdżałam i wyjeżdżałam nie płacąc za ten szpital. Parking w przyszłości będzie na około 120 osób ten, o którym teraz mówimy. W chwili obecnej PKP, założyło tam taśmy i pacjenci faktycznie nie mogą tam wjeżdżać. Dziękuję bardzo.

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

Dziękuję. Proszę bardzo, pan radny Krzysztof Skolimowski.

Krzysztof Skolimowski

Ja troszkę jestem zdziwiony sytuacją, bo pytania, które zadawał pan radny Czapiński, pan radny Bittel i pan radny Zabłocki znają odpowiedzi i szczerze mówiąc dziwię się, że panowie na posiedzeniu klubu sobie nie wyjaśniliście tego, że głównym celem PKP

jest zarabianie pieniędzy, szczególnie wtedy, kiedy te pieniądze są do wzięcia bezpośrednio. No bo co się stanie w momencie, kiedy my nie wykupimy tej nieruchomości. Otóż ludzie, nasi mieszkańcy Mazowsza nie będą mogli z tego parkingu korzystać, a szpital ma rangę większą niż szpital lokalny. I drodzy panowie, ja tutaj apeluje może do pana radnego Bittela, ma pan taką pozycję, że mógłby pan wpłynąć na politykę PKP w tym zakresie, żeby jednak PKP zachowywało się w taki sposób, żeby dzieliło interes społeczny, a nie tylko zarabiało na biednych ludziach, którzy no muszą korzystać ze szpitala. I żeby oni gdzieś tam daleko parkowali albo dojeżdżali taksówkami, bo nie da się zaparkować, zaparkować wprost. Ja wiem, że to tak fajnie się przerzucać i stawiać różne zarzuty naszemu samorządowi, że za drogo, ani tak. Natomiast drodzy panowie uderzcie się we własne piersi i no my musimy to wykupić, żeby było dobrze ludziom, a że PKP sobie życzy tyle, ile sobie życzy, taka jest pozycja monopolisty, tutaj pan radny Zabłocki powiedział i podzielił to pan radny Bitell, że no przecież PKP musi zarabiać. No tylko dziwnie się składa, że dlaczego akurat musi szczególnie zarabiać u nas, u nas w Warszawie, czy u nas na Mazowszu?

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

Proszę bardzo pan radny Witold Kołodziejski, czy pan radny mnie słyszy?

Michał Prószyński

Panie Przewodniczący, ja mam taką informację. Mnie też przed chwilą wyrzuciło z sesji. Udało mi się połączyć natomiast tutaj większość chyba Klubu Prawo i Sprawiedliwość w tym momencie sygnalizuje problem z połączeniem, więc...

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

Chyba była jakaś przerwa po prostu w pracy serwera, tak by mi to wyglądało, proszę państwa zrobmy wobec tego 5 minut przerwy technicznej, może no 7, tak do za piętnaście dwunasta na czas powrotu tutaj wszystkich do sesji dobrze? Chociaż ja widzę, że tu większość ...

Krzysztof Skolimowski

Ja już wróciłem. Nie wiem, gdzie przerwało moją wypowiedź. W końcu przerwało.

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

...większość państwa, no ale tak właściwie pan radny skonkludował pytanie. Czy pan radny Witold Kołodziejcki jest już z powrotem? Proszę państwa no to za 15, dobrze? Przerwa techniczna, prosba o dołączanie do sesji. Za piętnaście dwunasta wznawiamy obrady.

[Przerwa]

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

Jak proszę państwa? Bo ja tutaj cały czas dostaję sygnały, że już się niektórzy podłączyli. Niektórzy się jeszcze nie podłączyli. Czy już państwo, czy ktoś jeszcze zgłasza problemy? Czy na razie już nie?

Leszek Przybytniak

Panie Przewodniczący, proponuje żebyśmy z powrotem mogli odbyć kworum.

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

Tak, tak. Zaraz sprawdzimy kworum tylko pytanie czy ktoś jeszcze wie, że ktoś ma jakiś problem tak? Bo problem tutaj był raczej systemowy. Widzę, że tu niektórzy mają problemy z zasięgiem jeszcze, ale może po kolei się już będą włączali. Dobrze, proszę państwa, to prosba taka do państwa, żeby państwo potwierdzili kworum, dobrze? Czyli ta rączka na dole. Czy już wszyscy potwierdzili kworum?

Laura Kaczyńska - Kierownik Biura Sesji Sejmiku

Potwierdziły 42 osoby na razie.

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

Kto nie potwierdził wobec tego?

Laura Kaczyńska - Kierownik Biura Sesji Sejmiku

Pan radny Augustyniak, pani radna Bornowska, pan radny Grodzki. Pani radna, pan radny Rytel.

Mirosław Augustyniak

A co, mam potwierdzić kworum?

Laura Kaczyńska - Kierownik Biura Sesji Sejmiku

Pan Michał Grodzki jeszcze i pan Rytel.

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

Dobrze, kto tam, bo tu już widzę, że część osób potwierdziła. Kto nam jeszcze został?

Laura Kaczyńska - Kierownik Biura Sesji Sejmiku

Pan radny Grodzki i pan radny Rytel, no i pani Stalińska, ale jej nie ma cały czas.

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

Czy panowie radni mogą potwierdzić kworum? Czyli pan radny Konrad Rytel i pan radny Michał Grodzki? Dobrze, to proszę, proszę państwa, do kancelarii o kontakt z panami, dobrze? Bo może oni mają jakiś problem z dołączeniem do sesji. Natomiast wznawiamy wobec tego obrady. Proszę państwa mamy tutaj jeszcze, głos chcieli zabrać pan radny Andrzej Bittel. Proszę bardzo.

Andrzej Bittel

Dziękuję bardzo. Ja te poprzednie wypowiedzi mogę skomentować tylko w sposób następujący. Ta z pozoru niepozorna, niepozorne pytanie radnego Artura Czaplńskiego spowodowało, że na temat: "czy działka jest nie za droga aby", spowodowało, żeśmy dowiedzieli dwóch rzeczy, że PKP SA mogło tę działkę sprzedać wcześniej deweloperowi, wtedy ona by bezpowrotnie została utracona z punktu widzenia obsługi szpitala, i że został wykonany gest wobec samorządu i podjęte negocjacje. Negocjacje, które jak rozumiem są zakończone ku satysfakcji obu stron, choć jedna strona wie co chciała wynegocjować i tą stroną jest PKP ma operat, a druga strona no będzie wiedziała, czy to co wynegocjowała jest prawidłowe, bo zostanie sporządzony operat. Zdumiewające cokolwiek odrobinę, aczkolwiek no ja rozumiem, że znajduje to aprobatę na przykład radnego Skolimowskiego, bo przecież radny Skolimowski już wie, że ta działka jest za droga. Dziękuję bardzo.

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

Proszę pan radny Wojciech Zabłocki.

Wojciech Zabłocki

Halo, słyszeć mnie?

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

Tak, proszę bardzo.

Wojciech Zabłocki

Tak, ja w trybie ad vocem. Mianowicie moja wypowiedź, którą później skomentował pan radny Skolimowski została wypaczona i jeszcze raz to powtórzę. Jesteśmy na forum publicznym, to później będzie zapisane w protokołach, więc nie chciałbym, aby pewne nieprawdziwe tezy były utrwalane, powtarzane. Więc wymienię teraz listę inwestycji, tak szybciotko, które realizuje PKP na terenie Mazowsza, oferując jednostkom samorządu terytorialnego, mazowieckim, możliwość wynajmu, robiąc z własnych pieniędzy te inwestycje.

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

Panie radny, ale jaki to ma związek...

Wojciech Zabłocki

Taki, taki ma to związek, skoro moja wypowiedź jest tak interpretowana i przedstawiana na forum publicznym, że ja uważam, że spółka ma za cel tylko zarabianie na samorządzie, no to chciałbym po prostu przeczytać trzydzieści-kilka inwestycji robionych obecnie na terenie naszego województwa, gdzie samorządy otrzymują powierzchnie, przestrzeń do funkcjonowania, z pieniędzy tej spółki i ta spółka dopłaca do funkcjonowania w tym momencie ...

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

...Samorządu Województwa Mazowieckiego i naszej uchwały?

Wojciech Zabłocki

No dotyczy, skoro w dyskusji się pojawia ten temat, skoro negocjujemy z tą spółką, skoro podejmujemy decyzje na podstawie naszego budżetu, naszych celów strategicznych, to uważam, że tak, że to ma związek.

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

Chodzi mi o to, czy te inwestycje to dobrodziejstwo, o którym pan radny mówi dotyczą samorządu województwa. Bo jeżeli nie, panie radny, to jest bez związku z tym projektem uchwały.

Wojciech Zabłocki

Są na terenie naszego województwa, to powiem tak, może nie będę w takim razie państwu tego czytał, to odsyłam do strony PKP S.A. Natomiast nie chciałbym, aby były tego typu tezy utrwalane, zwłaszcza jeżeli moja wypowiedź jest tak interpretowana i później przedstawiana innym, bo to jest po prostu wypaczenie faktów.

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

Dziękuję bardzo. Ja mam prośbę do państwa radnych, bo słyhać państwa radnych. Niekoniecznie są to zawsze wypowiedzi związane z przedmiotem obrad sejmiku w związku z tym prośba, żeby państwo wyłączali mikrofony dobrze, jeżeli państwo nie jesteście dopuszczeni do głosu. Proszę bardzo, jeszcze radny pan Witold Kołodziejski, pozostali panowie radni już nie będą mieli udzielonego głosu, ponieważ już dwa razy zabierali głos w tym punkcie, proszę bardzo, pan radny Witold Kołodziejski.

Witold Kołodziejski

Tak, dziękuję bardzo. Panie Przewodniczący, no ja chciałem tylko zwrócić uwagę, że skoro pozwala pan panu radnemu Skolimowskiemu na dalekie dygresje, to też powinien pan pozwolić na sprostowanie w trybie ad vocem. Ale to jest moja dygresja. Ja chciałem wrócić do pytania i upomnieć się o odpowiedź na pytanie, które kolega Czapliński postawił, a mianowicie o tą część działki, na której jest posadowiony budynek mieszkalny, czy w związku z tym jaka duża to jest część działki? Kto tam mieszka? Jakie są stosunki własnościowe? Czy jest planowane uwłaszczenie mieszkańców? Czy jest planowane również przekształcenie użytkowania wieczystego

we własność? No to było pytanie, na które nie uzyskaliśmy odpowiedzi, czyli o tę część dotyczącą zabudowy mieszkalnej.

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

Dziękuję bardzo. Czy pan marszałek jest w stanie udzielić odpowiedzi panu radnemu?

Rafał Rajkowski - Wicemarszałek

Panie Przewodniczący kontynuuje pani dyrektor Katarzyna Wieczorek.

Katarzyna Wieczorek - Dyrektor Departamentu Nieruchomości i Infrastruktury

Katarzyna Wieczorek - Departament Nieruchomości i Infrastruktury. Tam są ulokowane, posadowione budynki, w tych budynkach nikt nie mieszka. Ja tylko zwrócę uwagę, że ta nieruchomość była przedmiotem sprzedaży w trybie przetargu nieograniczonego, który został zawetowany przez miasto stołeczne Warszawa. Te budynki muszą być wymieniane, bo mówimy o nabyciu prawa użytkowania wieczystego wraz z budynkami, dlatego to zostało wymienione. Natomiast nikt nie będzie pokrzywdzony jeżeli sejmik województwa podejmie decyzję o nabyciu tej nieruchomości, nie ma tam żadnych mieszkańców.

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

Dziękuję bardzo, proszę bardzo pan radny Michał Góras.

Michał Góras

Pani Przewodniczący, ja w sprawie formalnej. Osobą pytającą w tym punkcie był pan radny Artur Czapliński, który jak rozumiem w trybie ad vocem chciał zabrać głos. Natomiast wydaje mi się, że pan radny Skolimowski trzy razy już się wypowiadał podczas tego punktu. Dziękuję.

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

Ja nie mam wrażenia, że pan Skolimowski wypowiadał się trzy razy, a trybu, proszę państwa, ad vocem, to takiego trybu to ja nie widzę tutaj jako dostępnego, więc czy pan radny Michał Góras ma jakieś pytanie?

Michał Góras

Dziękuję, Panie Przewodniczący.

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

Dziękuję bardzo, proszę państwa został zgłoszony wniosek o przejście do drugiego czytania. Jeśli nie usłyszę sprzeciwu uznaję, iż sejmik wyraził zgodę na przejściu do drugiego czytania. Przystępujemy zatem do głosowania. Kto z państwa radnych jest za przyjęciem projektu uchwały z druku nr 409? Kto jest przeciw? Kto wstrzymał się od głosu? Proszę bardzo, jeszcze pan radny Mirosław Augustyniak, pan radny Artur Czapliński, pan radny Rafał Romanowski i pan radny Konrad Rytel. Czy panowie głosują?

Rafał Romanowski

Panie Przewodniczący ale fajnie by było mieć funkcję dostępu do funkcji i możliwość głosowania, aby to głosowanie zapewne sprawnie przebiegało. Natomiast ja widzę, że jestem w trakcie połączony z sesją, natomiast tych funkcji niestety po potwierdzeniu kilkukrotnym kworum nie posiadam. Czyli po prostu jest ona nieaktywna.

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

Panie radny to prośba, żeby wejść w ten pkt 4 i ewentualnie ma pan po lewej stronie taki duży kafelek głosowanie. Czy już?

Rafał Romanowski

Potwierdzam, panie przewodniczący, oddałem głos, więc myślę...Trudno jest się przelogowywać i ponownie łączyć się, żeby oddać głos.

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

To prośba do kancelarii, żeby sprawdzić jak tam jest z zasięgiem u pana radnego dobrze? Na czym polega problem. Czy ja mogę prosić o wyniki tego głosowania? Proszę państwa, za przyjęciem projektu uchwały głosowało 45 radnych. Nikt nie był przeciw. 4 radnych wstrzymało się od głosu. Stwierdzam, że Sejmik Województwa Mazowieckiego podjął uchwałę w sprawie wyrażenia zgody na nabycie prawa użytkowania wieczystego nieruchomości położonej w Warszawie oznaczonej jako działki ewidencyjnej nr 47/1 nr 47/3 i nr 50 z obrębu 3-11-47 druk nr 409.

Przechodzimy do pkt 5. O zabranie głosu proszę pana marszałka Adama Struzika. Projekt uchwały w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego Województwa Mazowieckiego na lata 2020 – 2030, to jest druk nr 410.

Adam Struzik - Marszałek Województwa Mazowieckiego

Czy jestem słyszany i widziany?

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

Tak, proszę panie marszałku.

Adam Struzik - Marszałek Województwa Mazowieckiego

Szanowny Panie Przewodniczący, Wysoki Sejmiku, chciałbym przedstawić projekt uchwały w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego Województwa Mazowieckiego na lata 2020 2030. Pozwólcie państwo, że zanim przejdę do treści uchwały, to przedstawię odpowiednią prezentację. Proszę o uwagę przy omawianiu kolejnego instrumentu mającego na celu zwiększenie rozwoju i skuteczności naszego regionu, również w kontekście walki z zagrożeniami wynikającymi z pandemią COVID-19. Rosnące potrzeby społeczne związane z coraz szerszą komunikacją na odległość, koniecznością świadczenia zdalnej opieki medycznej, podejmowania różnorodnych działań biznesowych z wykorzystaniem najnowszych technologii takich jak sztuczna inteligencja, internet rzeczy, uczenie maszynowe, stał się inspiracją do podjęcia działań wspierających rozwój społeczeństwa informacyjnego na Mazowszu. Myślę, że taka nasza obecna sytuacja również skłania nas do tego, aby dalszy rozwój technik informatycznych miał miejsce. Jak bardzo kluczowym we współczesnym społeczeństwie jest dostęp do sprawnie działającej infrastruktury teleinformatycznej i systemu oraz usług cyfrowych pokazują zarówno tempo światowego rozwoju i ewolucja systemów zarządzania jak i globalne zjawiska kryzysowe, no właśnie w tym COVID-19. Proszę państwa działania określone w strategii rozwoju społeczeństwa informacyjnego mają służyć poprawie jakości życia mieszkańców, niwelowaniu dysproporcji w regionie, podniesieniu bezpieczeństwa i kompetencji cyfrowych. Zadaniem dokumentu będzie koordynacja regionalnych działań w zakresie rozwiązań cyfrowych, wspierających rozwój społeczny i gospodarczy na Mazowszu. To sposób, aby podejmowane prace były spójne, właściwie zaplanowane i dostosowane do aktualnych potrzeb. Jest to inwestycja w

poprawie jakości życia Mazowsza, wzrostu poziomu wsparcia dla prowadzenia biznesu. Strategia pomoże sprostać aktualnym wyzwaniom i kryzysom społeczno-gospodarczym, a tym samym przyczyni się do zapewnienia optymalnych warunków rozwoju zawodowego i osobistego mieszkańców naszego województwa. Tutaj państwo mają plan prezentacji i po kolei postaram się omówić jak najzwężlej, jak sytuuje się strategia rozwoju społeczeństwa informacyjnego, przy istniejących strategicznych dokumentach wojewódzkich, a następnie przedstawię schemat podjętych działań poprzedzających tworzenie strategii. Przybliżę jej budowę i następstwo ujętych w niej zagadnień. Proszę państwa przyjęto, iż optymalny okres obowiązywania Strategii Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego Województwa Mazowieckiego to lata 2020-2030. Określenie takiego horyzontu czasowego umożliwi kontynuację i dobór działań związanych z rozwojem społeczeństwa informacyjnego w ramach obecnej i przyszłej perspektywy finansowej Unii Europejskiej. Okres obowiązywania strategii będzie spójny ze strategią rozwoju województwa mazowieckiego w 2030 innowacyjne Mazowsze, a planowane działania wzmocnią jej efekty, jak również wspierać będą przedsięwzięcia realizowane w oparciu o regionalną strategię innowacji dla Mazowsza. Proszę państwa zaplanowane w przyjmowanej strategii cele i kierunki działań wpisują się wprost we wzmacnianie realizacji celów strategii rozwoju województwa w aspektach zarówno gospodarczych, jak i społecznych. Działania komplementarne względem regionalnej strategii innowacji zapewnią wsparcie dla rozwoju regionalnych, inteligentnych specjalizacji. Tutaj mamy niewymienione na slajdzie, przypomnę tylko, to jest bezpieczna żywność, inteligentne systemy zarządzania, nowoczesne usługi dla biznesu, wysoka jakość życia. Teraz kilka słów o przyjętym schemacie budowy strategii rozwoju społeczeństwa informacyjnego, gdzie każdy z elementów jest ze sobą powiązany tak, by w sposób usystematyzowany, logiczny, merytoryczny zaprowadzić nas do osiągnięcia założonych celów. No po pierwsze, diagnoza. Musimy mieć świadomość jaką mamy sytuację. Po pierwsze, wnikliwa i wielowymiarowa analiza otoczenia zjawiska i trendy w społeczeństwie, poziom wiedzy umiejętności i przygotowanie w zakresie wykorzystania narzędzi cyfrowych. Oczywiście są proszę państwa mierniki, które umożliwiają analizę tej sytuacji. Postęp technologiczny umożliwia zastosowanie wielu sprawdzonych rozwiązań. Analizę trendów wsparto także wskaźnikami Głównego Urzędu Statystycznego oraz Urzędu Komunikacji Elektronicznej. Wykorzystanie udostępniony przez te instytucję danych umożliwia analizę zmian trendów w czasie na

przebiegu 10 lat obowiązywania strategii i zapewni możliwość zmiany i dopasowania podejmowanych działań do zmieniających się okoliczności i potrzeb społecznych. Analizy statystyczne objęły zarówno mieszkańców i gospodarstwa domowe, jak i przedsiębiorców oraz administrację publiczną. Teraz parę słów o obszarach wymagających wsparcia i celach strategii. Określono obszary wymagające najpilniejszego wsparcia i na ich podstawie wyznaczono cztery cele strategiczne. Po pierwsze, wzrost kompetencji cyfrowych Mazowsza, po drugie rozwój e-usług w szczególności usług publicznych, po trzecie rozbudowa infrastruktury technicznej m.in. internetowej sieci szkieletowej i po czwarte wsparcie nauki i biznesu. W obrębie wyznaczonych celów strategicznych wskazano od 2 do 4 kierunków koniecznych działań. Na ich podstawie wyznaczono typy działań i przykładowe rozwiązania. Na przełomie roku przeprowadzono szerokie konsultacje przy udziale jednostek samorządowych, mieszkańców przedsiębiorców i przedstawicieli ośrodków nauki i kultury jak i instytucji rządowych, w trakcie których zebrano ponad 100 uwag do projektu strategii. Większość z nich rozwija treść proponowanych form działania i w sposób istotny wpłynęły na finalny kształt dokumentu. Dzięki temu strategia rozwoju społeczeństwa informacyjnego powstała z pełnym uwzględnieniem oczekiwań różnych środowisk Mazowsza i w sposób dostosowany do bezpośrednio zdiagnozowanych potrzeb. Widoczna na slajdzie grafika umieszczona została w dokumencie w sposób uproszczony przedstawia następstwo kroków dla osiągnięcia postawionych celów. Jak widać obszary wymagające wsparcia, czyli cele strategiczne, podzielono tematycznie na 13 kierunków działań oraz 41 działań, w ramach których projektowane i wdrażane będą projekty wspierające rozwój województwa. Spójne i sprawne skoordynowane działania w tym zakresie zapewnia natomiast dokument wdrożeniowy do tej strategii, którym będzie program transformacji cyfrowej województwa. Proszę państwa, z uwagi na dziesięcioletni okres obowiązywania strategii niezbędne jest stałe monitorowanie przebiegu realizacji działań, jak i bieżąca analiza zmienności trendów i potrzeb społeczeństwa i regionu. Monitoring oparty został na wyselekcjonowanych wskaźnikach. Analizie zostaną poddane zarówno tendencje zmian każdego z nich jak i prowadzone będą predykcje przebiegu tych zmian w przyszłości. W zakresie samej oceny trafności podejmowanych działań przyjęto model analityczny śledzący relacje danego wskaźnika dla województwa, przy czym tutaj chcemy uszczegółowić z uszczegółowieniem dla dwóch obszarów statystycznych Mazowsza: regionu warszawskiego stołecznego i regionu

mazowieckiego regionalnego, względem średniego poziomu krajowego. Państwo tutaj na wykresie widziecie jak istotne są różnice między tymi dwoma regionami. Region warszawski stołeczny, w tych wskaźnikach dotyczących społeczeństwa informacyjnego, przeważa nad wskaźnikami dla całej Polski. To region mazowiecki regionalny jest poniżej tego wskaźnika i naszym dążeniem oczywiście będzie, żeby nie hamować rozwoju w regionie warszawskim stołecznym, ale wspierać w sposób znaczący region mazowiecki regionalny, co w konsekwencji ma doprowadzić do wyrównywania z poziomem krajowym. Te wskaźniki w tym regionie warszawskim stołecznym, które przekraczają średnią polską, no świadczą o przewadze konkurencyjnej tego regionu i oczywiście dalej powinny być wzmacniane. Ewaluacja, przewidziano ewaluację strategii śródkresową, końcową jak i doraźną oraz w razie potrzeby jej aktualizację. Dzięki temu możliwe będzie zapewnienie aktualności podejmowanych rozwiązań, a w przypadku zmiany potrzeb okresowa modyfikacja zarówno przygotowywanych działań wdrożeniowych jak i samych założeń strategii i adekwatności wyznaczonych celów. Proszę państwa, to w bardzo syntetyczny sposób prezentacja przedstawiająca założenia do tej uchwały. Ta uchwała no zmierza do tego, żebyśmy przyjęli kolejny dokument strategiczny, w moim odczuciu niezwykle ważny, w świetle ich budowania nowoczesnego województwa. Wnoszę o to, żeby oczywiście ten projekt uchwały skierować do odpowiednich komisji, bo wydaje mi się, że powinna mieć miejsce pogłębiona dyskusja w tej sprawie, właśnie na komisjach sejmiku. Dziękuję bardzo za uwagę.

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

Dziękuję bardzo. Panie marszałku pytanie: które komisje ma pan marszałek na myśli?

Adam Struzik - Marszałek Województwa Mazowieckiego

Pozostawiam to panu przewodniczącemu i myślę, że tu przewodniczący poszczególnych komisji powinni wykazać zainteresowanie, bo tak naprawdę informatyzacja dotyczy praktycznie wszystkich aspektów naszego życia. No nie sugeruję, żeby, właściwie nie ma takiego obszaru, w którym ten dokument nie będzie miał dostosowania. Czy dotkniemy rolnictwa, czy dotkniemy rozwoju gospodarczego, czy edukacji, czy – co widać ostatnio szczególnie – czy medycyny. To wszędzie te usługi np. drogą internetową, są w takim dynamicznym rozwoju, więc jeśli pan

przewodniczący uzna za stosowne skierować to do wszystkich komisji, to będą pracowały nad tym.

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

Proszę Państwa, ja bym proponował może, żeby tutaj komisją wiodącą była Komisja Strategii Rozwoju Regionalnego i Zagospodarowania Przestrzennego poprzez związek strategii ze strategią, natomiast proponowałbym państwu, żeby projekt trafił też do pozostałych komisji, może poza Komisją Rewizyjną i poza Komisją Skarg, Wniosków i Petycji. Kto z państwa radnych ma pytania, chciałby zabrać głos w tym punkcie? Proszę bardzo pan radny Artur Czaplński.

Artur Czaplński

Ja mam pytanie do pana marszałka Struzika, gdzie i w jakim stopniu rozwinięty jest światłowód, który pan obiecywał od wielu lat? Jak on przebiega na Mazowszu? Jaki jest stan pracy nad informatyzacją Mazowsza? Po drugie, zagłosuję jeżeli to będzie poddane pod głosowanie, zagłosuję za tym projektem, ale powiem tak, zagłosuję bez przekonania, ponieważ cała ta strategia, to przygotowana prezentacja jak w szkole podstawowej albo w gimnazjum. Pan marszałek Struzik zupełnie do tego nieprzygotowany przeczytał to nam z tych slajdów bez przekonania. Ja powiem tak, jak to jest strategia informatyzacji Mazowsza, to Mazowsze pod pana rządami, panie marszałku, nie jest informatyczne, a jest paździerzowe. Ja sobie użyłem takiego porównania i to nie jest, to się nie wiąże się z informatyką a paździerzem. I tak to wygląda. Mam nadzieję, że w przyszłości to będzie poprawione i pozwolę sobie jeszcze na jedną uwagę, ponieważ ja w poprzednim punkcie porządku obrad, i teraz zwracam się do pana przewodniczącego, zadałem pytania. Konkretnie pytania do uchwały, którą mieliśmy głosować. Nie otrzymałem prawie żadnych odpowiedzi na te pytania, dopiero potem koledzy te pytania powtórzyli i bardzo za to dziękuję. Pan mnie nie dopuszczał systematycznie do głosu, chociaż się zgłaszałem i w formule takiej, gdzie mógłbym powtórzyć te pytania albo formule ad vocem. Pan mnie knebluje, nie wiem, dlaczego pozwala na polityczne rejterady pana radnego Skolimowskiego, przyjmuje to z zadowoleniem, a konkretną dyskusję na temat problemów, o które zapytałem pan blokuje. Nie otrzymałem żadnych odpowiedzi i tak wygląda ta dyskusja z panem, bardzo dziękuję.

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

Panie radny zabrał pan głos dwukrotnie w poprzednim punkcie, w związku z tym nie było podstawy, żeby pan zabierał po raz kolejny głos. Ja tutaj pana w żaden sposób nie knebluję. Sugerowałbym, żeby pan się zapoznał z regulaminem obrad i się do niego stosował. Także moim zdaniem słowo rejterada tutaj zostało nieprawidłowo przez pana radnego użyte, przynajmniej myślę, że co innego miał pan radny na myśli, ale to już jest temat powiedziałbym do analizy przez pana radnego. Proszę bardzo, pan radny Stefan Traczyk.

Stefan Traczyk

Dziękuję, panie przewodniczący, za głos. No ja nie będę już tak krytycznie się odnosił do wystąpienia pana marszałka Struzika, no jest prezentacja i też tutaj widać, że jednak technologie są zastosowane zdalnie, jest to prezentacja przedstawiona, czyli jednak jakieś dążenie do poprawy jest ze strony pana marszałka. Natomiast ja odnoszę wrażenie, że cała ta strategia rozwoju społeczeństwa informacyjnego województwa mazowieckiego, no to jednak ma działanie PR-owskie. Cały ten dokument jest, zawiera 78 stron tak, że jest to jest dość obszerny dokument. Oczywiście jak ja się przejrzy ten dokument, to brakuje jakiś takich no konkretów. Oczywiście jak zwykle w każdym dokumencie, na początku tutaj akurat na czwartej stronie, jest słowo wstępne i ładne zdjęcie pana marszałka Adama Struzika ale, ale no to oczywiście jest takie prawo marszałka, żeby w jaki sposób się promować w każdym dokumencie. Natomiast ja ze swej strony powiem, że tę uchwałę i a w szczególności uzasadnienie tej uchwały, która została przed chwilą przedstawiona przez marszałka, przyjmuję z zadowoleniem, bo i w uzasadnieniu jest zawarte i to zresztą wybrzmiało w wystąpieniu pana marszałka, że jest zawarta informacja, że nasze województwo jest specyficzne. To jest specyfika regionu i wynikający z rodzinnych potrzeb i dwudzielności województwa związanego z różnym tempem rozwoju obszaru centralnego w stosunku do potrzeb pozostałej części regionu. I to mi się podoba że, że pan marszałek dostrzega, że jednak województwo nasze mazowieckie jest no ma specyfikę, jest jakby w sposób naturalny dwudzielne, ale tak naprawdę to mam tu konkretne pytanie, bo z tych dokumentów wynika, że tak by wynikało, że ten dokument jest w postaci Strategii Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego Województwa Mazowieckiego przygotował Departament Cyfryzacji Geodezji i Kartografii. Moje pytanie jest: czy faktycznie tylko sami urzędnicy pracowali nad tym dokumentem? Co

bym przyjął bardzo z zadowoleniem, bo jednak 78 stron urzędnicy, jeżeli w ramach swoich obowiązków służbowych by zrobili, bo to jest chwała tym urzędnikom za to. Natomiast ja podejrzewam, że też gdzieś tam są ukryte jakieś pieniądze z innych podmiotów. Dlatego też moje pytanie: czy była zatrudniona jeszcze jakaś firma i czy też jakieś zostały świadczone usługi, przy opracowywaniu tej strategii. Dziękuję bardzo.

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

Dziękuję bardzo. Czy pan marszałek jest w stanie w tej chwili odpowiedzieć na pytania panów radnych?

Adam Struzik - Marszałek Województwa Mazowieckiego

Tak oczywiście. Z prawdziwym smutkiem i żalem odnotowuję kolejny personalny atak pana radnego Czaplińskiego zupełnie nie merytoryczny, ale widocznie tak już musi być. Przyjmuję, tak jak powiedziałem to ze smutkiem, ale jestem w stanie to znieść, również te uwagi o październiku itd. To świadczy o pańskiej kulturze panie radny, o niczym więcej. Jeżeli chodzi o dokument, to jest on bardzo kompleksowy, przygotowany własnymi siłami departamentu naszej cyfryzacji. Mamy tam wielkie osiągnięcia. W ciągu ostatnich lat, przypomnę, że realizujemy szereg programów i projektów dotyczących e-administracji, dotyczących systemu informacji przestrzennej, teraz zdrowie, e-kultura. Więc naprawdę mamy jako województwo wielki dorobek w tym obszarze i dobrze by było, żeby właśnie podczas prac komisji cały sejmik i wszyscy radni zapoznali się z już dotychczasowymi efektami. Co do funkcjonowania internetu dla Mazowsza, czyli jak to pan Czapliński nazwał światłowódów, to oczywiście nie można tutaj jednym zdaniem odpowiedzieć. Przygotujemy odpowiednie informacje dla pana radnego i, jak będzie trzeba, to dla wszystkich innych radnych. Projekt został zakończony, rozliczony, funkcjonuje. No teraz są oczywiście następne etapy, czyli budowanie ostatniej mili tzw. i na to pytanie poproszę o umożliwienie odpowiedzi na piśmie.

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

Dziękuję, proszę pan radny Konrad Wojnarowski.

Konrad Wojnarowski

Panie Przewodniczący chciałbym tylko zwrócić uwagę, że no w tym punkcie obrad to nie jest sama prezentacja przedstawiająca strategię rozwoju społeczeństwa informacyjnego, ale załączony cały dokument, z którym każdy z radnych mógł się zapoznać i myślę, że dokument ten od misji, wizji, celu głównego przez charakterystykę województwa, cele strategiczne, system wdrażania, monitoring, ewaluację, ramy finansowe, ale też uwarunkowania i otoczenie formalne, no wskazuje kompleksowo działania, jakie w tym obszarze są podejmowane. Dlatego sądzę że, zanim wysuwa się pewne wnioski, czy pewne tezy, że to tylko prezentacja przedstawia pewne ramy działań w tym obszarze, czy zakresie, to myślę, że warto z tym dokumentem się zapoznać i wtedy ewentualnie zabrać głos, czy dyskutować w tym temacie. Dziękuję bardzo.

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

Dziękuję, proszę pan radny Artur Czapliński.

Artur Czapliński

Można?

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

Proszę bardzo panie radny.

Artur Czapliński

Bardzo dziękuję ad vocem do pana wypowiedzi, pana marszałka Struzika. Pan mówi, że ja personalnie pana traktuję. Ja oczywiście oceniam jakość tej prezentacji, którą pan tutaj nam przedstawił. Na pytanie konkretne, które zadałem dotyczące światłowodu pan powiedział, że udzieli mi tej odpowiedzi na piśmie. Oczywiście w mojej ocenie ucieka pan od problemów konkretnych, tylko przedstawia nam prezentację, a co do ataków personalnych i kultury, której pan mi tutaj będzie próbował nauczać, to ja tylko przypomnę pana nocne tweety i wypowiedzi o kolegach politykach, których pan nazywa błaznami, i tak dalej, to panu już zostawiam ocenę kultury pana wypowiedzi dla pana i dla pana przyjaciół. A co do pana przewodniczącego, to ja słowo rejterada użyłem zasadniczo tak żeby, bo pan Skolimowski ucieka od pytań i państwo uciekacie od pytań, które zadałem dotyczące funkcjonowania sprzedaży tej działki.

Ucieczka to jest rejterada chciałem odpowiedzi na pytania, to państwo uciekliście w politykę. Tylko tyle. Dziękuję.

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

Proszę bardzo, pan radny Stefan Traczyk.

Stefan Traczyk

Ja jeszcze ad vocem króciutko, bo ja też nie uzyskałem odpowiedzi czy jakieś firmy zewnętrzne były zatrudnione przy opracowaniu Strategii Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego Województwa Mazowieckiego. Dlatego też ja sobie przygotuje interpelację, tym bardziej, że ta uchwała trafia do komisji. Myślę, że na następnym posiedzeniu sejmiku będę miał konkretnie odpowiedź pana marszałka, czy faktycznie tylko sami pracownicy Departamentu Cyfryzacji, Geodezji i Kartografii pracowali nad tym dokumentem, czy też zostały jeszcze wydatkowane pieniądze na zewnętrzne firmy? Dziękuję bardzo.

Adam Struzik - Marszałek Województwa Mazowieckiego

Ale ja wyraźnie powiedziałem panie radny. Dokument został przygotowany wyłącznie własnymi siłami departamentu, w którym mamy znakomitych specjalistów i którzy realizują już od kilkunastu lat wielomilionowe projekty, w tym w budowaniu e-administracji na Mazowszu, e-zdrowia, e-kultury, e-bibliotek i no proszę tutaj przyjąć do wiadomości nie posiłkowaliśmy się żadnymi opłacanymi ekspertami. Oczywiście dostępne materiały zdobywali pracownicy w różnych miejscach np. w Głównym Urzędzie Statystycznym i w innych miejscach.

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

Dziękuję bardzo. Proszę bardzo, pan radny Michał Góras.

Michał Góras

Panie Przewodniczący, Panie Marszałku, bardzo dziękuję. Odnosząc się do omawianej strategii mimo wszystko chciałbym porozmawiać na temat projektu Internet dla Mazowsza, który jest, którego strategia, do którego strategia się odnosi w pkt 6, jako cel strategiczny, Internet dla Mazowsza. Ja chciałem zapytać panie marszałku o ten projekt, który już został zakończony kosztował 458 000 000 zł. W trakcie realizacji

pojawiło się szereg kontrowersji, a jak wiadomo chciałem zapytać pana marszałka jak, jakby pan skomentował, po zakończeniu realizacji tego projektu fakt, iż były pewne roszczenia względem głównego wykonawcy. Zgłaszali się cały czas jakby podwykonawcy i w związku z tym, czy przy realizacji kolejnych tego rodzaju przedsięwzięć pan marszałek będzie wyciągał jakieś wnioski. Wnioski takie, żeby skutecznie zrealizować pod względem operatora pewnego rodzaju zobowiązania, bo niestety, ale tutaj wydaje się, że zabrakło pewnej precyzji. Takie jest jakby moje zdanie. Po drugie w dokumencie tym czytamy, iż Internet dla Mazowsza, który został zrealizowany w perspektywie finansowej 2007-13, chciałem zapytać o jedną rzecz. Na ile on pokrył terytorialnie, jeśli można procentowo, Mazowsze jeśli chodzi o przepustowość do sieci co najmniej, 100 MB/s? Jakie zostały osiągnięte w tym wypadku cele, ponieważ ten dokument strategiczny do tego się odnosi. Poza tym jest mowa o zapewnieniu zasięgu sieci 5G na wszystkich obszarach miejskich oraz na wszystkich głównych szlakach komunikacyjnych. Czy to już nie jest dokument zdezaktualizowany. Dziękuję bardzo.

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

Dziękuję bardzo. Czy pan marszałek może udzielić w tej chwili panu radnemu odpowiedzi?

Adam Struzik - Marszałek Województwa Mazowieckiego

Oczywiście mogę. To znaczy projekt Internet dla Mazowsza został zrealizowany, rozliczony i oczywiście w ramach normalnego postępowania w odpowiednim momencie został wybrany partner do budowy tej sieci, jak również do operowania. Wszystkie procesy z partnerem koreańskim zostały zakończone. Mamy już ostateczne rozstrzygnięcia w tej sprawie. I nie ma już żadnych roszczeń wobec wykonawcy przez podwykonawców, a jeżeli jakieś jeszcze były no to jest odpowiednio zabezpieczona kwota finansowa w dyspozycji Samorządu Województwa Mazowieckiego, żeby te jeszcze słuszne roszczenia, które są już w tej chwili śladowe, pokryć. Szczegółowej informacji, naprawdę, nie chciałbym tutaj udzielać, bo to wymaga jednak pewnej precyzji. Natomiast na tak postawione pytanie przez pana radnego Czapińskiego: czy internet szerokopasmowy działa? Czy światłowody działają? Tak, działają i przewidujemy dalszy rozwój, co z resztą zawarte jest w dokumencie. Natomiast co do szczegółowych map pokrycia o pojemnościach określonych, to służę panu radnemu,

no ale nie w tym trybie, żebyśmy tutaj odpowiadali ad hoc. Mam wymieniać powiaty, w których ta przepustowość jest? Czy wymieniać te, w których nie ma? Naprawdę, pozwólcie państwo, że na ten temat udzielimy odpowiedzi na piśmie.

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

Dziękuję bardzo. Proszę bardzo, pan radny Rafał Romanowski.

Rafał Romanowski

Dziękuję Panie Przewodniczący, dziękuję Panie Marszałku. Ja też bym chciał i życzył bym sobie, żeby pan przedstawił, jeżeli pan sobie życzy, w drodze pisemnej to niech to będzie w drodze pisemnej, całą mapę pokrycia, bo nie chciałbym słuchać tego typu właśnie poszukiwań światłowodu na terenie województwa mazowieckiego, który pan sam powiedział, że kosztował prawie pół miliarda złotych i niekoniecznie jestem przekonany co do zakończonych wszystkich postępowań z wykonawcą koreańskim, bo z tego co się orientuję a myślę, że się orientuje bardzo dobrze, to podwykonawcy polscy nadal tego typu postępowania z wykonawcą koreańskim prowadzą. Ale wracając do sedna sprawy, bo dzisiaj dyskutujemy, ten projekt oczywiście przejdzie do dalszych prac w komisjach, czyli strategii, rozwoju i społeczeństwa informacyjnego. Ja do pana marszałka mam jedno, wydaje mi się dosyć słuszne pytanie, bo jak się analizuje choćby za chwilę będziemy dyskutować na temat wykonania budżetu w roku 2019, bo tam jest taka pozycja jak Program Operacyjny Polska Cyfrowa. Jeżeli chodzi o województwo mazowieckie to poziom realizacji za 2019 nie przekroczył 65%, czyli niespełna 2/3 poziomu zagwarantowanych środków właśnie jeżeli chodzi o ten program Operacyjny Polska Cyfrowa. I panie marszałku, należy też pamiętać o tym, że instytucje publiczne, poczynając od instytucji edukacyjnych na terenie województwa mazowieckiego, to sieć właśnie dostępu do internetu tzw. społeczeństwa informacyjnego został zrealizowany przez Ministerstwo Cyfryzacji właśnie w roku 2019. A z tego co tutaj widzę w tych analizach, które państwo przedstawiliście w tym programie, to niekoniecznie jest to uwzględnione. Tu uwzględnione jest tylko to, co było realizowane przez Samorząd Województwa Mazowieckiego, a to co już jest namacalne, i dotykalne, i działa tu ta wcześniej w tej tezie strategii uwzględniona. Więc warto by było, przy oczywiście pracach nad tym projektem, tego typu właśnie instrumenty, które już są zrealizowane, i które już działają, warto by było żeby one były uwzględnione. Ale mimo wszystko wróćmy do tego pytania właśnie dotyczącego

poziomu realizacji Polski cyfrowej, czyli niespełna 65% za rok 2019. Cóż się takiego stało, że aż ponad, grubo ponad 30% tej kwoty zostało niezrealizowane na terenie województwa mazowieckiego, tym bardziej że w uzasadnieniu pan używał takich pojęć jak właśnie społeczeństwo informacyjne w dobie COVID-19, czyli wszelkiego rodzaju konieczności właśnie wynikających choćby z prac zdalnych. Dziękuję panie przewodniczący.

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

Dziękuję. Proszę pan radny Piotr Kandyba.

Piotr Kandyba

Witam serdecznie, witam Panie Przewodniczący, witam wszystkich. Chciałbym bardzo krótko powiedzieć, że mam bardzo, bardzo długie doświadczenie w różnych strategiach w międzynarodowych firmach i chciałbym tutaj powiedzieć, że ta strategia jest bardzo dobrze przygotowana. Zawiera wszystkie elementy i myślę, że jest naprawdę nie fair, żeby tak ją brzydko nazywać, więc ja mam przeciwne zdanie, bo przez moje doświadczenie i gratuluję pracownikom, że stanęli na wysokości zadania i zrobili taką strategię. Dziękuję bardzo.

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

Dziękuję bardzo. Czy pan marszałek odniesie się do pytań pana radnego Romanowskiego, czy może się odnieść w tej chwili?

Adam Struzik - Marszałek Województwa Mazowieckiego

Tak.

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

Dziękuję bardzo, panie marszałku.

Adam Struzik - Marszałek Województwa Mazowieckiego

Proszę bardzo, ale pan radny Romanowski powinien wiedzieć, że Program Operacyjny Polska Cyfrowa jest realizowany przez poziom ministerialny z poziomu ministerialnego, i partnerami są tutaj prywatne firmy, a nie samorząd. Więc my tutaj nie mieliśmy nic do realizacji, bo np. podłączenie szkół w ramach tego programu Polski

cyfrowej, było w drodze przetargu realizowane przez firmy prywatne. I tutaj nie ma żadnego związku to ani z budżetem województwa, ani z jego wykonaniem za 2019 rok. Natomiast chcę powiedzieć, że jeśli mówimy o COVID-19, to chociażby nasz duży program, który realizujemy, jeśli chodzi o szkoły i uruchomienie pracowni tematycznych, ale również zdalnych urządzeń do nauki na odległość, no za kwotę 35 000 000 zł, to jest nasz wkład w to, żeby np. umożliwić zdalne nauczanie. Natomiast naprawdę zachęcałbym radnych, zanim będą krytycznie odnosili się do różnych naszych osiągnięć, to żeby się z nimi zapoznali np. Systemem Informacji Przestrzennej np. z e-administracją. To są projekty, które realizujemy od kilku lat w partnerstwie z gminami i z powiatami. Praktycznie zdecydowana większość gmin i powiatów jest dzisiaj partnerami samorządu województwa. Możemy już wykonywać kilkadziesiąt, prawie 80, różnych usług na odległość. Mamy również inne osiągnięcia. No ale, żeby o tym, dyskutować i rozmawiać, to po prostu trzeba o tym wiedzieć. Więc, dziękuję panu radnemu Kandybie za to, że jako jedyny obiektywnie starał się, czy ocenił ten dokument. Ja chciałem podziękować moim pracownikom, pracownikom Departamentu Cyfryzacji, bo to jest naprawdę wielki wkład pracy. I takie deprecjonowanie publiczne, że mamy do czynienia z październikiem, no jest po prostu żenujące.

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

Dziękuję, Panie Marszałku. Proszę państwa, proponuję skierować ten projekt do Komisji Strategii, Rozwoju Regionalnego i Zagospodarowania Przestrzennego, jako tej, która miała by opracować sprawozdanie. Natomiast, jeżeli państwo nie mają przeciwko temu, to proponuję także, żeby pozostałe komisje otrzymały ten projekt. Jeżeli będą miały taką wolę, żeby także przygotowały swoją opinię dla Komisji Strategii, Rozwoju Regionalnego i Zagospodarowania Przestrzennego. Jeśli nie usłyszę sprzeciwu uznaję, iż sejmik wyraził zgodę na taki sposób procedowania nad projektem uchwały. Ponieważ sprzeciwu nie słyszę, proszę państwa, to stwierdzam, że sejmik skierował projekt uchwały w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Społeczeństwa Informatycznego Województwa Mazowieckiego na lata 2020-2030, druk nr 410, do komisji Strategii, Rozwoju Regionalnego i Zagospodarowania Przestrzennego.

Proszę państwa, przechodzimy wobec tego do pkt. 6. O zabranie głosu proszę panią marszałek Elżbietę Lanc.

Elżbieta Lanc - Członek Zarządu Województwa Mazowieckiego

Panie Przewodniczący, Panie i Panowie Radni. Przedstawiam projekt uchwały sejmiku zmieniającej uchwałę w sprawie udzielenia przez Województwo Mazowieckie pomocy finansowej na realizację zadania w ramach Mazowieckiego Instrumentu Wsparcia Infrastruktury Sportowej „Mazowsze 2020”. W § 1 w uchwale nr 76/20 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 23 czerwca 2020 roku w sprawie udzielenia przez Województwo Mazowieckie pomocy finansowej na realizację zadań w ramach Mazowieckiego Instrumentu Wsparcia Infrastruktury Sportowej "Mazowsze 2020", zmienionej uchwałą nr 98/20 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 7 lipca 2020 roku, załącznik otrzymuje brzmienie określone w załączniku do niniejszej uchwały. Celem zmiany przedmiotowej uchwały jest uzupełnienie listy beneficjentów o kolejnego beneficjenta miasto Maków Mazowiecki miejsce gminy Gniewoszków, która w dniu 10 lipca 2020 roku złożyła formalną rezygnację z przyznanej pomocy finansowej. Zadanie zgłoszone przez miasto Maków Mazowiecki dotyczy budowy boiska sportowego przy Szkole Podstawowej nr 1 w Makowie Mazowieckim, które w istotny sposób poprawi jakość życia mieszkańców oraz jeszcze bardziej poprawi warunki dostępności do nowej infrastruktury sportowej. Tym samym Maków Mazowiecki otrzymuje pomoc finansową w wysokości 95 000 zł. Mając na uwadze powyższe zachodzi konieczność dokonania zmiany załącznika do uchwały, celem uzupełnienia listy beneficjentów oraz uwzględnienia wnioskowanych przez beneficjentów aktualnych nazw zadań. Jeśli nie będzie uwag proszę o przejście do drugiego czytania.

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

Dziękuję bardzo. Czy ktoś z państwa radnych chciałby zabrać głos w sprawie projektu uchwały? Proszę państwa został zgłoszony wniosek o przejście do drugiego czytania. Jeśli nie usłyszę sprzeciwu uznaję, iż sejmik wyraził zgodę na przejście do drugiego czytania. Przystępujemy zatem do głosowania. Kto z państwa radnych jest za przyjęciem projektu uchwały z druku nr 411? Kto jest przeciw? Kto wstrzymał się od głosu? Jeszcze pan radny Michał Grodzki i pan radny Konrad Rytel. Dziękuję. Proszę państwa za przyjęciem projektu uchwały głosowało 48 radnych. Nikt nie był przeciw, nikt nie wstrzymał się od głosu. Stwierdzam, że Sejmik Województwa Mazowieckiego podjął uchwałę zmieniającą uchwałę w sprawie udzielenia przez Województwo Mazowieckie pomocy finansowej na realizację zadań w ramach Mazowieckiego

Instrumentu Wsparcia Infrastruktury Sportowej "Mazowsze 2020", druk nr 411. Przechodzimy do pkt. 7: projekt uchwały w sprawie programu ochrony powietrza dla stref w województwie mazowieckim, w których zostały przekroczone poziomy dopuszczalne i docelowe substancji w powietrzu, druk nr 412. O zabranie głosu proszę panią marszałek Ewę Orzełowską.

Janina Ewa Orzełowska - Członek Zarządu Województwa Mazowieckiego

Panie i Panowie Radni, Panie Przewodniczący przedstawiam projekt uchwały w sprawie programu ochrony powietrza dla stref w województwie mazowieckim, w których zostały przekroczone poziomy dopuszczalnych i docelowych substancji w powietrzu. Szanowni Państwo to jest bardzo obszerny dokument, stąd też postaramy się w bardzo syntetyczny sposób, poproszę pana dyrektora departamentu, żeby w bardzo syntetyczny sposób przedstawił główne założenia tego programu i oczywiście panie przewodniczący proponujemy, żeby skierować ten dokument do komisji po to, żeby jeszcze można było przedyskutować później to w komisjach. Jeżeli państwo pozwolicie to pan dyrektor Podgórski przedstawi te główne założenia tego programu, dziękuję bardzo.

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

Dziękuję bardzo ja rozumiem, że punkt miałby trafić do komisji ochrony środowiska, więc pan dyrektor rozumiem teraz główne założenia. A potem dalsze procedowanie w komisji, proszę bardzo panie dyrektorze.

Marcin Podgórski - Dyrektor Departamentu Gospodarki Odpadami, Emisji i Pozwoleń Zintegrowanych

Dzień dobry Panie Przewodniczący, Szanowni Państwo Radni Marcin Podgórski Dyrektor Departamentu Gospodarki Odpadami, Emisji i Pozwoleń Zintegrowanych. Przedstawię państwu program ochrony powietrza, który opracowaliśmy. Przypomnę na samym początku z czego wynika ta potrzeba, ponieważ województwo mazowieckie tak jak inne województwa posiada program ochrony powietrza. Ten program był uchwalony w 2017 roku, natomiast w między czasie pojawił się wyrok Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej na wniosek Komisji Europejskiej, w którym Trybunał Sprawiedliwości wskazał, że działania określone na poziomie krajowym nie przynoszą zadowalającego rezultatu, jeżeli chodzi o czas wdrożenia programów ochrony

powietrza, dlatego że nie było stosownych podstaw prawnych na poziomie prawa krajowego, które nadawałyby odpowiednią moc treści programów ochrony powietrza uchwalanych w regionach. Stąd też zmieniły się przepisy prawa krajowego, które dały dodatkowe kompetencje w tym zakresie no i tak powstał obowiązek z terminem uchwalenia do 15 czerwca pierwotnie, natomiast w związku z sytuacją "covidową" ten termin został ustawowo wydłużony do 30 września. Dokument, tak jak wspomniała pani marszałek, jest obszerny dlatego też chcieliśmy bardzo szeroko go przedyskutować i przekonsultować. Poddaliśmy ten dokument dwukrotnym konsultacjom społecznym i dwukrotnemu opiniowaniu. W tych konsultacjach udział wzięło oczywiście i przede wszystkim społeczeństwo, natomiast ustawowo opiniowanie było przez gminy, przez ministerstwo klimatu oraz przez inspekcję sanitarną i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska i tak ostatnie opiniowanie i konsultowanie skończyło się odpowiednio 17 lipca i 13 lipca. Jeżeli chodzi o podstawy tego programu no to mamy 2 kwestie merytoryczne. Pierwsze to jest rozporządzenie, które określa podział na strefy ochrony powietrza. Województwo Mazowieckie ma wyznaczone 4 takie strefy to jest aglomeracja warszawska, miasto Płock, miasto Radom i pozostała część województwa jako strefa Mazowiecka. Kolejną bardzo ważną rzeczą, chyba najistotniejszą z punktu widzenia podstawy merytorycznej tego programu, to jest roczna ocena jakości powietrza w województwie mazowieckim za rok 2018 roku. Ta roczna ocena jakości powietrza była przygotowana przez głównego inspektora ochrony środowiska na podstawie państwowego monitoringu środowiska no i z tej rocznej oceny jakości powietrza wiemy, że w całym, na terenie całego województwa przekroczone zostały poziomy dopuszczalne i normy jakości powietrza w związku z pyłami zawieszonymi Pm 10 Pm 2,5, ale także benz(a)pirenem no i dodatkowo w aglomeracji warszawskiej przekroczenia są ditlenku azotu. To jest zanieczyszczenie głównie komunikacyjne pochodzące z aut, ze spalania paliw do przemieszczania się indywidualnymi środkami komunikacji. Co chcemy osiągnąć, no to jest cel główny programu w związku z tym dokonaliśmy wyliczeń tutaj ta mapka, którą widać pokazuje średnioroczne stężenie dla benzo(a)pirenu. To są dane wejściowe, natomiast poprzez redukcję emisji o 44% był zawieszony Pm 10 57% dla pyłów zawieszonych Pm 2,5, 69 % dla benzo(a)pirenu i 27% na dla ditlenku azotu chcemy osiągnąć wielkości stężeń poniżej tych poziomów dopuszczalnych i docelowego, dlatego że dla benzo(a)pirenu określa się ten poziom docelowy. No i w jaki sposób to osiągniemy w związku z tym, że z rocznej oceny jakości powietrza, ale

w szeregu innych badań również tych prowadzonych przez nas samych, ale także i przez organizacje pozarządowe wiemy, że niska emisja głównie pochodzi z sektora komunalno-bytowego w związku ze spalaniem paliw stałych przy wykorzystaniu do produkcji energii cieplnej. Dlatego też głównym działaniem będzie ograniczenie tej niskiej emisji właśnie z tego sektora głównie, skupiając się na tych kopciuchach, kolokwialnie rzecz ujmując. Natomiast bardzo ważnym elementem jest również ograniczenie emisji wtórnej, czyli tej pochodzącej z unosu chociażby z jezdni i tutaj działaniami będą czyszczenie ulic i zakaz używania dmuchaw, natomiast, żeby ten program był kompleksowy nie da się obejść bez odpowiedniej edukacji ekologicznej, ale w kontekście podnoszenia świadomości tak naprawdę i edukowania mieszkańców i informowania ich o różnego rodzaju zabiegach, które mogą podejmować już teraz, ale także o wskazywaniu informacji dotyczących pozyskiwania środków na wymianę urządzeń grzewczych. No i nie da się oczywiście wdrożyć dokumentu bez tego elementu, dzięki któremu będziemy mogli uzyskać odpowiednie konsekwencje w dążeniu do wdrażania tych działań, czyli kontrola przestrzegania przepisów, zarówno na przestrzeganie przepisów uchwały antysmogowej, którą jak wiemy województwo mazowieckie posiada, ale tak naprawdę kontrola przestrzegania zapisów również z tego programu ochrony powietrza no i przepisów obowiązujących chociażby w gospodarce odpadami, czyli nie palenie odpadami w urządzeniach grzewczych. Dla gmin, w których wymiana kotłów nie przyniesie wystarczającego efektu ekologicznego lub, z których napływ powinien być zmniejszony, dodatkowo proponujemy zwiększenie powierzchni zieleni no i jedną z takich organizacyjnych spraw, które będą porządkowały i będą dawały nam możliwość monitorowania postępów będzie coroczne sprawozdanie z działań prowadzonych przez gminy głównie, bo ten program głównie adresowany do gmin, z realizacji działań naprawczych w nim ujętych. I teraz, jeżeli chodzi o ograniczenie niskiej emisji podzielone to zostało na takie dwa poddziałania. Pierwsze to jest inwentaryzacja źródeł niskiej emisji. Nie da się skutecznie wdrażać kolejnego etapu, jeżeli nie będziemy znali dokładnie dokładnego problemu i trudniej będzie zarządzać jakością powietrza na terenie gminy, jeżeli nie będziemy wiedzieli, w którą stronę skierować konkretne działania i komu konkretnie podpowiedzieć, co do procesu wymiany źródeł ciepła i ewentualnie możliwości dofinansowania tego procesu. Także termin na przeprowadzenie tej inwentaryzacji wskazaliśmy 31 grudnia 2021 roku. Chcę tylko zaznaczyć, że on był inny w dokumencie, który poddawaliśmy konsultacjom, więc to jest wypadkowa tak naprawdę

zasadnych uwag, które otrzymaliśmy w procesie konsultacji. Chcemy, żeby ta inwentaryzacja była corocznie aktualizowana, żeby jednoznacznie wskazywała wszystkie źródła ciepła w każdym lokalu lub budynku ogrzewanym indywidualnie no i dopuszczamy tutaj szereg metod. Jak wiemy no obecnie sytuacja nie jest najprostsza, ale już pojawiają się różnego rodzaju rozwiązania, które pozwalają w sposób bezpieczny tą inwentaryzację przeprowadzić. No i tutaj te nasze działania wyprzedza plany działania, które właśnie się pojawia i uciera się w przepisach na poziomie krajowym, dlatego że w ustawie o wspieraniu termomodernizacji pojawia się też taki obowiązek, który wiąże mieszkańców i gminy, czyli mieszkańcy będą mieli obowiązek tak naprawdę ustawy pod karą grzywny poinformować wójta, burmistrza, prezydenta o tym, jakim dysponują źródłem ogrzewania i kiedy dokonali jego wymiany. Wszystko po to, żeby właśnie posiadać jak najlepszą, jak najbardziej rzetelną informację, żeby w sposób odpowiedni zarządzać jakością powietrza na terenie gminy. No i zasadnicza część tego działania, czyli poddziałanie dotyczące wymiany i likwidacji źródeł ciepła. Każda gmina, to się znajduje w załączniku piątym do niniejszego programu, do niniejszej uchwały, posiada konkretnie wskazaną liczbę kotłów do wymiany w każdym roku. Oczywiście ta liczba kotłów jest powiązana z efektem ekologicznym i jeżeli gmina wymieni więcej kotłów w danym roku, niż ma wskazane, to tą nadwyżkę będziemy mogli wliczyć na poczet roku następnego. Jeżeli wymienimy mniej kotłów to ta gmina ten nie domiar będzie musiała uzupełnić w roku następnym, ale jeżeli całościowo wykona to działanie naprawcze z programu ochrony powietrza wg wskazań załącznika 5, no to będzie można uznać, że efekt ekologiczny jest osiągnięty szybciej i będzie można uznać, że całe działanie zostało zrealizowane przed upływem wskazanym w harmonogramie. Dwa słowa dosłownie na temat zwiększenia powierzchni zieleni. To jest działanie, które wskazujemy tam, gdzie będzie jeszcze niedostatek w osiągnięciu tego efektu ekologicznego, natomiast bardzo byśmy chcieli, żeby podnieść efektywność tego działania, żeby ono nie było prowadzone w sposób niezaplanowany, czyli wprowadzamy zieleń w taki sposób, żeby za dużo nie kosztowało środowiska, czyli chociażby zbyt częstej pielęgnacji poprzez sztuczne nawadnianie no i wprowadzamy je tam, gdzie będzie przynosiło największy efekt, czyli np. wzdłuż największych, wzdłuż dróg o dużym natężeniu ruchu, ale możemy wykorzystywać też do tego inne powierzchnie. To już obserwujemy, powstają przystanki zielone, zielone ściany, więc takie możliwości też istnieją. Jak już wspominałem bardzo ważnym elementem jest działanie polegające na edukacji i ono

się tak nazywa, natomiast nam chodzi szerzej o informowanie społeczeństwa o różnego rodzaju zadaniach, działaniach, zaangażowaniu, które można podejmować, żeby o tą jakość powietrza dbać. To działanie jest adresowane do gmin i w zależności od liczby osób zamieszkującej dany obszar jednostki samorządu terytorialnego jest wskazana konkretna liczba działań edukacyjnych do przeprowadzenia. To również jest wypadkowa dyskusji w trakcie opiniowania dokumentu i konsultacji, w którym został on poddany. I tak w przypadku liczby mieszkańców powyżej 100 000 osób takich akcji trzeba będzie przeprowadzić przynajmniej 5 na terenie. To mogą być warsztaty, spotkania, wydarzenia z mieszkańcami, różnego rodzaju materiały edukacyjne, ale też akcje bezpośrednie przy udziale straży gminnej, kominiarzy, urzędników. To są też mechanizmy, które już zostały sprawdzone, sami też takie akcje bezpośrednie przeprowadzaliśmy, przynoszą one efekty, podnoszą świadomość, ale też przede wszystkim wskazują odpowiednią ścieżkę postępowania i umożliwiają sięgnięcie do środków finansowych chociażby na wymianę kotłów z takich programów jak czyste powietrze. Nie da się skutecznie wdrożyć tych działań, jeżeli nie będzie przestrzegania kontroli przestrzegania przepisów. Tutaj ustawy bardzo wyraźnie wskazują kompetencje straży miejskiej i gminnej, ale też i przeszkolonych, upoważnionych pracowników gmin i takie kontrole są już prowadzone, natomiast chcieliśmy ubrać to w ramy czy też mamy nawet taki obowiązek, dlatego wskazujemy, że te kontrole powinny być prowadzone regularnie, intensywnie w tym okresie grzewczym, bo to wtedy jest największa emisja z tych indywidualnych źródeł ogrzewania to jest oczywiste no i średni czas reakcji na zgłoszenia, o co wносиło społeczeństwo, żeby taki średni czas określić został ustalony na poziomie 12 godzin od zgłoszenia, przy czym zdajemy sobie sprawę też, że różne są sytuacje dlatego wskazaliśmy to jako średni czas a nie pewnego rodzaju wiążące maksimum. I tutaj również w powiązaniu z tą liczbą kotłów, którą wskazaliśmy do wymiany, wskazaliśmy kontrolę przestrzegania przepisów w konkretnej liczbie dla konkretnej gminy w programie tak, żeby to działanie było krótko mówiąc rozliczalne. Dlatego, że każde z tych działań naprawczych będzie podlegało no ocenie przez wojewódzką inspekcję ochrony środowiska i to wojewódzka Inspekcja ochrony środowiska będzie sprawdzała czy gmina wywiązuje się z działań określonych w programie, jeżeli nie no to będą za to groziły stosowne konsekwencje, ale o których powiem na końcu. Ograniczenia emisji wtórnej pyłu, no szykując się do programu, robiąc analizy wyszło, że jest to znaczący udział, jeżeli chodzi o zanieczyszczenia powietrza i to jest udział tak naprawdę no

okrągło mówimy tutaj o sytuacji permanentnej, nie zawsze zależnej od tego okresu grzewczego, natomiast no ma pewien związek z zimą w zakresie utrzymywania dróg w odpowiednim bezpiecznym przygotowaniu do jazdy, dlatego też działanie mycie dróg krajowych, wojewódzkich i powiatowych przynajmniej 6 razy w roku w okresie wiosenno-letnim, żeby pozbyć się tego potencjału unosu z dróg no i mycie wszystkich ulic w obszarach zabudowanych raz w roku po okresie zimowym najpóźniej do 30 kwietnia. No tutaj zobowiązanie dotyczy samorządów gminnych, zarządu dróg krajowych wojewódzkich i powiatowych. Dodatkowo bardzo dyskutowane i tutaj wiele postulatów wpłynęło zarówno z samorządów terytorialnych, ale także i ze strony społeczeństwa, z organizacji pozarządowych, żeby wprowadzić zakaz używania spalinowych i elektrycznych dmuchaw do liści. Przyjrzelśmy się temu, faktycznie te dmuchawy raczej ich jedynym działaniem jest powodowanie wtórnej emisji pyłu nie przynoszą one żadnych innych pożądaných rezultatów, w związku z tym takie działanie w programie się znalazło no i odpowiedzialnym za utrzymanie tego działania będą również samorządy gminne, ale też zarządy dróg krajowych, wojewódzkich, powiatowych no i także osoby fizyczne plus podmioty korzystające ze środowiska. To jest rzecz, której nie było wcześniej w programach, ponieważ ustawa nie dawała takiej podstawy prawnej w tych programach ochrony powietrza jest możliwość nałożenia obowiązków również na osoby fizyczne. I tutaj ze względu na te zanieczyszczenia stricte komunikacyjne, czyli tlenek azotu powstające w wyniku spalania paliw w samochodach dla Warszawy określono dodatkowe działania naprawcze. Z jednej strony są to działania, które są wskazane również w innych gminach, czyli zwiększenie powierzchni zieleni w tym wzdłuż największych ciągów komunikacyjnych, jako pewnego rodzaju barierę dla rozprzestrzeniania się tych zanieczyszczeń, natomiast absolutnie kluczowe wydaje się poprawa jakości taboru komunikacji miejskiej i rozwój komunikacji tramwajowej jako elementu podnoszącego potencjał i zainteresowanie mieszkańców do przemieszczania się właśnie w ten sposób. Tym bardziej, że ta jakość taboru jest również kierowana w stronę transportu niskoemisyjnego albo nawet zero emisyjnego, ale bardzo ważnym działaniem, które chcemy, żeby było wdrożone to jest opracowanie raportu dotyczącego możliwości zminimalizowania zatorów i obniżania, do obniżenia emisji ditlenku azotu, przygotowanie szczegółowego planu stworzenia i wdrożenia strefy ograniczonego transportu. No i oczywiście wdrożenie już systemu monitorowania emisji z transportu, bo to też jest też jest pewnego rodzaju problem, natomiast warto skupić się na tym na tej strefie ograniczonego transportu, dlatego że

tutaj też jest wiele głosów, wiele dyskusji na temat jak skutecznie to przeprowadzić. W chwili obecnej oczekujemy na podstawy prawne, które uregulują to w sposób skuteczny i dający możliwość samorządom, które chcą takie strefy wdrożyć, żeby móc to przeprowadzić kompleksowo natomiast, zanim do tego dojdziemy chcemy, żeby Warszawa zaplanowała taką strefę. Oczywiście w sposób, który w sposób najbardziej efektywny obniża emisję szczególnie tych ditlenków azotu i to tam, gdzie jest też, będzie największe oddziaływanie na największą liczbę osób narażonych w taki sposób, żeby to zanieczyszczenie obniżyć, później przeprowadzić pewnego rodzaju pilotaż, żeby wyeliminować błędy w zaplanowanej strefie no i etap trzeci, czyli wdrożenie już docelowej strefy, która będzie funkcjonowała. I oczywiście, żeby działanie było rozliczane, żeby wojewódzka inspekcja ochrony środowiska mogła rozliczyć się z wdrożenia tego działania, podzieliliśmy to właśnie na etapy. Pierwszy z nich musi zakończyć się do 31 grudnia 2020 roku no i sukcesywnie strefa docelowa powinna być już wdrożona najpóźniej do końca 2026 roku, przy czym absolutnie jest możliwe wdrożenie tego działania wcześniej. No i niezmiernie ważny załącznik, do programu ochrony powietrza jest plan działań krótkoterminowych. Jego głównym celem jest przede wszystkim ochrona osób najbardziej narażonych na zanieczyszczenia powietrza, ale głównie chodzi o rozprzestrzenianie informacji na temat ryzyka występowania przekroczeń, jeżeli chodzi o zanieczyszczenia powietrza. W tym planie działań krótkoterminowych podzieliliśmy działania na informacyjne, ograniczające emisję, operacyjne oraz działania ochronne z przypisaniem konkretnych podmiotów odpowiedzialnych za wdrażanie tych poszczególnych rodzajów działań. Czyli w działaniach informacyjnych, no tutaj też umocowanie jest ustawowe odpowiadają samorzady gminne i centra zarządzania kryzysowego, wojewódzkie centrum oraz centra powiatowe. Działania ograniczające emisję, czyli już te najbardziej konkretne działania adresowane są przede wszystkim do podmiotów, które ze środowiska korzystają, do podmiotów gospodarczych, społeczeństwa, czyli nas wszystkich, samorządów gminnych, policji czy Inspekcji Transportu Drogowego. Działania operacyjne adresowane do samorządów gminnych, również społeczeństwa, straży miejskiej, policji, Inspekcji Transportu Drogowego no i działania ochronne, przede wszystkim mówimy tutaj o miejscach, w których przebywają najczęściej osoby najbardziej wrażliwe, jeżeli chodzi, czy też narażone, jeżeli chodzi o zanieczyszczenia powietrza, czyli dyrektorzy placówek oświatowo-wychowawczych i innych instytucji, w których te osoby się znajdują, ale także społeczeństwo i podmioty korzystające ze

środowiska. Jeżeli chodzi już o skonkretyzowanie tych działań krótkoterminowych to w działaniach informacyjnych mamy po prostu informowanie i tutaj wykorzystujemy różnego rodzaju kanały, bo zwyczajowo strony internetowe, ale tak naprawdę chcemy, aby uruchomiony był przy występowaniu ryzyk dotyczących przekroczenia tych poziomów regionalny system ostrzegania oraz rządowe centrum bezpieczeństwa, a także sprawna komunikacja między centrami zarządzania, a dyrektorami szpitali, przychodni i innych placówek. Działania operacyjne to przede wszystkim wzmożone kontrole kotłów, zakazu spalania odpadów, no ale także pojazdów oraz czystości dróg. Ważnym elementem są oczywiście te działania ograniczające emisję i no tutaj wiadomo, że najlepiej jest ograniczyć środki komunikacji indywidualnej poprzez używanie aut, szukając alternatywnych sposobów przemieszczania się, ale co jest istotne to właśnie niepalenie w kominkach, nie rozpalanie grilli i ognisk, nieużywanie dmuchaw do liści, zraszanie pyłami materiałów sypkich, kierowanie ruchem czy to jest przez policję. No i działania ochronne, czyli ograniczanie intensywnego wysiłku i przebywania dzieci i osób starszych na otwartej przestrzeni, ograniczenie wietrzenia pomieszczeń. Mówimy tutaj o działaniach ochronnych w sytuacji, kiedy jest poważne ryzyko, że dojdzie do przekroczenia poziomów dopuszczalnych dla zanieczyszczeń. To jest bardzo ważne, żebyśmy chronili tutaj te osoby najbardziej narażone właśnie poprzez ograniczanie ich na przebywanie na powietrzu, które jest zanieczyszczone. Istotnym elementem uruchamiania całego planu działań krótkoterminowych jest proces powiadamiania. No i tutaj informacja o tym ryzyku wychodzi od głównej Inspekcji ochrony środowiska. To się dzieje również w obecnej sytuacji, którą mamy kiedy GIOŚ na podstawie badań z państwowego monitoringu środowiska określi to ryzyko jako istotne wg 3 skalowej punktacji. Wówczas informuje wojewódzkie centra zarządzania kryzysowego, te dalej kaskadowo przekazują informację do społeczeństwa, ale też i do powiatowych centrów zarządzania kryzysowego, no i później kaskadowo już w zależności od poziomu ryzyka te informacje przekazywane są do wójtów, burmistrzów, prezydentów, do społeczeństwa, do placówek edukacyjnych i szkolno-wychowawczych, żeby móc wdrożyć te działania na ochronę, placówki ochrony zdrowia, służba, policja, aby móc wdrożyć te działania zapobiegawcze, czy operacyjne, no i zarządy dróg również taką informację otrzymają. I tak jak już wspominałem dzięki zmianom w legislacji programy ochrony powietrza mogą, czy też nawet muszą, nakładać obowiązki na osoby fizyczne. Za tym będą stały dodatkowo również dodatkowe wsparcie tych przepisów, o których już wspominałem,

czyli o wspieraniu termomodernizacji poprzez budowę centralnej ewidencji emisji emisyjności budynków i tutaj takimi działaniami są współpraca z organami samorządu gminnego, przy realizacji działania, ograniczenie niskiej emisji, przekazywanie wójtom, burmistrzom deklaracji o wymianie instalacji lub też o dodatkowych źródłach ciepła, ograniczanie wtórnej emisji pyłu, czyli stosowanie się tak naprawdę do tego co wskazane zostało w planie działań krótkoterminowym, przestrzeganie ograniczeń i zakazów zawartych w aktualnie obowiązującej uchwale antysmogowej, a przypomnę, że w uchwale antysmogowej jest zapis, który już obowiązuje dotyczący stosowania złej jakości paliw. Następne regulacje z tej uchwały antysmogowej będą wchodziły w odpowiednim momencie. No i sama realizacja działań krótkoterminowych. Ważnym elementem jest oczywiście przedstawienie kosztów, bo tutaj nie będę się nad tym długo rozwodził, ponieważ koszty wdrożenia programu są duże, to jest blisko 9 miliardów złotych, jeżeli mówimy o wdrażaniu działań zaplanowanych dla stref mazowieckiej, Płocka, Radomia i strefy ochrony powietrza aglomeracji warszawskiej, to wydaje się dużo. Natomiast należy pamiętać, że te koszty rozkładają się na wiele podmiotów, w tym również jest to obowiązek, który będzie dotyczyć mieszkańców użytkujących te urządzenia grzewcze. Natomiast wydaje się, że i tak nam wychodzi z wyliczeń, że te koszty one mają pokrycie. No dwa słowa na temat tego co się obecnie dzieje, ponieważ wdrażamy mazowiecki instrument wsparcia ochrony powietrza, który bardzo gminom pomaga z jednej strony wdrażać działania naprawcze określone w dotychczasowym programie ochrony powietrza, toteż przyczyni się do tego, że sprawniej będzie można wdrażać, kontynuować te działania określone w niniejszym programie. Oczywiście działania z Regionalnego programu operacyjnego a wiemy, że są podpisywane umowy z gminami na wsparcie dla wymiany urządzeń grzewczych planowana jest nowa perspektywa i nowy regionalny program operacyjny, tam również zgłosiliśmy potrzeby w tym zakresie. Pomniejsze działania jak otwarte konkursy ofert, które wspiera te działania informacyjne, edukacyjne Platforma sprawozdawcza jako wymiar poprawy organizacji pracy w zarządzaniu jakością powietrza na poziomie gmin no i różnego rodzaju szkolenia, w tym również budowanie potencjału administracyjnego właśnie na poziomie gmin. Jesteśmy w czasie drugiej edycji studiów podyplomowych dedykowanych właśnie gminom w zakresie zarządzania jakością powietrza, no ale mamy też źródła dofinansowania z poziomu krajowego. Duży program czyste powietrze, tam wg deklaracji jest środków na 100 miliardów złotych, no to wydaje się, że tutaj będzie w stanie ten program pokryć w dużej części, jeżeli

będzie oczywiście zainteresowanie mieszkańców, potrzeby Mazowsza w tym zakresie, ale dodatkowo mamy ciepłownictwo powiatowe, program mój prąd i stop smog, który też jest w trakcie reformy, żeby umożliwić szczególnie dwóm samorządom z terenu naszego województwa przystąpienie do tego programu. I tak wygląda wsparcie. Na sam koniec chciałbym powiedzieć o konsekwencjach, może to nie jest najistotniejszy problem, bo wszyscy zdajemy sobie sprawę z tego, że na złej jakości powietrza cierpimy my wszyscy i nie da się przeliczyć absolutnie kwestii długości życia na środki finansowe, chociaż naukowcy poczynili takie starania i stwierdzono, że koszty zdrowotne związane ze złą jakością powietrza to jest 800 zł na mieszkańca na miesiąc. To jest bardzo duża kwota, oczywiście w to wchodzi wiele elementów i kwestia służby zdrowia i krótszego życia, także degradacji budynków i szeregu innych elementów, natomiast już tak przychodząc na te kwestie twarde zero-jedynkowe, no to tutaj, jeżeli nie wdrożymy programu ochrony powietrza, jeżeli na poziomie kraju nie będą przyjęte odpowiednie rozwiązania, które przyczynią się bezpośrednio do poprawy jakości powietrza, no to oczywiście grożą nam bardzo duże kary. To jest kara ryczałtowa w wysokości nawet do 50 000 000 euro, ale może to być też kara okresowa naliczana za każdy dzień naruszenia w wysokości do ponad 303 000 na euro. Województwo też oczywiście ma tutaj swoją karę, jeżeli nie dotrzyma terminu uchwalenia programu w wysokości nawet do 500 000 zł. Niestety gminy za nie dotrzymanie terminów realizacji działań naprawczych określonych w programie ochrony powietrza no mogą być potraktowane takim samym wymiarem kary, czyli od 50 000 zł do 500 000 i niestety ta kara może być naliczana co roku za brak realizacji działań naprawczych wykazanych właśnie w tych harmonogramach. No i tak jak już wspomniałem my wszyscy jako mieszkańcy w związku ze złą jakością powietrza, bo ponosimy i możemy ponosić koszty oczywiście te zdrowotne i inne, ale także i te bardzo wymierne których nie trzeba się domyślać, dlatego że grożą tutaj za niedostosowanie się do przepisów karę w wysokości od 500 zł, do grzywny w wysokości 5000 zł. Także to były główne założenia programu, oczywiście ten dokument jest dużo szerszy, tam jest dużo więcej informacji ze wskazaniem również tego w jakim stanie jest powietrze, jakość powietrza na terenie województwa no i bardzo szczegółowo rozpisane również działania naprawcze, o których chętnie podyskutuję czy dzisiaj jeżeli będą pytania, ale także w trakcie pracy w Komisji Ochrony Środowiska, jeżeli ten dokument trafi do prac w komisji, dziękuję bardzo.

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

Dziękuję bardzo. Czy ktoś z państwa radnych ma pytanie? Proszę bardzo, pan radny Stefan Traczyk.

Stefan Traczyk

Dziękuję, Panie Dyrektorze, dziękuję Panie Przewodniczący za udzielenie głosu, a dla pana dyrektora Marcina Podgórskiego podziękowania za bardzo ładną prezentację. Może ja tylko taką mam wątpliwość czy to, bo to jest, będzie wszystko skierowane na komisję i tak obszerny materiał dzisiaj był omawiany i ja odniosłem wrażenie, że pan dyrektor dostał zadanie, żeby odwrócić radnym uwagę czy też, znudzić, żeby mieli mniej czasu na zajęcie się sprawą absolutorium dla zarządu, ale to tylko takie moje wrażenie jest oczywiście. Chciałbym też radnym zwrócić uwagę, że ten faktycznie ten materiał, który został zawiera się w tym pkt. 7, a w tym druku nr 412 jest bardzo obszerny. Tam jest 13 załączników plus ta prezentacja, którą wczoraj dostaliśmy, no i trzeba pamiętać, że załącznik 5, to jest prawie, nie prawie tylko 117 stron. Tak że to jest ogromnie ogromna, jakby to powiedzieć, ogromne przedsięwzięcie, które musimy się jako radni zapoznać. Natomiast ja mam pytanie takie merytoryczne, bo z tych dokumentów wynika, że ten program ochrony powietrza powinniśmy uchwalić do końca września czy ja dobrze się doczytałem?

Marcin Podgórski - Dyrektor Departamentu Gospodarki Odpadami, Emisji i Pozwoleń Zintegrowanych

Tak to jest ustawowy obowiązek i, tak jak już wspomniałem, pierwszy termin był wyznaczony na 15 czerwca, natomiast sytuacja "covidowa" spowodowała, że ministerstwo ten termin przesunęło do 30 września. I to jest ten termin na uchwalenie dokumentu. Czasu było bardzo mało na przygotowanie tego programu, ponieważ my o tym, dowiedzieliśmy się w zeszłym roku, to wydaje się, że jest dużo, ale jak popatrzymy na obszerność tego materiału, to widzimy że, że jest to spora praca. Wszystkie województwa były zobowiązane do tego.

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

Dziękuję. Proszę pan radny Bartosz Wiśniakowski.

Bartosz Wiśniakowski

Panie Przewodniczący dziękuję za udzielenie głosu. Tutaj chciałbym powiedzieć, że dość wysoko oceniam projekt ochrony powietrza, program ochrony powietrza. Jeżeli chodzi o treść, to rzeczywiście jest tutaj to zagadnienie ujęte dość szczegółowo i obszernie. Dość powiedzieć, że mamy działania z zakresu inwentaryzacji, likwidacji źródeł niskiej emisji. Mamy zwiększenie powierzchni zieleni, system monitoringu. Tak że tutaj rzeczywiście ten wydłużony czas zaowocował tym, że treść programu jest rzeczywiście bardzo, bardzo taka obszerna i ambitna, natomiast ja chciałbym zaapelować w tym miejscu do zarządu, żeby zarząd przygotował też odpowiednie obudowanie finansowe tego programu. Musimy, być może, przemodelować istniejący Mazowiecki Instrument Wsparcia Ochrony Powietrza. Być może stworzyć instrument stricte dedykowany realizacji programu ochrony powietrza. No ale też chciałbym, żeby w zakresie działań edukacyjnych znalazła się taka pozycja jak kompendium dla samorządów tak, żeby samorządy wiedziały jak można skorzystać ze środków. I to zarówno ze środków województwa mazowieckiego, ale także z przytoczonych przez pana dyrektora źródeł, które umożliwiają sfinansowanie poszczególnych działań. Mam tutaj na myśli inne instytucje jak choćby Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska, wojewódzkie, czy Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska, środki Regionalnego Programu Operacyjnego tak, żeby samorządy wiedziały i były wyposażone w wiedzę, które działania, z którego programu będzie można finansować, no ale oczywiście później będziemy w ramach monitoringu realizacji programu monitorować postęp prac i realizację poszczególnych wskaźników. Tak że tutaj taka gorąca prośba żeby, żeby rzeczywiście dostosować ten program nasz Mazowiecki Instrument Wsparcia Ochrony Powietrza, żeby wzmocnić kwestie edukacyjne i jeżeli chodzi o skwantyfikowanie, no mówimy o 9 miliardach złotych. To pokazuje skalę potrzeb, tak że chciałbym, żeby ten Mazowiecki Instrument Wsparcia, oczywiście nie takimi środkami, bo jest to niemożliwe ale, żeby uzyskał większe wsparcie, jeżeli chodzi o finansowanie z budżetu województwa. I prosiłbym o odniesienie się do tego co powiedziałem.

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

Dziękuję bardzo. Czy pani marszałek, czy pani dyrektor, czy pan dyrektor zechce się odnieść do wypowiedzi pana radnego?

Janina Ewa Orzełowska - Członek Zarządu Województwa Mazowieckiego

Szanowni Państwo, oczywiście pan radny ma rację. Jest to duża kwota i oczywiście jeśli chodzi o Mazowiecki Instrument Ochrony Powietrza, jak państwo pamiętacie, w tym instrumencie dokładaliśmy 16 000 000 zł po to, żeby można było jak najwięcej inwestycji zrealizować i większość inwestycji właśnie z tego instrumentu to były inwentaryzacje, które są zawarte, jak państwo widzicie, w programie ochrony powietrza. W związku z tym oczywiście będziemy dość elastycznie reagować, jeśli chodzi o założenia do Mazowieckiego Instrumentu Ochrony Powietrza, ale również pamiętajmy o tym, że tych zadań jest bardzo dużo i one są jakby trochę rozproszone. Stąd też pokazaliśmy, że te wsparcie może być z różnych stron z naszych środków z Regionalnego Programu Operacyjnego, ale również, ze środków rządowych. Zdajemy sobie z tego sprawę, że jeżeli nie będziemy wspólnie działali zarówno z poziomu rządowego, samorządowego, czy z poziomu gminnego, to nie uda nam się zrealizować tych wszystkich założeń i chodzi o to, żebyśmy razem powalczyli o to czyste powietrze. Więc jeżeli chodzi o tą odpowiedź pana radnego na temat Mazowieckiego Instrumentu Ochrony Powietrza, to oczywiście zdajemy sobie z tego sprawę, że ważne jest, żebyśmy też znajdowali środki na to, żebyśmy razem mogli walczyć o to powietrze.

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

Dziękuję. Proszę pan radny Artur Czapliński.

Artur Czapliński

Bardzo dziękuję. Ja się przyłączam do tych głosów moich przedmówców, kolegów radnych, pana Traczyka i pana Wiśniakowskiego, ponieważ również bardzo wysoko oceniam zarówno dokument, który został przedstawiony, jak i tutaj prezentację, i wyjaśnienia pana dyrektora, i bardzo za nie dziękuję. I chciałbym powiedzieć, że bardzo optymistycznie podchodzę do tych wypowiedzi, jak także do wypowiedzi pani marszałek Orzełowskiej, za którą dziękuję, bo dla mnie wypowiedź o tym, że w takim obszarze jak ochrona środowiska, jak ochrona powietrza możliwa jest wspólna troska, zarówno szczebla rządowego, samorządowego i samorządu wojewódzkiego, jak i samorządów gminnych, jest możliwa i potrzebna to jest naprawdę optymistyczna historia, ponieważ ja raczej mam tutaj do czynienia z permanentnym atakiem na rząd. I każdy moment, który jest możliwy to jest odwracanie kota ogonem i tworzenie pałki

na to co robi administracja rządowa. Tutaj jest całkowicie inaczej i jestem z tego zadowolony i bardzo dziękuję, a powiem tylko o jakości tej, ja rozumiem, że będzie dalsza dyskusja, pewnie będę, jeżeli będzie taka możliwość, będę w niej uczestniczył na poziomie komisji, czy w dalszych pracach nad tym projektem, ale jakie, jeżeli mówimy o przygotowaniu, no to ja tutaj zarówno w Komisji Ochrony Środowiska, jak tutaj pani marszałek, która rozumiem zajmuje się w dedykacji tymi obszarami, jak panu dyrektorowi Podgórskiemu, który to przedstawiał, dziękuję za to przygotowanie, bo można przygotować się do każdego tematu w taki sposób, profesjonalnie tak przedstawić, a można się przygotować tak jak pan marszałek Struzik w poprzednim temacie o infrastrukturze internetowej. No to jest niebo a ziemia. Nie ma porównania, tylko mówię o profesjonalizmie, i mówię o przygotowaniu, i o podejściu do radnych, i o podejściu do nas. Dziękuję bardzo.

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

Dziękuję. Proszę pan radny Witold Kołodziejski.

Witold Kołodziejski

Dziękuję bardzo, proszę państwa ja poprosiłem o głos trochę zaniepokojony gorliwością pana dyrektora, w kwestii dmuchaw spalinowych i elektrycznych. Tam w prezentacji, prezentacji po pierwsze pan dyrektor powiedział, że te dmuchawy nic innego nie przynoszą poza wzbijaniem tumanów kurzu, no chyba jednak jakieś pozytywne efekty z ich stosowania również dałoby się zauważyć, chociażby takie jak walka ze szkodnikami, czy utrzymanie zieleni. Natomiast pytanie jest takie, czego dotyczy, których stref dotyczy już w tej chwili totalny zakaz używania dmuchaw? Czy zbadane są, bo jak rozumiem nie wszystkie rodzaje zanieczyszczeń, no nie na wszystkie rodzaje zanieczyszczeń te dmuchawy mają ten negatywny wpływ, więc czy to tylko dotyczy tych stref, który ten rodzaj pyłu, na które wpływ mają dmuchawy będzie obowiązywał zakaz w tych gminach, jak rozumiem i osoby fizyczne i firmy, i czy była przeprowadzona tak ekonomiczna, finansowa ocena skutków tych dodatkowych regulacji.

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

Dziękuję. Czy pan dyrektor, czy pani marszałek?

Janina Ewa Orzełowska - Członek Zarządu Województwa Mazowieckiego

Szanowny Panie Radny, jeśli chodzi o dmuchawy, to tak we wszystkich tych rejonach województwa mazowieckiego, jest zakaz, dlatego że prawda jest taka, że jeżeli popatrzymy na zanieczyszczenie województwa mazowieckiego, zanieczyszczenie powietrza województwa mazowieckiego, no to wszystkie te strefy, na które jest podzielone województwo, właśnie no pokazują przekroczenia tych pyłów. W związku z tym propozycja w tej uchwale jest taka, żeby tych dmuchaw w ogóle nie używać. I druga odpowiedź na drugie pytanie, to jeśli chodzi o sprawdzenie, to znaczy koszty, które pan dyrektor pokazał, to są koszty, które niosą za sobą, niesie za sobą wprowadzenie programu ochrony powietrza i oczywiście samych dmuchaw nie sprawdzaliśmy jak będzie. Ile będzie kosztował zakaz stosowania dmuchaw, bo generalnie no jakoś nie przyszło nam do głowy, żeby sprawdzać te koszty, bo jeżeli nie używamy czegoś, to raczej nie musimy za to płacić. Więc to w ten sposób, ale całość kosztów faktycznie jest bardzo duża. Jak państwo widzieli to jest ok. 9 miliardów złotych, a jeśli chodzi, Szanowni Państwo, o oszczędności z tego powodu, to wynoszą 270 zł za jedną dmuchawę.

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

Dziękuję. Proszę bardzo, pan radny Witold Kołodziejski rozumiem, że jeszcze w celu zadania pytania.

Witold Kołodziejski

Tak krótko ad vocem. Pani Marszałek, no jeżeli nie używamy jakiegoś narzędzia to oczywiście na tym tracimy tak, bo nie mamy produktu, który tym narzędziem możemy wytworzyć, więc taką ocenę bezwzględnie należy przeprowadzić, ale myślę że to będzie tematem rozmów i prac komisji. Dziękuję bardzo.

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

Dziękuję bardzo, proszę pan radny Mirosław Augustyniak.

Mirosław Augustyniak

Panie Przewodniczący, Panie i Panowie Radni no wypada się bardzo cieszyć z tego, że departament z którym współpracuję, jako przewodniczący komisji - Komisji Ochrony Środowiska na co dzień, przygotował taką prezentację, która nawet najbardziej

aktywnemu radnemu opozycyjnemu się bardzo podobała. To naprawdę cieszy podwójnie, panie dyrektorze wielkie gratulacje, że przez tak aktywnego radnego został pan doceniony. Powiem żartobliwie, że no ja z Ostrołęki a pan radny z Płońska to pewnie najbliżej będziemy mieli do Krasińca, żeby wejść na komin byłej cukrowni i tam kredą zapisać tą pochwałę, ale nie mówię tego złośliwie tylko mówię poważnie. Natomiast prawda jest taka, że to co nie widzimy, nie mamy czasami po prostu pojęcia jak bardzo nam szkodzi. Wielokrotnie przekonujemy się o tym po latach. Dobrze jest, że tym problemem się będziemy zajmować bardzo wnikliwie. Natomiast jeśli chodzi o dmuchawy, no to była bardzo gorąca dyskusja na komisji. W sprawie zakazu ich używania i wszyscy się zgodzili, że jednak ona jest, tylko te dmuchawy są tylko wygodne ku temu, żeby te liście, że tak powiem przesunąć z miejsca na miejsce, natomiast jeśli chodzi o zapylenie powietrza rzeczywiście to powietrze zapyłają. Ja wiem, że chcemy wygodniej fajniej żyć ale, ale wydaje mi się, że no musimy szukać jakiś innych rozwiązań bo tu mam na myśli szczególnie usuwanie liści jakiś drobnych, ewentualnie gałązek no bo z dmuchawami musimy sobie po prostu mówiąc zwyczajnie dać spokój. Dziękuję bardzo.

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

Dziękuję bardzo. Proszę bardzo jeszcze pan radny Bartosz Wiśniakowski.

Bartosz Wiśniakowski

Tutaj jeszcze jedna taka dygresja panie przewodniczący, nikt tutaj nie reprezentuje lobby minutę, ale warto powiedzieć na forum sejmiku, że dmuchawy powodują zapylenie wtórne, a że powodują hałas, że powodują emisję spalin także do atmosfery także, ciszej nad tymi dmuchawami tak bym powiedział i uchwalimy ten zakaz.

Janina Ewa Orzełowska - Członek Zarządu Województwa Mazowieckiego

Jeszcze jedno zdanie panie przewodniczący, jeżeli mogę. Ja bardzo dziękuję za głosy, dlatego że faktycznie prawda jest taka, że dmuchawy no wzniesają to co już opadło, w związku z tym prawda jest taka, że no niestety to jest tak jakby zapylenie wtórne, więc ja myślę, że też warto by było to wziąć pod uwagę, bo z jednej strony mamy to zapylenie naszego powietrza, które jest i z którym chcemy walczyć, a z drugiej strony, jeżeli stosujemy dmuchawy to jeszcze raz taka sama sytuacja się pojawia i to co wydaje nam się, że już zwalczyliśmy no to od początku jest wzniesane. Ja wszystkim

państwu też bardzo dziękuję za te głosy, dlatego że szanowni państwo prawda jest taka, że ten dokument naprawdę był bardzo szeroko konsultowany, staraliśmy się brać pod uwagę wszystkie uwagi, które były racjonalne bo wiemy o tym, że wszystkim nam zależy na tym, żebyśmy oddychali czystym powietrzem i też taka ważna sprawa wszyscy razem możemy zrobić dużo, dużo więcej i ważne jest, żebyśmy wspólnie znajdowali środki, które możemy w jakiś tam sposób, z których możemy finansować właśnie ten program. Bardzo państwu dziękuję.

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

Dziękuję bardzo. Proszę państwa rozumiem, że z posiedzenia sejmiku ten projekt trafi do Komisji Ochrony Środowiska. Czy tutaj jakieś inne propozycje pani marszałek czy rozumiem, że przesyłamy projekt do Komisji Ochrony Środowiska.

Janina Ewa Orzełowska - Członek Zarządu Województwa Mazowieckiego

Oczywiście panie przewodniczący, jeżeli jest potrzeba do innych komisji, ale wydaje się, że Komisja Ochrony Środowiska jest odpowiednim miejscem do przedyskutowania jeszcze takiego głębszego tego programu, bo prawda jest taka, że jak państwo widzieli to powinniśmy przyjąć ten program do końca września, a w związku z tym prośba jest taka, żebyśmy na wrześniowym już sejmiku mogli zagłosować, bardzo dziękuję.

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

Dziękuję bardzo, proszę państwa została zgłoszona propozycja, abyśmy ten projekt skierowali do Komisji Ochrony Środowiska. Jeśli nie usłyszę sprzeciwu uznaję iż sejmik wyraził zgodę na skierowanie projektu do Komisji Ochrony Środowiska. Proszę państwa stwierdzam że Sejmik Województwa Mazowieckiego skierował projekt uchwały w sprawie programu ochrony powietrza dla stref w Województwie Mazowieckim, w których zostały przekroczone poziomy dopuszczalne i docelowe substancji w powietrzu druk nr 412 do Komisji Ochrony Środowiska. Przechodzimy do pkt 8 projekt uchwały w sprawie wotum zaufania dla zarządu województwa mazowieckiego za 2019 rok druk nr 371. Proszę państwa zgodnie z art. 34a ustawy o samorządzie województwa zarząd województwa przedstawia sejmikowi raport o stanie województwa i jest on rozpatrywany podczas sesji, na której podejmowana jest uchwała w sprawie udzielenia lub nieudzielenia zarządowi absolutorium. Nad

przedstawionym raportem przeprowadza się debatę. O zabranie głosu proszę pana marszałka Adama Struzika.

Adam Struzik - Marszałek Województwa Mazowieckiego

Bardzo dziękuję panie przewodniczący. Rzeczywiście raport o stanie województwa został państwu przekazany. Ja chciałbym dzisiaj dokonać takiej no skróconej prezentacji ona będzie dość obszerna, no ale będzie miała taki charakter raczej poglądowy niż pogłębiony. Państwo otrzymali szereg załączników wykaz inwestycji realizowanych, więc spróbujemy teraz może ten raport zaprezentować. Obowiązek tego raportu wynika z ustawy z dnia 05.06.1998 roku o samorządzie województwa z późniejszymi zmianami i zgodnie z art. 34a ust. 1 zarząd województwa co roku do dnia przez 31 maja przedkłada sejmikowi województwa dokument, w którym przedstawia informację o swojej działalności w roku poprzednim w zakresie realizacji polityk, programów i strategii, uchwał sejmiku województwa oraz budżetu obywatelskiego. Proszę państwa spróbuję tak jak powiedziałem to zrobić w formie prezentacji, więc zakres tego raportu obejmuje po pierwsze sytuację województwa w zakresie ważnych zagadnień społeczno-ekonomicznych oraz jakości środowiska w oparciu o dostęp do najbardziej aktualne dane Głównego Urzędu Statystycznego i Eurostatu. Druga część to jest część sprawozdawcza, opis kierunków działań, działań zadań realizowanych w ramach polityki rozwoju w określonych dokumentach strategicznych programowych i planistycznych województwa. Następnie podsumowanie działalności województwa, w tej edycji rozszerzono raport o zidentyfikowane problemy i bariery przy realizacji zadań, oraz przedstawiono główne osiągnięcia samorządu województwa. Tak jak państwo tutaj widzą na tym slajdzie ogólna charakterystyka województwa, informacje finansowe, informacje o stanie mienia województwa, realizacja kontraktu terytorialnego dla Województwa Mazowieckiego, realizacja polityki rozwoju, współpraca zagraniczna, problemy i bariery w realizacji zadań samorządu, realizacja uchwał sejmiku województwa mazowieckiego i najważniejsze osiągnięcia i działania samorządu województwa mazowieckiego w 2019 roku. Do tego liczne załączniki mam nadzieję państwo radni się z nimi zapoznali. Proszę państwa jest struktura tego raportu, nie będę tego omawiał. Dokument jest tak jak poprzedni dokument bardzo obszerny, ale państwo widzą zawiera część diagnostyczną, też informacje dotyczące działalności zarządu województwa, podsumowanie tej działalności i załączniki. Jeżeli chodzi o elementy no to mamy te wszystkie obszary, którymi samorząd się zajmuje,

mamy też, mamy też informacje finansowe. Przypomnę, że od 1 stycznia 2018 roku województwo mazowieckie zostało podzielone na 2 jednostki statystyczne NUTS2. Mazowsze w całości swojej jest dzisiaj makroregionem, mamy tych makroregionów w Polsce 7, do tej pory było 6, teraz jest 7 i Mazowsze jest samodzielnym makroregionem i pod taką nazwą jaką jest oczywiście makroregion województwa mazowieckie zawiera 2 regiony NUTS2. Warszawski stołeczny, czyli Warszawa i 9 otaczających powiatów i mazowiecki regionalny, czyli pozostałe 32 powiaty, które z kolei są podzielone na jednostki statystyczne trzeciego rzędu. Przypomnę, że czwarty rząd to są powiaty, a piąty to już są gminy. Tutaj na tej małej mapce widać jakie są różnice. Jest jeszcze jedno potwierdzenie na tą tezę, że jesteśmy z jednej strony najlepiej rozwijających się regionem, o czym za chwilę, ale z drugiej też bardzo zróżnicowanym wewnątrz. To jest oczywiście pewien mankament, ale też jest pewna szansa rozwojowa dla całego województwa. Proszę państwa tutaj mamy mapę informacji przygotowanych przez Eurostat. Jak państwo widzą mamy tutaj wszystkie regiony europejskie razem z poziomem dochodu na głowę mieszkańca. To już jest po opuszczeniu Unii Europejskiej przez Wielką Brytanię, więc jest bez Wielkiej Brytanii i jeśli chodzi o to PKB na głowę mieszkańca to makroregion województwo mazowieckie jest powyżej, na poziomie 114% Unii Europejskiej, czyli w kategoriach gdyśmy to odnosili do kategorii regionów, to gdyby nie ten podział statystyczny to byłibyśmy regionem lepiej rozwiniętym, a w konsekwencji mieli szansę na znacznie mniejsze wsparcie w nowej perspektywie Unii Europejskiej. Na szczęście dokonaliśmy tego podziału i mamy region warszawski stołeczny i to jest bardzo wysoki poziom 156% średniej PKB na głowę mieszkańca Unii Europejskiej. To jest szesnaste miejsce w ogóle spośród 241 regionów europejskich. Tak jak mówię po opuszczeniu przez wielką Brytanię, natomiast region mazowiecki regionalny to jest 60% średnio unijnej i taki region mieści się oczywiście w tej kategorii regionów słabiej rozwiniętych. To oczywiście determinuje też politykę zarządu województwa i oczywiście decyzje sejmiku województwa. Tu mamy to przeliczone też na wymiar polski, proszę zobaczyć jak to wygląda, jeśli chodzi o produkt krajowy brutto na jednego mieszkańca. W ogóle cały makroregion wytwarza to PKB na poziomie 478 miliardów złotych, 24 prawie % polskiego PKB z czego stołeczny 368 ponad, no ale jednak mazowiecki to 109 miliardów. I tu widać oczywiście różnice na jednego mieszkańca. Bardzo istotne, prawie trzykrotne no i też mamy pokazaną dynamikę do roku poprzedniego do roku to są akurat dane w 2018 roku do roku 2017 notowaliśmy stały wzrost gospodarczy na poziomie ponad 6%. Jak widzimy,

jeżeli byśmy odnieśli to do Polski to stołeczny makroregion wytwarza 17,4 % w ogóle polskiego PKB, natomiast pozostała część 5,2 % PKB. To sytuuje tą część poza-metropolitarną na poziomie gdzieś regionów Polski wschodniej, województw Polski wschodniej. Parę słów o budżecie, tu więcej będzie mówił skarbnik przy okazji swojej informacji o realizacji budżetu. Generalnie obserwujemy od kilku lat wzrost naszych dochodów, może lepiej powiedzieć obserwowaliśmy do 2019 roku. To państwo widzą, że te dochody stale rosną, w tym dochody własne. Jak widzimy w zeszłym roku to było 2 806 000 000 dochodów własnych, a dotacje i subwencje wyniosły 513. 000 000 zł. Czyli mamy tę tendencję wzrostową od 2017 roku, a pamiętajmy, że mieliśmy też kryzys lat 2011-12-13 później to było odbudowywanie dopiero naszej pozycji. Te dochody rosną zarówno jeżeli chodzi o podatek dochodowy od osób prawnych, to widać wyraźnie 2 305 000 000, ale też od osób fizycznych. Oczywiście skala jest mniejsza, bo i udział procentowy województwa jest mniejszy w tym podatku, ale 390 000 000 w zeszłym roku. Wykonanie budżetu, może nie będę się tutaj w to zagłębiał to będzie rola skarbnika, natomiast ogólnie dochody 3 260 000 000. Wydatki 3 370 000 000 niewielki deficyt budżetowy zaplanowany no i oczywiście były korekty tego budżetu. Generalnie zamknęliśmy rok nadwyżką budżetową w wysokości 91 przy czym 9 000 000 zł, a dług spadł w zeszłym roku o prawie 200 000 000 zł z miliarda złotych do 801 000 000. No tutaj zobrazowane to zadłużenie, które spada sukcesywnie i coraz więcej wydajemy na inwestycje. Tutaj mamy poszczególne kategorie naszych inwestycji razem to jest ponad 1 033 000 000 zł. Największe oczywiście inwestycje dotyczą transportu, później ochrona zdrowia, kultura, rolnictwo i ochrona środowiska, rozwój regionalny i tak jak tutaj państwo widzą edukacja, turystyka, kultura fizyczna. Mówimy tylko o inwestycjach oczywiście, bo wydatki oczywiście bieżące są znacząco większe. I widzimy tutaj na tym wykresie, że wydatki inwestycyjne w roku 2019 to jest 32 % wydatków. No przyjmuje się, że jeżeli inwestycje przekraczają 25% budżetu to są to bardzo dobre wskaźniki i świadczą o tym, że myślę że inwestujemy i rozwijamy się. Tutaj rozpisane w takim wykresie kołowym i procentowo te wydatki inwestycyjne, żeby jeszcze raz zobrazować to. Najwięcej wydajemy na transport oczywiście 591 000 000, ale warto przypomnieć, że dotacje dla przewoźników kolejowych wynoszą 353 000 000. Gros tych środków oczywiście trafia do Kolei Mazowieckich, ale też jest wsparcie dla Warszawskiej Kolei Dojazdowej. W sumie te obie firmy przewiozły 71 ponad milionów pasażerów łącznie, no i trudno sobie wyobrazić w ogóle rozwój Mazowsza bez przewoźników kolejowych. Oczywiście te dopłaty muszą być tak

duże, ponieważ szereg tras, zwłaszcza na obrzeżach województwa jest deficytowy. Dodatkowo jeśli chodzi o drogi wojewódzkie to mamy tutaj jeszcze też ten element utrzymania i remontów bieżących napraw 230. No właśnie KMK 62 000 000 przewiezionych pasażerów i 8,8 000 000 przewiezionych pasażerów WKD, ta spółka ciągle zwiększa i swoją operacyjność i ilość pasażerów, którzy jest najbardziej punktualną spółką w ogóle w Polsce, która ma pierwsze miejsce. No Modlin przed Covidem jeszcze w zeszłym roku rekordowe ilości pasażerów 3 100 000, to było piąte miejsce w Polsce. Dla tych, którzy mają wątpliwości czy ten port jest potrzebny to proszę sobie wyobrazić, że piąte miejsce w kraju we wszystkich portach lotniczych. No m.in. inwestycje w KMC to jednak jeden z największych kontraktów w Europie w ogóle podpisany w zeszłym roku i realizowany na ponad 2 miliardy złotych, na 71 pojazdów typu flirt. To znacznie podniesie oczywiście jakość usług no i inwestycje drogowe wybrane proszę państwa, dlatego że nie sposób we wszystkie macie w załącznikach, ale taka np. ulica Mleczarska do ulicy Julianowskiej w Piasecznie 25 000 000 zł. Cały ze środków województwa. Przebudowa drogi wojewódzkiej 740 Rzeszów gmina Przytyk niecałe 3 000 000. Droga 626 w Makowie Mazowieckim ponad 1 000 000 zł. No ale pokazujemy też mniejsze inwestycje przykładowe np. Remont przepustu w miejscowości Zakrzew na drodze wojewódzkiej 736 - 743 000, czy remont drogi wojewódzkiej 631 prawie 4 000 000 mln. Są oczywiście też równomiernie rozłożone te inwestycje tutaj np. remont drogi 627 na odcinku ponad 10 km od Zamościa do Czerwina 9 000 000 zł. Następnym po transporcie takim tytułem inwestycyjnym są oczywiście nasze szpitale, nasza ochrona zdrowia. Zobaczcie państwo ile wyniosły tutaj wydatki inwestycyjne 256 000 000 zł ponad. No duże pieniądze przeznaczyliśmy na dopłaty do spółek leczniczych i pokryciach straty netto ZOZ-ów. Jeszcze wobec obowiązującego prawa to był nasz obowiązek, inaczej musielibyśmy szpitale likwidować. Tak naprawdę szpitale te funkcjonują dzięki temu, że samorząd województwa pokrywa wynik ujemny finansowy, poręcza kredyty i często spłaca też kredyty i udziela sam pożyczek, które potem umarza. Więc to jest przy tak niewydolnym systemie ochrony zdrowia, bo dzisiaj zadłużenie szpitali w całym kraju to jest 15 miliardów złotych to bez naszego wsparcia te szpitale nie mogły by praktycznie funkcjonować. My jeszcze wydajemy oczywiście na Mazowiecki Wojewódzki Ośrodek Medycyny pracy w Płocku i na inne działania, przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomani. Spłata zobowiązań jak państwo widzą 365 000 000. Tutaj też parę przykładów z naszych pieniędzy wojewódzkich zbudowaliśmy bazę Śmigłowcową

Służby Ratownictwa Medycznego w Sokołowie Podlaskim. W całości pokryliśmy te wydatki, choć przypomnę, że lotnicze pogotowie ratunkowe to struktura będąca w gestii rządu. To tak a propos dobrej współpracy między strukturami samorządowymi i rządowymi. Mamy do czynienia z nimi na terenie województwa mazowieckiego i to nieprawda, że tylko jesteśmy w wiecznym konflikcie i kontrze. Modernizacja oddziału pediatrii w szpitalu dziecięcym im. Bogdanowicza w Warszawie 14 000 000. Praktycznie te inwestycje pokrywane z naszych pieniędzy są w 100% z naszych pieniędzy. Szpitale ledwie funkcjonują, jeśli chodzi o wydatki bieżące. Tak więc wszystkie inwestycje, modernizacje, remonty to z pieniędzy samorządu województwa. Radom - Szpital Wojewódzki Specjalistyczny. Ponad 6 000 000. Ostrołęka 10 000 000. Tutaj był element pieniędzy unijnych. Np. otwarcie Pracowni Leku Cytotoksycznego w szpitalu w Radomiu. Kupiliśmy 27 ambulansów nowych dla stacji pogotowia ratunkowego w Płocku, Siedlcach, Ostrołęce i Warszawie za prawie 13 600 000 zł, ale też wychodząc naprzeciw potrzebom i przede wszystkim dbając o bezpieczeństwo wszystkich naszych obywateli, kupiliśmy też karetki dla radomskiego pogotowia ratunkowego, dla którego organem założycielskim jest miasto Radom. Popieramy dietność. Autentyczny sukces. Wznowiliśmy program, a właściwie jeżeli chodzi o samorząd województwa, to uruchomiliśmy program wsparcia in vitro no i już w latach 2019, w którym był początek tego programu, przeprowadzono 274 procedury, w wyniku tego stwierdzono 113 ciąż, autentyczny sukces. Też końcowy rok 2019 w końcowym roku programu naprotechnologii. Z tego programu skorzystało 139 par, urodziło się 13 dzieci. Tutaj działamy w taki sposób, żeby rodzice mieli prawo wyboru. Żeby opierali to na swojej decyzji. Uczestniczymy poprzez nasz szpital Bródnowski w budowie kliniki budzik dla dorosłych, podpisaliśmy w tej sprawie porozumienie z fundacją pani Ewy Błaszczuk. No i na użyczonym terenie powstanie, państwo widzą na plakacie, klinika budzik dla dorosłych. Są sukcesy, jeżeli chodzi o dzieci też w Białymstoku. Taka klinika już istnieje i też są sukcesy dla pacjentów długo w śpiączce. Więc mamy nadzieję, że też uda nam się tutaj we współpracy uratować jeszcze wielu ludzi, obudzić do życia. Przy tym też chcę powiedzieć, że będziemy wspierali, w sensie środków europejskich na ten komponent naukowo-badawczy, jeżeli chodzi o funkcjonowanie tej instytucji. 316 000 000 na kulturę. Dotacje ponad 188 000 000, wydatki inwestycyjne 78 000 000 i upowszechnianie kultury ponad 20 000 000. Dotacje celowe 10 000 000 zł, więc naprawdę też poważne pieniądze myślę, że widać to we wszystkich naszych instytucjach kultury. Tutaj odebraliśmy, oddaliśmy do użytku

basen artystyczny, czyli nowe miejsce dla Warszawskiej Opery Kameralnej. To jest taki budynek dawnej MK tuż przy hotelu Sheraton, w którym jest nowa sala bardzo interesująca, w dawnym basenie co ciekawe. Oddaliśmy nową siedzibę Muzeum Ludowych Instrumentów Muzycznych w Szydłowcu. To też jest, proszę państwa, dowód na to, że równomiernie rozwijamy to Mazowsze i że dokonujemy transferów środków, bo większość dochodów pochodzi z obszaru metropolitalnego, natomiast większość wydatków pochodzi, czy jest kierowana na obszar poza metropolitalny. To jest taki bardzo znamieny przykład. Liw - utworzenie parku kulturowo-historycznego przy zamku Książąt Mazowieckich w Liwie. No rozwijamy też oczywiście nasze wszystkie instytucje kultury. Tutaj akurat jest przykład zabezpieczenia ekspozycji na terenie skansenu, ale kilka dni temu wizytowałem Bierzuń, tam postępują prace przy rewitalizacji zabudowań Muzeum Małego Miasta, które jest częścią właśnie Muzeum Wsi Mazowieckiej w Sierpcu. Między innymi budowa domu Stefana Gołębiowskiego. Tu piękny przykład rewitalizacji Pałac Przebendowskich/Radziwiłłów, czyli siedziba naszego Muzeum Niepodległości. Potężna inwestycja ponad 25 000 000 zł, tutaj podziękowania do Ministerstwa Kultury, bo dofinansowanie do tych 11 naszych milionów pochodzi z Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko, ale myślę, że wszyscy możemy być dumni z tej rewitalizacji. No podjęliśmy prace nad ustanowieniem Muzeum Jana Kochanowskiego, jako samodzielnej instytucji kultury. W tej chwili już to jest samodzielna placówka i myślę, że też nadamy przez to nowy impet rozwojowy. Przykład działań takich nie inwestycyjnych. Radom – Stolicą Kulturalną Mazowsza, różne wydarzenia kulturalne, ale wspieramy no setki tych imprez na całym Mazowszu w ciągu całego roku. Teraz oczywiście z powodu COVID-u to nieco osłabło. Konsekwentnie wspieramy rewitalizację zabytków i 7 000 000 w zeszłym roku na remonty i modernizację 87 zabytków na Mazowszu. Większość z nich to obiekty sakralne, no taki mamy rzeczywiście skład naszych zabytków, że większość to są obiekty sakralne, ale wspólnoty parafialne bardzo chętnie z tego korzystają. Znacząco wiele zabytków nie dałoby się uratować bez wkładu województwa, ponieważ parafie nie są w stanie utrzymać tych obiektów, a na pewno je rewitalizować. Oczywiście konsekwentnie w ramach równomiernego rozwoju wsparcie dla terenów wiejskich. Tradycyjne z funduszy ochrony gruntów rolnych, tak to się nazywało, 192 km dróg dojazdowych do gruntów rolnych 26 300 000 z budżetu województwa. Kilkaset projektów, proszę państwa, tak tu widzimy, bardzo oczekiwane pieniądze przez gminy. Oczywiście realizowaliśmy program rozwoju obszarów wiejskich.

Państwo mają podane dane 520 km dróg, 310 km wodociągów i kanalizacji, 991 przydomowych oczyszczalni ścieków, 23 targowiska, 25 świetlic, 14 obiektów zabytkowych. Przykładowo jeden z nich, tutaj mamy do czynienia ze świetlicą i domem kultury w Długosiodle. Leader, czyli te pieniądze, inicjatywę, która ma w sobie elementy wsparcia dla przedsiębiorczości, dla tworzenia nowych miejsc pracy w środowisku wiejskim 323 000 000 zł i macie tu państwo pokazane, ile w wyniku tych nakładów udało się powołać nowych przedsiębiorstw, utrzymać albo stworzyć nowe miejsca pracy. Też wspieramy infrastrukturę turystyczną, rekreacyjną. Bardzo interesujący instrument, który się spotkał z olbrzymim zainteresowaniem. Pilotaż przeprowadziliśmy w 2018 roku, czyli Mazowiecki Instrument Aktywizacji Sołectw. Przypomnę, proszę państwa, że to są małe granty, dziesięcioletnie, kierowane do co najmniej 5 sołectw w każdej gminie. Mamy tych sołectw 7,5 tysiąca na Mazowszu. No, więc taką naszą ambicją jest, żeby do końca kadencji wszystkie sołectwa dostały taki grant. Przypominam, że drugie 10 dokłada gmina, no albo więcej, jeżeli chce. Lub, jeżeli mają fundusz sołecki, to fundusz sołecki. I z tego powstają naprawdę znakomite, lokalne projekty, świetlice, różnego rodzaju, strefy aktywności sportowej, wymiana oświetlenia. No bardzo znaczący to jest taki impuls do małych przedsięwzięć. Sołtysi naprawdę i sołectwa są z tego bardzo zadowoleni, to też powoduje aktywność ludzi. Oni zaczynają sami poszukiwać pomysłów na poprawienie warunków życia. Walka z suszą, no jest ten problem, nas dotyka. Zainicjowaliśmy już w zeszłym roku budowę stacji meteorologicznych. Chcę powiedzieć, że ten proces postępuje, że w tej chwili już są postępowania nad zakupem urządzeń. Myślę, że to będzie też wkład, nasz wkład. No nie tylko w ogóle w walkę z suszą, ale na monitorowanie stanu pogody. Ważne dla rolników i nie tylko, również dla chociażby tego wojewódzkiego programu ochrony powietrza czy innych elementów. Wsparcie dla bezpieczeństwa, tradycyjnie wspieramy oczywiście OSP. I tu mamy wydatki w zeszłym roku. Dwa komponenty prawie 8 000 000 na zakup nowych samochodów, sprzętu ratowniczo-gaśniczego no i 2 000 000 dla 171 strażnic na remonty modernizacji. Też bardzo poszukiwany i oczekiwany program. Współpraca z organizacjami pozarządowymi. „Jesteś widoczny, jesteś bezpieczny”, jak zwykle realizowaliśmy proces edukacyjny dla naszych najmłodszych. Z konkursami z nagrodami. To bardzo poprawia świadomość młodego pokolenia, jeżeli chodzi o bezpieczeństwo. No też nasza taka unikalna akcja: czarne punkty nad wodą. Kolejne punkty. Dzisiaj komunikaty, proszę państwa, są takie, że w Polsce utonęło ponad 300 osób już, więc ta akcja prewencyjna też ma swoje

znaczenie. Wsparcie dla uczniów i szkół. Głównie stypendia dla dzieci. Tak jak państwo widzą tutaj zarówno dla szkół podstawowych i liceów, i dla szkół zawodowych. Ponad 5 000 000 zł. Pracownie informatyczne i językowe. Bardzo konsekwentnie inwestujemy w te pracownie, również w urządzenia mobilne po to, żeby to się okazało powiem strzałem dziesiątkę przy COVID i ten program kontynuujemy. I tak jak wtedy było to nie całe 11 000 000, to w tym roku, przy współudziale środków europejskich, będzie 35 000 000 zł i ten program naprawdę rozwijamy. To a propos też społeczeństwa informacyjnego. Nie da się zbudować społeczeństwa informacyjnego bez edukacji młodego pokolenia i bez właśnie tych technologii i nauki na odległość, zwłaszcza w takich zagrożeniach jak mamy. Taki unikalny nasz program praktyki w urzędzie. 90 studentów odbyło praktyki w Urzędzie Marszałkowskim. Wsparcie dla sportu dzieci i młodzieży 10 000 000 na bazę sportową, 1 500 000 na dofinansowanie szkolenia sportowego dzieci młodzieży. Tradycyjnie w olimpiadach Mazowsze zajmuje zawsze pierwsze miejsce, więc jesteśmy z tego dumni. Wykorzystujemy środki europejskie, w tej chwili już 92% zaangażowanych jest środków w ramach naszego Regionalnego Programu Operacyjnego. Tak jak państwo widzą 161 naborów konkursowych, 30 pozakonkursowych, 3 543 wnioski zatwierdzone do dofinansowania. Ostatnie raporty sytuują nas na 3-4 miejscu w Polsce, jeżeli chodzi o zaawansowanie realizacji. Tu widzimy też różnego rodzaju kategorie firm, które skorzystały z naszych działań, wsparcia. Widzicie państwo też wskaźniki. Drogi, pociągi, autobusy, więc naprawdę są to imponujące efekty też środków europejskich. Przypomnę, że do 2023 roku mamy do wydatkowania i rozliczenia 2 mld 83 mln euro i to już jest w tej chwili końcowy etap. To przykładowe projekty wsparte pieniędzmi z Unii np. obwodnica Gąbina 47 000 000 z czego 35 000 000 z Unii Europejskiej. Budowa trasy północno-zachodniej miasta Płock 97 000 000, z czego wsparcie z Unii 76 000 000. Również inwestycje w mieście stołecznym Warszawa. Mniejsza inwestycja, ale sala widowiskowa, sceny teatralne. Np. rewitalizacja i budowa węzła komunikacyjnego w Ciechanowie 37 000 000 zł, 37,4 mln zł z Unii Europejskiej. Grodzisk Mazowiecki 579 droga 71 000 000 dofinansowanie z Unii 56 500 000. Za kilka dni MZDW podpisze umowę na budowę obwodnicy Grodziska, to będzie gigantyczna kwota prawie 200 000 000 zł. Tutaj rozbudowa Muzeum Mazowieckiego w Płocku. Jedna z największych inwestycji na Mazowszu droga wojewódzka 541 zresztą jedyna. Tam ten powiat Żuromiński nie ma żadnej drogi krajowej, więc droga wojewódzka jest taką osią rozwoju. Łączna wartość inwestycji 114 000 000 z czego z

Unii Europejskiej ponad 90. Wsparcie dla środowiska. Dzisiaj było dużo o tym już mówione. Mazowiecki Instrument Wsparcia Ochrony Powietrza. W zeszłym roku wydaliśmy prawie 4 000 000. W tym roku, przypomnę, 26 000 000. Unikalny program wsparcie małymi grantami działkowców. 83 projekty. Tu granty są niewielkie, podobnie jak w sołectwach, ale dzięki temu też wyzwalają aktywność ludzką i chęć poprawienia infrastruktury. Społeczeństwo informacyjne. No właśnie to jest to, o czym tu dzisiaj była mowa, ale bardzo skrótowo. "Wrota Mazowsza". To jest, proszę państwa, projekt realizowany wspólnie z gminami i z powiatami. Zobaczcie państwo imponujące 700 nowych usług uruchomiono na 53 formularzach usług elektronicznych. Muszę się tutaj pochwalić, że zdobyliśmy drugie miejsce w konkursie Komisji Europejskiej, na właśnie tego typu różne projekty. W naszej kategorii pierwsze miejsce zdobyła Belgia jako państwo, a drugie miejsce Mazowsze za "Wrota Mazowsza". Programy wsparcia. Realizujemy równomierny rozwój województwa również poprzez zasadę pomocniczości, czyli kierujemy środki z budżetu województwa na wsparcie w różnych obszarach. Również inwestycje w drogach, szkołach. I tu macie państwo te programy wymienione razem z kwotami, które przeznaczyliśmy w zeszłym roku. W tym roku pieniędzy będzie jeszcze więcej. Ale w sumie tutaj, jak tutaj widać w zeszłym roku 110 000 000 zł na programy wsparcia z budżetu Mazowsza. I tutaj przy okazji chcę powiedzieć jednoznacznie: nie byłoby to możliwe, gdyby nie środki z budżetu, które w 87% pochodzą z obszaru metropolitalnego. W ten sposób dokonujemy redystrybucji środków z naszego budżetu na słabiej rozwinięte części województwa. Na gminy wiejskie, miejsko-wiejskie, powiaty. I to jest świadoma polityka. Uruchomiliśmy budżet obywatelski. Decyzje to będą w tym roku. W zeszłym roku rozpoczęliśmy procedury. Myślę, że w tym roku będzie głosowanie i od 1 stycznia będziemy realizowali już inwestycje w ramach budżetu obywatelskiego. Młodzieżowy Sejmik został powołany, jako element uspołecznienia naszego działania. Powołano 51 radnych, uczniów szkół ponadpodstawowych i ponadgimnazjalnych z 7 okręgów wyborczych. Jest ich tyłu, ilu nas radnych. Mieli już dwie sesje. Mam nadzieję, że młodzież, chociaż ten COVID też przeszkadza, ale że młodzież dalej będzie się angażowała w rozwój naszej wspólnoty. Tutaj są podsumowane uchwały i sejmiku, i zarządu województwa również moje zarządzania, decyzje. Spośród 193 uchwał sejmiku przeznaczony do realizacji zarząd zrealizował 188. 5 jest w trakcie realizacji. Tutaj nasz urząd zdobył kolejne wyróżnienie. Diamentowa Statuetka w XIX edycji Konkursu Lider Zarządzania Zasobami Ludzkimi organizowanego przez Instytut Pracy i Spraw Socjalnych. Nie o to chodzi, żeby się

chwalić, ale proszę państwa z bardzo wielu miejsc mam pozytywne opinie o pracy naszego urzędu, delegatur i przychylności urzędników. Przywiązujemy do tego bardzo dużą wagę. No i tak, udało nam się wygrać przed Sądem Najwyższym spór sądowy, który zaczęliśmy w 2019 roku, czyli po 10 latach wreszcie udało nam się wygrać. Zwracam uwagę, że procesowaliśmy się również w czasach, w których nie był, koalicja na Mazowszu nie była w opozycji do rządu, ale procesowaliśmy się również w tym czasie, kiedy inna koalicja pełniła role rządowe w państwie Polskim. I udało nam się wygrać proces o zadania zlecone. Oczywiście tutaj ten proces jest niezakończony, bo strona, że tak powiem umownie, rządowa jeszcze wniosła kasację. Problemy i bariery w realizacji zadań samorządu. No tak głównie te wahania sytuacji gospodarczej w 2019 roku był wyraźny skok cen materiałów i usług na rynku budowlanym. Były też problemy z wykonawcami. No dalej trudności z pozyskaniem środków na realizację zadań zleconych. My to ściśle identyfikujemy. Ciągłe jest niedobór pieniędzy z zakresu administracji rządowej. No też są problemy z projektantami, jeżeli chodzi o inwestycje budowlane. Długie są procesy uzyskiwania decyzji, pozwoleń na budowę i decyzji środowiskowych. Czasami to jest w wyniku protestów społecznych, głównie jeśli chodzi o oddziaływanie na środowisko. No bo cały proces uzgodnień przy realizacji inwestycji w obiektach wpisanych do rejestru zabytków i znajdujących się w strefie konserwatorskiej. Brak zintegrowania planowania społeczno-gospodarczego z planowaniem przestrzennym. No to jest, to jest wielki problem, tak, rozdymanie się miast. Troszkę problemy z brakiem planu zagospodarowania przestrzennego w poszczególnych gminach. No i też problemy z inwestycjami w charakterze liniowym. Tutaj przypomnę, że udało się przed Trybunałem Konstytucyjnym wygrać, no postępowanie dotyczące obowiązku pokrywania ujemnego wyniku finansowego przez samorządy zadań w zakresie ochrony zdrowia. Trybunał Konstytucyjny orzekł, że to jest zadanie rządowe, a nie samorządowe i przypomnę, że tylko w 2009 roku 28 500 000 musieliśmy przekazać na pokrycie strat samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej. No i 37 000 000 analogicznie za straty podmiotów leczniczych prowadzonych w formie spółek. Proszę Państwa no na tym kończą tę prezentację. Ja mam pełną świadomość, że ten raport jest znacznie bardziej obszerny, ale myślę, że jeśli będą pytania, to oczywiście ja, członkowie zarządu i dyrektorzy są gotowi odpowiedzieć na różne pytania lub wątpliwości. Dziękuję bardzo.

Michał Prószyński

Panie Przewodniczący jest pan z nami?

Jakub Kowalski

Być może senna atmosfera udzieliła się wszystkim.

Dorota Stalińska

No co się dzieje co się dzieje.

Mirosław Adam Orliński

Być może przesył danych się skończył.

Dorota Stalińska

Jest pan Panie Przewodniczący?

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

Jestem, jestem tylko widzę, że tutaj jakieś dziwne rzeczy się dzieją. Teraz coś zaczęło się, że tak... Czy państwo mnie teraz słyszą w ogóle teraz? Bo widzę że.

Michał Prószyński

Radny Kudelski jakiś czas temu zgłaszał problemy, nie wiem czy to aktualne jeszcze.

Krzysztof Strzałkowski

Słyszemy, słyszemy.

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

Coś tutaj, proszę państwa, się działo ewidentnie nawet było widać, że z sygnałem jest problem. Ale teraz widzę, że już jest lepiej. Dobra, to proszę państwa, to teraz wobec tego po wystąpieniu pana marszałka. Ja tylko przypomnę państwu, że powołaliśmy doraźną Komisję do spraw raportu o stanie województwa, która dokonała analizy i opracowała projekt uchwały w sprawie wotum zaufania dla Zarządu Województwa Mazowieckiego za 2019 rok. I o przedstawienie projektu uchwały proszę przewodniczącą komisji, czyli panią radną Katarzyną Bornowską.

Katarzyna Bornowska

Szanowni Państwo. Komisja doraźna w sprawie udzielania zarządowi wotum zaufania, przygotowała uchwałę na podstawie stosownych przepisów ustawy o samorządzie województwa podjęła co następuje w § 1 mamy, Słuchać mnie?

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

Proszę Państwa, ja mam prośbę taką, żeby państwo radni wyłączyli mikrofony, ci poza panią radną Bornowską.

Katarzyna Bornowska

W § 1 po przeprowadzonej debacie nad raportem o stanie Województwa Mazowieckiego za rok 2019 udziela się Zarządowi Województwa Mazowieckiego wotum zaufania. Wykonanie uchwały powierza się Przewodniczącemu Sejmiku Województwa Mazowieckiego. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

Dziękuję bardzo. Rozumiem, że mimo tego, że Pani Przewodnicząca Bornowska mówiła cicho dosyć, to państwo radni słyszeli, tak, przedstawienie projektu uchwały przez panią radną, tak? Dobrze, dziękuję bardzo i teraz pytanie, kto z państwa radnych chciałby zabrać głos w debacie? Proszę bardzo, pan radny Michał Proszyński.

Michał Proszyński

Dziękuję bardzo. Panie Przewodniczący. Szanowny Panie Marszałku, Zarządzie, Koleżanki Koledzy Radni. No muszę powiedzieć, że jestem pod wielkim wrażeniem energii, witalności i żywotności, która była z tego przemówienia pana marszałka Struzika. Mówiąc szczerze, to już na którymś etapie, to brakowało mi tylko wyводу dotyczącego wyboru wykonawcy kafelek w Urzędzie Marszałkowskim, bo powiem tak no można naprawdę było jeszcze pewnie 3 godziny dłużej tutaj przemawiać. Każdy radny dostał, panie marszałku, tą prezentację i jeżeli chciał, to mógł się z nią zapoznać. Ma pan tego pełną świadomość ja rozumiem, że to celowa taktyka zagadania sejmiku, żeby być może potem się mało komu chciało zabierać głos. Na szczęście tutaj radni bez względu na tę opcję którą reprezentują są samorządowcami odpowiedzialnymi. Jestem przekonany, że dyskusja w tych 3 punktach, my mówimy tak naprawdę o pewnego rodzaju samorządowym trójskoku, będzie, będzie żywa, bo to dotyczy oceny

pana działalności i zarządu, na czele którego pan stoi. Tylko jak mówię, w tego typu przemówieniach i to moja uwaga techniczna. Przekazywał pan oczywiście też istotne informacje i ja to przyznaję, no ale już naprawdę instruktą pt. tego, jakie są problemy z wykonawcami, no to podejrzewam, że naprawdę wszyscy o tym, tutaj i nie tylko tutaj, milion razy słyszeli. Natomiast ja bardzo krótko w tym punkcie. Natomiast jednak chciałem uzasadnić swój głos przeciwko udzieleniu wotum zaufania dla Zarządu Województwa Mazowieckiego, bo jak sama nazwa wskazuje, to wotum zaufania, należy mieć zaufanie do tego, któremu się ewentualnie tego wotum udziela. Szanowni państwo, pan marszałek wspominał kwestię długu. Faktycznie w tym roku, to przyznaję, dług województwa mazowieckiego spadł, ale nadal mamy istotną kwotę chociażby zadłużenia w euro, w przeliczeniu na złote, to będzie 209 o ile dobrze wynotowałem milionów złotych. Łączna kwota długu to 800 000 000 zł. Powiem tak, to jest bardzo poważny problem, z którym od lat Mazowsze stara się, to znaczy Mazowsze powinno walczyć. To jest wielka, wielka bolączka i to jest dużo bardziej interesujące aniżeli jakieś naprawdę drobne szczegółiki, którymi nas pan tutaj zasypał. Ja nie spostrzegam, uważnie przyznam szczerze, zapoznałem się z raportem o stanie Województwa Mazowieckiego. Nie zauważyłem dużego wsparcia chociażby dla małych i średnich przedsiębiorstw. Tutaj naprawdę dosłownie parę projektów gospodarczych chociażby w ramach realizacji polityki, polityki rozwoju. Ale tu też na jedną rzecz chciałem zwrócić uwagę cytując, na sam koniec mojej wypowiedzi w tym punkcie akurat, czyli kwestia dotycząca samej metodologii. Do tego jeszcze na pewno będę w kolejnych punktach nawiązywał, bo należy wzmocnić działania w zakresie badania i monitorowania, w gminach województwa, negatywnych zjawisk w obszarze społecznym. W chwili obecnej monitorowana jest tylko skala zjawisk. Brak jest pogłębionych analiz przyczyn i ich powstawania. Jeżeli tak, w tematyce tak istotnej, jakim jest obszar polityki społecznej, no sami się przyznajcie, to jest wasz dokument przez was stworzony, pan go tutaj prezentował. Strona 49 tego dokumentu w materiałach do nas przesłanych. No jeżeli sami się przyznajecie, że no brak jest, nie macie tak naprawdę analiz przyczyn powstawania no istotnych negatywnych zjawisk w obszarze społecznym, macie tylko i wyłącznie statystykę, to tak naprawdę co warte było to, ile warte było to wystąpienie, które przed chwilą tutaj mieliśmy. No i nie jest tak, że 3 miesiące temu zostaliście wybrani Zarządem Województwa Mazowieckiego. Od wielu lat pan pełni funkcję Marszałka Województwa Mazowieckiego no i to jest

dowód na to, że nad wiele rzeczy nie ma pan pod kontrolą. Dlatego będę głosował przeciwko udzieleniu wotum zaufania dla zarządu województwa. Dziękuję bardzo.

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

Dziękuję bardzo. Proszę pan radny Artur Czapliński.

Artur Czapliński

Bardzo dziękuję, Panie Przewodniczący. Deklaruję, że zagłosuję przeciwko wotum zaufania dla zarządu, ponieważ nie ufam marszałkowi Struzikowi. Dla mnie postępowanie i polityka marszałka Struzika, to nie jest praca samorządowa, tylko to jest czysta polityka. Pan marszałek Struzik jest politykiem, który ma cele opozycyjne wobec rządu polskiego i realizuje je poprzez narzędzia samorządowe. Absolutnie się z tym nie zgadzam. Samorząd to jest sprawa wspólna, dla dobra wspólnego, dla mieszkańców naszych gmin, powiatów, a nie walka polityczna na górze z rządem, albo z politykami koalicji rządowej. A pan reprezentuje opozycję. To jest całe pana modus operandi. Ja jestem aktywnym radnym. Staram się pracować. Ten mandat, który realizuję jest utrudniany. Szanowni Państwo mi to utrudniacie, tak jak dzisiaj była ta dyskusja, ale pomijam to. Podam kilka przykładów. Informuję, staram się informować, poprzez swoje media społecznościowe, poprzez swoją pracę, poprzez swoje wizyty w gminach, poprzez rozmowy z mieszkańcami, o tym co się dzieje w Sejmiku Województwa Mazowieckiego. Zwracane mi są uwagi, że jako radny opozycji nie mam do tego prawa. To ja bym odwrócił dyskusję, czy marszałek Struzik, który dysponuje środkami zapewnionymi przez rząd Polski, który tak zwalcza, ma prawo do wyjazdów i prezentowania niby to autorskiej w dyspozycji tych pieniędzy. Czy to są pieniądze marszałka Struzika, czy nas wszystkich? Polaków? Rządu polskiego? Ja rozumiem, że zarząd rządzi. Oczywiście wiele rzeczy, które zarząd tutaj podejmuje mi się podoba. Nie mogę powiedzieć. Byłbym hipokrytą. Obserwuję pracę i wicemarszałków itd., itd. Są to niektóre dobre projekty, fajne projekty, zgadzam się. Ale jeżeli te projekty są w każdym momencie przeciwstawiane rządowi i wykorzystywane do polityki, to ja protestuję. Trzeba od tego odejść, a nie robić politykę w samorządzie. Podpalane są wszystkie samorządy, ponieważ nie podoba się polityka administracji rządowej, wyjazdy, uchwały. Absolutnie przeciwko temu protestuję. To nie jest tak, że pan marszałek Struzik jest osobistym, osobowym dysponentem tych pieniędzy, czy tych środków unijnych. To wszyscy razem tu wypracowujemy. Ja bym prosił o inny

mechanizm, proszę od początku tej kadencji, o wypracowanie innego mechanizmu dyspozycji środków unijnych na Mazowszu. Czy to do Warszawy, czy to na północne, czy południowe Mazowsze. To nie może służyć tylko bieżącej polityce partyjnej tak jak tutaj się przedstawia w samorządzie. To musi być wspólne. Tylko tyle. Więcej uwag będę miał do, w kolejnym punkcie w absolutorium. Bardzo dziękuję.

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

Dziękuję. Proszę pan radny Leszek Przybytniak.

Leszek Przybytniak

Panie Przewodniczący, Szanowni Państwo Radni, a ja będę głosował za udzieleniem absolutorium i jestem za przyjęciem tego sprawozdania i jestem pełen podziwu ludzom, którzy pracują na rzecz Mazowsza. Odwrotnie jak nasi adwersarze z opozycji uważam, że my naprawdę działamy na rzecz rozwoju Mazowsza i również zgodnie z polityką rozwoju całego kraju te wywody, które panowie raczą przeciwko zarządowi prowadzić są naprawdę nie na miejscu. Rozważamy naprawdę bardzo poważne sprawy dotyczące rozwoju Mazowsza i cieszymy się, że to Mazowsze może być jednym z najbardziej rozwiniętych regionów w całej Europie, a prowadzenie takiej dyskusji na temat tego, że zła polityka jest prowadzona samorządowa uważam za bezpodstawną, dziękuję bardzo.

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

Dziękuję bardzo, proszę pan radny Krzysztof Skolimowski.

Krzysztof Skolimowski

Znaczy, a ja też jestem zadowolony z tego jak Zarząd Województwa Mazowieckiego realizuje swoje zadania - zarząd koalicyjny Koalicji Obywatelskiej i Polskiego Stronnictwa Ludowego. Wydaje mi się, że w tych warunkach w jakich jesteśmy jest, no nie możemy tutaj nic zarzucić. Bo wszystkie zadania są wykonywane, nawet można powiedzieć lepiej niż na pierwszy rzut oka by się wydawało, bo tutaj pan radny Czapliński zauważył to, że pan radny jest niezadowolony, że zarząd nie realizuje tego co by chciał nie wiem jeden czy drugi minister obecnego rządu, ale powiem ja się cieszę, że zarząd tego nie realizuje, bo dzięki temu województwo mazowieckie rozwija się lepiej niż gdyby działało się to co dzieje się w państwie. No mieliśmy mieć budżet

zrównoważony, mamy największą dziurę budżetową w historii Polski, większą niż za Gierka. Więc dobrze zarząd realizuje swoje zadania i ja będę głosować za wnioskiem, który tutaj zgłosiła pani radna Bornowska. Dziękuję

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

Dziękuję proszę pan radny Adam Orliński.

Mirosław Adam Orliński

Szanowny Panie Przewodniczący, Panie Marszałku, Szanowni Państwo Radni no tutaj chcę przede wszystkim z punktu widzenia także jako przewodniczący komisji budżetu i osoba, która tutaj funkcjonuje w tym sejmiku kolejną kadencję powiedzieć, że naprawdę ten raport o stanie województwa widać, że jest dopracowany i przypomnijmy, że te zmiany, które sprawiają, że ten raporty jest nam przedstawiany są zmianami, które niedawno zaczęły funkcjonować w ustawie o samorządzie województwa i widać także, że te raporty o stanie województwa mazowieckiego no są coraz bardziej takie dokładne, są naprawdę bardzo rzetelne i nie tylko w sposób taki faktyczny merytoryczny, ale także w sposób wizualny pokazują wiele inwestycji i działań zarządu województwa, a także tej koalicji, która przecież wygrała wybory na Mazowszu i na kolejną kadencję przedłużyła swój mandat do sprawowania tutaj rządów na Mazowszu. Ale także bardzo ważny z punktu widzenia i budżetu i rozwoju województwa mazowieckiego jest pokazanie właśnie w tym raporcie tych podziałów, czyli tego regionu warszawskiego stołecznego i mazowieckiego regionalnego, gdzie pokazuje, że właśnie dzięki temu, że mamy jedno województwo ten podział statystyczny, który obowiązuje od 1 stycznia 2018 roku sprawi, że na ten region mazowiecki regionalny popłynie dużo więcej środków, a z drugiej strony te dochody budżetowe, które widzimy jako członkowie komisji budżetu i o którym debatujemy na każdej Komisji Budżetu i Finansów sprawiają, że właśnie mogą mieć one no w taki sposób bym powiedział bardzo sprawiedliwie dzielone poza ten obszar także warszawski stołeczny i widzimy wiele inwestycji, które dążą do zrównoważonego rozwoju województwa mazowieckiego i to mówię z pełną odpowiedzialnością. To właśnie dzięki temu, że jest integralność tego województwa, że jest ono jednym monolitem sprawiamy, że możemy dokonywać zrównoważonego rozwoju województwa mazowieckiego dzięki tak dobrym dochodom, rosnącym dochodom, co było w tym raporcie i naprawdę tutaj podziękowania dla zarządu województwa dla

departamentów i dla radnych, którzy za tym zaufaniem zagłosują. Myślę, że tutaj Polskie Stronnictwo Ludowe jako członek tej koalicji zagłosuje za udzieleniem tego zaufania i za poparciem tego raportu.

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

Dziękuję, proszę bardzo pan radny Piotr Kandyba.

Piotr Kandyba

Panie Przewodniczący, wszyscy zebrani ja oczywiście zagłosuję za absolutorium, a powiem w krótkich słowach dlaczego, bo w zasadzie nie ma się czego czepić. Dochody w górę dzięki przedsiębiorcom i naszym mieszkańcom i podatkom, nadwyżka budżetowa, zmniejszy się kwota długu. Niepokoi mnie „Janosikowe”, ale rozumiem, że nie jesteśmy w stanie tutaj nic zrobić, ale gdyby „Janosikowe” było u nas to byśmy zrealizowali znacznie więcej i to nie byłoby w ogóle dyskusji, inwestycje rosną. Z RPO 91% środków już, że tak powiem zostało zaangażowanych. To jest też bardzo, bardzo duże osiągnięcie. Nowe programy wsparcia to jest hit. Ja w tej chwili odwiedzam sołectwa w gminie Góra Kalwaria, od kilku dni mam po dwa, trzy, cztery spotkania w sołectwach z radami sołeckimi, z mieszkańcami. Słuchajcie to jest naprawdę niesamowite, ale no prawie każde sołectwo chce skorzystać z tego programu. Te, które skorzystały są bardzo zadowolone, chcą poszerzać oczywiście, zwiększać ten poziom 10 000 zł, bo są takie zapotrzebowania. Także dostajemy też dużo pozdrowień i podziękowań. Jest naprawdę niesamowicie, to samo jest oczywiście od straży pożarnych, z którymi się spotykam. No i cóż ja zdecydowanie jestem za absolutorium i jeszcze raz podkreślam nie ma się czego czepić a wydaje mi się Artur, że przepraszam że tak osobiście, że bardziej ty kreujesz tą politykę niż pan marszałek, bo całe wystąpienie było bardzo profesjonalne i nie ma co się czepiać, ja naprawdę nie widzę potrzeby, tylko trzeba ocenić to bardzo obiektywnie, że działania zarządu są bardzo dobre, bardzo dobrze działają wszystkie jednostki. Ja tutaj muszę pochwalić na pewno politykę społeczną. I ktoś z państwa się wypowiedział na temat statystyki że, że w raporcie zarząd zaślania się statystyką a nie prawdziwymi działaniami. Oczywiście, że to jest nieprawda, bo te działania są i ja sam obserwuje je w MZDW, mazowieckich drogach, obserwuję w polityce społecznej naprawdę jest tam szereg działań i nie ma się czego czepić. Dziękuję bardzo, będę głosował za absolutorium dla zarządu.

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

Dziękuję proszę pan radny Stefan Traczyk.

Stefan Traczyk

Ja będę głosował przeciw, natomiast chciałbym jeszcze raz powtórzyć, tak jakby ad vocem w stosunku do wypowiedzi mojego przedmówcy, że o czym mówił radny Michał Prószyński, no co by nie mówić jednak jest bardzo duże zadłużenie województwa mazowieckiego i nie widać tak naprawdę jakiś takich wyraźnych działań, jeżeli chodzi o urząd marszałkowski, o zarząd województwa mazowieckiego. Natomiast nie byłbym niesprawiedliwy, gdybym nie powiedział, bo tą sprawę poruszałem przy omawianiu raportu o stanie województwa w ubiegłym roku, tam się pamięta, może niektórzy pamiętają jeszcze radni, że statystyki się nie zgadzały w tabelach no i widać, że urzędnik, który też opracowywał tabelę nr 1, a na stronie 7 odrobił lekcję i w tym raporcie o stanie województwa, jeżeli chodzi o powierzchnię o lesistość statystyki się zgadzają, bo jest wskazane, że to są dane za 2018 rok, także i tam jest na dole jest widać, że ktoś to sprawdził dokładnie i te statystyki się zgadzają są dane, bo wskazane za 2018 rok. Natomiast ja takie mam odczucie, oczywiście może to jest moje jakieś sugestywne odczucie, tym bardziej że pan marszałek Struzik już jest dziewiętnasty rok w Zarządzie Województwa Mazowieckiego i takie mam odczucie, że coraz bardziej marszałek ulega, jakby to powiedzieć takim działaniom schematycznym i nie widzę, jakby to powiedzieć takiej poprawy ze strony urzędu marszałkowskiego i ze strony pana marszałka, a i jednak będę głosował przeciwko wotum zaufania dziękuję bardzo.

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

Dziękuję, proszę pan radny Krzysztof Strzałkowski.

Krzysztof Strzałkowski

Szanowni Państwo Radni, Panie Przewodniczący czy jestem słyszany?

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

Tak słyszemy.

Krzysztof Strzałkowski

Chciałbym zabrać głos klubowy w sprawie raportu o stanie województwa. Bo wydaje się, że nawet najzagorzalsi przeciwnicy koalicji aktualnie współrządzącej Mazowszem no mają duże trudności, żeby znaleźć argumenty przeciw temu raportowi. W sposób oczywisty nawet kwestie edycyjno-prezentacyjne uległy znacznemu poprawieniu, ale najważniejsza jest treść i tutaj przede wszystkim decydują o naszej pozytywnej ocenie, jako klubu Koalicji Obywatelskiej, tego materiału decydują inwestycje. Rok 2019 to ponad miliard złotych w zakresie wydatków inwestycyjnych, z których to blisko 600 000 000 to transport i infrastruktura drogowa. To najlepszy przykład na to, odniosę się tutaj do wydarzeń bieżących, w jak dramatycznej sytuacji znalazłoby się Mazowsze, gdyby wyłączyć z jego terytorium Warszawę i bezpośrednio okolice ponieważ 600 000 000 czy prawie pół miliarda to tyle, ile by maksymalnie wynosił budżet całego Mazowsza bez Warszawy, a w roku, tylko w roku 2019 na wydatki inwestycyjne, transportowo drogowe wydano prawie 600 000 000 zł, w tym dla mnie absolutnie strategicznie ważna przebudowa drogi 721 w Piasecznie 256 000 000. To inwestycje w służbę zdrowia i jestem ciekaw czy takie Mazowsze bez Warszawy byłoby stać na zakup robota da Vinci do szpitala wojewódzkiego w Siedlcach, które to ratuje dzisiaj zdrowie pacjentów i znowuż podatnicy i przedsiębiorcy z centralnego Mazowsza wzbogacili budżet Mazowsza na tyle, że byłoby to możliwe. Cieszą programy wsparcia nie będą ukrywał, że to realizacja programu Koalicji Obywatelskiej na Mazowszu. Programy z zakresu ochrony powietrza masowo wykorzystywane przez gminy do działań ewidencyjnych, które są podstawą do przyszłego sięgania po znacznie większe środki. Dalej drodzy państwo dodatkowe środki na kulturę fizyczną, na infrastrukturę w tym zakresie, ale co nas szczególnie cieszy program wsparcia dla infrastruktury i infrastruktury edukacyjnej, oświatowej w gminach dotkniętych reformą oświaty i dodatkowymi wydatkami na ten cel. Nie jest tajemnicą, że klub Koalicji Obywatelskiej bardzo optował za wzmocnieniem i stworzeniem programu finansowania in vitro dla mieszkańców Mazowsza i tu bardzo cieszy blisko 113 cięż zrealizowanych, które to zaraportowano w ramach tego programu. Cieszymy się z tego, że tyle par będzie mogło cieszyć się rodzicielstwem dzięki środkom województwa mazowieckiego. Co do zadłużenia na sam koniec, jeżeli państwo radni z opozycji uważają, że redukcja w jednym roku budżetowym zadłużenia Mazowsza o prawie 1/5 to zły wynik no to odsyłam do aktualnych wyników budżetu państwa, gdzie tylko w jednym roku budżetowym budżet, który miał być ponoć zbilansowany został obciążony

blisko 100 miliardowym czy ponad 100 miliardowym deficytem. Dziękuję bardzo, chciałbym podkreślić, że klub Koalicji Obywatelskiej będzie głosował w najbliższym głosowaniu za wsparciem Zarządu Województwa Mazowieckiego, dziękuję bardzo.

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

Dziękuję, proszę pan radny Rafał Romanowski.

Rafał Romanowski

Dziękuję Panie Przewodniczący, Panie Marszałku, Wysoka Rado pan marszałek Struzik nam zaserwował melatoninę w dawce 5 miligramów, chciał nas uśpić, może chciał uśpić nawet i czujność aczkolwiek melatonina jest odpowiedzialna za zegar dobowy, natomiast niekoniecznie o tej porze dnia kiedy dyskutujemy o tak ważnym punkcie jak wotum zaufania dla Zarządu Województwa Mazowieckiego. Państwo tutaj wiele razy podkreślaliście, z koalicji rządzących w naszym województwie, o skuteczności działalności Zarządu Województwa Mazowieckiego tyle, że ta skuteczność od razu w pierwszych slajdach, mówiąc szczerze, delikatnie mówiąc rozjeżdża się panu marszałkowi, bo pan marszałek się pochwalił skutecznie podziałem statystycznym województwa mazowieckiego od roku 2018. Tyle, że jak patrzyłem właśnie na ten podział statystyczny to nadal cały czas mamy ten sam problem, czyli aglomeracja warszawska rozwijająca się na poziomie choćby samego Wiednia, czy innych aglomeracji, czy innych makroregionów tych tak zwanych zamożnych. Województwo czy Unii Europejskiej, natomiast jeśli chodzi o dane i GUS i Eurostatu, na który się powoływał pan marszałek to ewidentnie widać, że pozostała część Mazowsza nie przekracza tych 60% średniej europejskiej. Więc mówiąc szczerze to, że pan Marszałek skutecznie zabiegał o ten podział to dobrze, ale nie wniosło to nic, jeżeli chodzi o tzw. rozwój zrównoważony. Czyli nadal borykamy się z problemem, który ewidentnie na tle całego kraju w województwie mazowieckim jest widoczny, czyli rozwój tzw. polaryzacyjno-dyfuzyjny. Rozwój aglomeracji warszawskiej, a pan marszałek próbuje nam pokazywać inne inwestycje prowadzone, które mają niby prowadzić do rozwoju zrównoważonego pozostałej części Mazowsza, ale niekoniecznie to właśnie widoczne jest, które przed chwilą podkreślił pan radny Strzałkowski w tzw. statystykach, bo nadal tych 60% średniej Europejskiej nie przekraczamy. Oczywiście wzrosty budżetu do ponad 3 miliardów złotych, 3 miliardów 300 000 000 złotych tylko jakoś tak skutecznie pan marszałek pominął tu część tak

zwanej dotacji budżetowej, która wpłynęła na terenie województwa mazowieckiego, czyli ponad 500 000 000 złotych, bo to też warto by było zaznaczyć, że te środki dodatkowo się w budżecie województwa mazowieckiego znalazły. Ja nie zapomnę tego, jak pan marszałek próbował nam za wszelką cenę udowodnić rok temu jak spadają dochody poprzez obniżenie podatku PIT i CIT na terenie województwa mazowieckiego, ale ewidentnie po realizacji budżetu w roku 2018 i 2019 tego nie widać, czyli cały czas dochód w województwie mazowieckim wzrasta. Niekoniecznie absorbowanie tych środków jest tak skuteczne, tak jak powinno to wyglądać i niekoniecznie wygląda to w sposób zrównoważony, bo skończenie realizacji inwestycji prowadzonych, przeprowadzonej w powiecie żuromińskim, tej drogi wojewódzkiej, którą sam pan nazwał jako osie do rozwoju ze względu na to, że w powiecie żuromińskim nie ma żadnej drogi krajowej i że stało się to w roku dopiero w roku 2019, ja nie uważam, że po 19 prawie latach rządzenia w województwie mazowieckim marszałka Struzika jest jakiś powód szczególny, bo kluby, bo ta inwestycja powinna być zrealizowana zdecydowanie wcześniej. Pan marszałek też się pochwalił przepraszam, że mówię tylko i wyłącznie o swoim okręgu wyborczym, ale tego węzeł komunikacyjny w Ciechanowie, na który zostało wyłożone ponad 40 000 000 zł oczywiście z dofinansowaniem Unii Europejskiej. Tyle, że panie marszałku cóż to wniosło w zrównoważony rozwój choćby subregionu ciechanowskiego przebudowa dawnego dworca PKS w Ciechanowie i ulicy Sienkiewicza, a brakiem połączenia do mini obwodnic, które też były finansowane ze źródeł województwa mazowieckiego i Unii Europejskiej. Bo praktycznie nie wniosły nic, bo przewozy pasażerskie finansowane są w głównej mierze ze środków budżetu krajowego czyli rządowego. Pan marszałek skutecznie też pominął inwestycje, które były zrealizowane na terenie województwa mazowieckiego i uważam, że one miały, jeżeli chodzi o transport lokalny zdecydowanie lepszy wpływ i większy wpływ niż te środki wydatkowane z budżetu województwa mazowieckiego. Chodzi o tak zwane drogi z programów rządowych, które realizowane są właśnie przez samorządy gminne i przez samorządy powiatowe, bo w pierwszym roku budżet tych inwestycji samorządowych sięgnął skali tak jak przez 8 lat, czyli w latach 2008 – 2015, więc warto by było też zaznaczyć, że zdecydowanie większą rolę odgrywają właśnie te drogi również samorządowe, które powstają w ramach inwestycji prowadzonych ze środków budżetu państwa. Więc tutaj państwo się cieszy z tego działania, działalności Zarządu Województwa Mazowieckiego, ale naprawdę jak się tylko analizuje poszczególne slajdy w tym tonie, który wygłasza pan

marszałek Struzik to wydaje mi się, że zdecydowanie jest więcej punktów i znaków zapytania o zakres właśnie tego zrównoważonego rozwoju, o którym chciałby ambitnie mówić pan marszałek, a niekoniecznie jest to realizowane, bo tak jak wspomniałem wcześniej ten poziom 60% nigdy nie jest przekraczalny mimo tego, że pozostała część Mazowsza, o czym dumnie chwali się pan marszałek jak również radni koalicji rządzącej podkreślają, nie przekroczy właśnie tych 60% mimo tego podziału i wydzielenia NUTS1, NUTS2, NUTS3. Więc tutaj naprawdę wydaje nam się, że te środki mogłyby być właśnie zdecydowanie bardziej absorbowane w sposób zrównoważony dla całego województwa mazowieckiego, a nie tylko i wyłącznie powinniśmy się skupiać, tak jak pan radny Strzałkowski stwierdził, że cieszy się bardzo z modernizacji drogi wojewódzkiej 721 w Piasecznie. My też się cieszymy z nowelizacji tej drogi, ale pozostałe drogi wojewódzkie wymagają zdecydowanie szybszego doinwestowania z prostych przyczyn dlatego, że to stwarza właśnie szansę na to, żeby ten współczynnik 60% w końcu mógł kiedyś magicznie zostać przekroczony. Więc możemy tutaj, oczywiście to jest punkt dotyczący udzielenia wotum zaufania dla marszałka, dla Zarządu Województwa Mazowieckiego będziemy dyskutować na temat absolutorium wykonania budżetu za rok 2019 i tam zapewne pojawi się dodatkowe szczegółowe pytanie, pytania, ale nie cieszyłbym się w ten sposób i nie w ten sposób prognozował w rozwoju zrównoważonego, bo jeżeli nie byłyby absorbowane środki rządowe, które właśnie docierają do samorządów lokalnych, samorządów gminnych, samorządów powiatowych to ta mapa i ten rozwój statystyczny województwa mazowieckiego mógłby wyglądać jeszcze zdecydowanie gorzej i drodzy państwo pamiętajmy o jednej podstawowej rzeczy, że wykonanie budżetu w roku 2020 budżetu centralnego wygląda diametralnie inaczej w porównaniach, w porównaniu z latami poprzednimi. Proszę nie przywoływać tej dziury budżetowej, bo prawdopodobnie dzięki tej dziurze budżetowej jesteśmy w stanie utrzymać miliony miejsc pracy w naszym kraju, jesteśmy w stanie robić kolejny krok nawet porównując z innymi państwami Unii Europejskiej rozwojowych, jeżeli chodzi o produkt krajowy brutto, to jak się okazuje, to Polska będzie tym krajem jak nie z najmniejszym, to drugim, jeżeli chodzi o spadek produktu krajowego brutto w całej Unii Europejskiej w roku 2020 właśnie ze względu na epidemię i COVID-19. Więc proszę uszanować te programy rządowe, które są realizowane, bo są to programy również, które dotyczą samorządów lokalnych i również tych inwestycji samorządowych, tam są konkretne środki, które będą absorbowane właśnie przez samorządy lokalne po to, żeby zniwelować te

różnice w dochodach wynikające właśnie z pandemii. Więc oczywiście państwo z koalicji rządzącej cieszy się z wykonania budżetu za rok 2019, ale proszę przyznać, że niekoniecznie on ma coś wspólnego z tym rozwojem zrównoważonym i państwo cały czas podkreślacie przywołujecie, że za wszelką cenę chcecie udowodnić, że podział województwa mazowieckiego i wydzielenie części aglomeracji pozostałej części Mazowsza to jest bardzo zły pomysł, ale jak się patrzy choćby na te pierwsze slajdy, te które zostały przedstawione właśnie w tym raporcie to ewidentnie zarysowuje się obraz taki, że podział tego województwa powinien już być dokonany zdecydowanie wcześniej, że jesteśmy zdecydowanie w innym miejscu, jak 1 maja 2004 roku, kiedy przystępowaliśmy do Unii Europejskiej, że niekoniecznie wykorzystaliśmy ten okres właśnie od momentu przystąpienia do Unii Europejskiej na rzecz rozwoju zrównoważonego województwa mazowieckiego, dlatego tak jak zgodnie z intencją Klubu Prawa i Sprawiedliwości będziemy głosować przeciwko właśnie przyjęciu tego raportu i udzielenia wotum zaufania dla Zarządu Województwa Mazowieckiego, dziękuję bardzo.

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

Proszę pan radny Artur Czapliński.

Artur Czapliński

Bardzo dziękuję Panie Przewodniczący ja chciałbym jeszcze zabrać raz głos w tej dyskusji, bo tak mogę. Za chwilę pan mi zabierze tą możliwość, chociaż ja uważam, że debata jest solą samorządu, solą dbania o dobro wspólne, ale ok. Chciałbym odnieść się do słów pana radnego Skolimowskiego i paradoksalnie podziękować mu, bo pan radny Skolimowski w swojej zapalczywości politycznej jest szczery. Tak przynajmniej ja i podziela moją diagnozę, którą przedstawiłem w pierwszej wypowiedzi o upolitycznieniu decyzji, które tutaj zapadają. Z tym, że dla mnie to jest powód do ubolewania i powód do narzekania, a dla pana radnego Skolimowskiego jest to powód do dumy, no z czym się tutaj kategorycznie nie zgadzamy. Co do, co do tego, że uwag radnego Kandyby, że polityczny. Ja jestem tylko szarym radnym 1 z 50, ja nie dysponuję, tak jak państwowo, gazetą propagandową samorządową, na mnie jest tam embargo, że ja tam nie występuję w tych gazetkach, no i może i dobrze. Strony internetowe wielka machina samorządowa, wielka machina promocyjna, ok ja jestem tylko radnym, ja krytykuję, czasami i chwałę. Guru polityczne niektórych środowisk nie

będę wymieniał nazwiska, mówi że opozycja powinna być krytyczna i bezwzględna wobec władzy, wspólnych interesów szukając z wyborcami. No to ja według tej definicji to jestem słabą opozycją, ponieważ ja większość głosowań, które tutaj są w sejmiku głosuję „za”, a co więcej niektóre pewnie większość z tych rozwiązań np. o których mówił pan przewodniczący Strzałkowski to mi się podobają, bo programy wsparcia dotyczące działkowców itd. tak dalej i sportu i infrastruktury drogowej mi się podobają i głosuję za tym, ale sam sposób realizacji absolutnie mi się nie podoba i tu dochodzę do sedna sprawy, bo mówimy o np. o takim problemie jak uznaniowość. Oczywiście ja ten temat będę drążył, bo mi chodzi o sprawiedliwość, a gdzie chodzi o sprawiedliwość to ja się nie będę poddawał. Ja powiem tylko na tym przykładzie powiatu płońskiego i powiatu wołomińskiego, bo tam gdzie nie ma polityki, gdzie nie ma uznaniowości i sympatii, antypatii i jakiś interesów, że to albo tamto to jest dobrze, tam jak działania są np. pani marszałek Orzełowskiej czy pani marszałek Lanc, gdzie wybiegają poza politykę, gdzie tylko jest realizacja interesów samorządowych no to ja głosuję za i jestem zadowolony i tak to powinno wyglądać, a przy okazji jeszcze, bardzo przepraszam, dziękuję radnym, którzy pomagają mi, to też jest kamyczek do tego wszystkiego, gdzie mam jakieś pomysły samorządowe dotyczące mieszkańców, gdzie biorę to na siebie, mówię już tak w skrócie, bo gdyby ktoś tam na górze dowiedział się że tu Czapliński za tym stoi na pewno to by to było utracone, no tak to wygląda, dziękuję.

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

Proszę pani radna Dorota Stalińska.

Dorota Stalińska

Ja chciałam tylko powiedzieć, że oczywiście będę głosować za tym wotum i chciałam powiedzieć, że pan Czapliński bardzo ładnie mówi o przeciwko upolitycznieniu sejmiku, ale to jest bardzo ładne przemówienie do pana samego i do pańskich kolegów z klubu, bo to państwo wprowadzacie politykę tutaj do sejmiku, a szczęśliwie pan marszałek i zarząd od 20 lat skutecznie i rzetelnie działa na rzecz rozwoju województwa i jego mieszkańców, czego chciałam przypomnieć dowód zaufania mieszkańców Mazowsza do pana marszałka to są wybory samorządowe. Nie bez powodu mieszkańcy województwa w dziesiątkach tysięcy głosują na pana marszałka, doceniając jego starania. Także uważam, że by ta dyskusja dalej czy to jest bardzo

upolitycznione czy nie szczęśliwe państwo nie decydujecie o tym jak będzie rozwijać się dalej Mazowsze i oczywiście będę głosować za i namawiam państwa również do tego, żeby działać nie politycznie właśnie drodzy panowie tylko, żeby działać na rzecz mieszkańców tego naszego wspaniałego województwa, dziękuję.

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

Dziękuję proszę pan radny Marcin Grabowski.

Marcin Grabowski

Panie Przewodniczący, Panie Marszałku, Szanowni Państwo Radni przysłuchując się tej rozmowie chciałem króciutko. Jak zawsze o swoim kochanym subregionie ostrołęckim panie marszałku powiem w trzech słowach stagnacja, stagnacja i jeszcze raz stagnacja. To co pan przedstawił panie marszałku tutaj, no na slajdach jak region, jak Warszawa stolica plus, pozostałe regiony się rozwijają ja u siebie tego nie zauważam i myślę, że jestem przedstawicielem nie tylko jako radny sejmiku, ale głosów wielu mieszkańców, żeby to dobrze zabrzmiało i nie tylko mieszkańców. Samorządów, które należą do subregionu ostrołęckiego za tym, że my jako region ostrołęcki jesteśmy naprawdę niedoszacowani. Z całym szacunkiem i tutaj jak widzę na tych slajdach obwodnicę wielomilionowe Gąbina, Płocka ja się pytam no została pokazana droga z Ostrołęki na Ostrów Mazowiecką, ale myślę, że to jest w porównaniu do tamtych inwestycji, które wymieniłem niewiele. Ja wielokrotnie w tamtym roku również apelowałem na komisji infrastruktury i na sejmiku również o połączenia kolejowe. Połączenia kolejowe, które dla nas myślę, dla Ostrołęki subregionu naszego są bardzo ważne, bo w tym momencie wielokrotnie już to mówiłem my jesteśmy, można powiedzieć, na takich peryferiach, peryferiach województwa mazowieckiego i dzisiaj mija rok więcej niż rok. Połączenia kolejowe jak były tak są, ceny biletów nawet powiedziałbym, że się zwiększyły ceny biletów. I ja to wszystko rozumiem jest Covid, jest pandemia, są ciężkie czasy, no każdy z nas myślę zdaje sobie z tego sprawę, bo przecież żyjemy, widzimy, doświadczamy tego naszymi rodzinami i nie tylko. Ale jeszcze raz apeluję i powtórzę to na sam koniec. Stagnacja, stagnacja i jeszcze raz stagnacja subregionu ostrołęckiego na pewno panie marszałku mój głos będzie przeciw, a do pani Stalińskiej to, bo twierdzi, że zrównoważony rozwój województwa to zapraszam do Ostrołęki panią radną najlepiej koleją, pociągiem. Dziękuję serdecznie, pozdrawiam.

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

Dziękuję proszę pan radny Wojciech Kudelski.

Wojciech Kudelski

Dziękuję bardzo. Panie Marszałku, Wysoki Sejmiku. I ja jestem z tej części naszego województwa, co pan radny Grabowski i myślę, że nasze obrady na sejmiku muszą być obiektywne. I ja tutaj zdecydowanie chcę podkreślić, jako siedlczanin, pieniądze wyłożone na modernizację szpitala wojewódzkiego, 71 pociągów zamówionych w siedleckiej firmie. Ale, panie przewodniczący, to wszystko jest jakby taka kropla w morzu, bo to co się dzieje w takiej ogólnej polityce Mazowsza jest jakby konsekwencją pewnych decyzji w programie rozwoju Mazowsza i rozwoju przestrzennego Polski. Bo polityka od lat jest taka, żeby skupiać życie gospodarcze przede wszystkim w dużych ośrodkach. I teraz ja użyję porównania. Panie marszałku, niech pan zobaczy co się dzieje każdego ranka i każdego popołudnia w pociągach na drogach dojazdowych do Warszawy. Jest tam tak straszliwy tłok, że trudno w ogóle tam poruszać się tymi, tymi środkami komunikacji. A to wszystko po to, żeby dojechać do Warszawy. Ja Warszawę bardzo kocham, bo to jest nasza stolica. Tylko takie pytanie mam, bo ja od dziecka byłem wychowany w atmosferze odbudowujemy naszą stolicę i to dobrze, bo stolica jest ośrodkiem naszego państwa pod każdym względem. Ale mam pytanie jako radny z Mazowsza. Czy tylko Mazowsze ma tą stolicę budować? Może opracowalibyśmy jakiś program, gdzie będzie cała Polska partycypowała w rozwoju naszej stolicy? Ja panu powiem, gdzie leży clou rozwoju całości Mazowsza, ale niestety przede wszystkim w nakładach na drogę. To co mówił radny Grabowski jest przerażający stan dróg w naszej tej części województwa. Pewnie, gdzie indziej podobnie jest. Do wielu miejscowości da się dojechać tylko traktorem. Taka jest prawda. Obserwuję wzmożony ruch turystyczny szczególnie w naszej pięknej Dolinie Bugu, z północy na południe i z południa na północ, ale niedoinwestowana jest baza noclegowa, baza gastronomiczna. Po tych drogach naprawdę ciężko się przejechać. Ktoś, kto raz pojedzie, już potem omija z daleka nasz region. I tutaj jest no wielki postulat. Te wszystkie nasze działania musimy wzmocnić, żeby, no żeby przede wszystkim młodzież z tego regionu Polski nie uciekała. Żeby wielka Warszawa nie wysysała tej młodzieży z naszego, z naszego terenu, z naszego regionu, bo będzie to ze szkodą i dla Warszawy i dla warszawiaków, którzy będą musieli żyć w strasznym tłoku, i dla ludzi z naszego regionu bo, bo przecież oni muszą po kilka godzin dziennie tracić na

to, żeby dojechać do pracy, do Warszawy. Tak że mój głos ze wschodniej części Mazowsza. Dziękuję za uwagę.

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

Dziękuję. Proszę pan radny Krzysztof Strzałkowski.

Krzysztof Strzałkowski

Panie Przewodniczący, Szanowni Państwo Radni. Chciałbym w trybie repliki powiedzieć panu, zresztą zacnemu panu radnemu, byłemu prezydentowi Siedlec, że jest, patrząc na dane, które zresztą mamy w raporcie, dokładnie odwrotnie. To nie całe Mazowsze buduje stolicę, a to stolica buduje Mazowsze. Dla przykładu na Mazowszu mamy prawie 3000 km dróg wojewódzkich, z których to blisko 2000 znajduje się poza obszarem około stołecznym i można powiedzieć, że większość budżetu Mazowsza pochodzi z Warszawy i od podatników z Warszawy, czyli de facto to podatnicy warszawscy i podwarszawscy budują drogi na całym Mazowszu, w tym w subregionie ostrołęcko-siedleckim. Mnie to nie przeszkadza. Jestem z tego dumny, ale boli mnie, gdy osoba tak doświadczona jak pan prezydent, zakłamuje rzeczywistość. Dziękuję.

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

Dziękuję. Proszę pan radny Michał Prószyński.

Michał Prószyński

Dziękuję bardzo, Panie Przewodniczący. Bardzo krótko chciałem nawiązać do pierwszej wypowiedzi pana przewodniczącego Strzałkowskiego i odnieść się do kwestii redukcji, stopniowej redukcji zadłużenia. Oczywiście ja o tym też wspomniałem w swojej wypowiedzi. Dobrze, że ten dług jest na koniec 2019 roku mniejszy, niż na koniec 2018. To, to jest oczywiste, ale no Szanowni Państwo, no kto przez te wszystkie lata rządzi Województwem Mazowieckim? No naprawdę przypomina, przypominają mi się te powiedzenia dotyczące socjalizmu, że to jest bohaterskie rozwiązywanie problemów, które samemu się stworzyło. No to wy wykreowaliście czy to większość rządząca tyle lat Województwem Mazowieckim, na czele z panem marszałkiem Struzikiem, wykreowała to niezwykle, niezwykle wysokie zadłużenie, z którym teraz sami musicie sobie radzić, więc naprawdę nie oczekujcie tutaj, że będziemy wam z tego powodu orderzy przypinali. Dziękuję.

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

Dziękuję. Proszę pan radny Bartosz Wiśniakowski.

Bartosz Wiśniakowski

Panie przewodniczący, dziękuję za głos. Również chciałbym nawiązać do wypowiedzi pana Wojciecha Kudelskiego, ale także odnieść się do dokumentu. W trakcie prac komisji postulowaliśmy do zarządu województwa, aby dokument skorzystać z szansy tego, że z jednej strony oczywiście ocenia bieżący rok, ale z drugiej strony, żeby spojrzeć dość perspektywicznie, na przyszłość województwa i to taka moja życzliwa uwaga do tego, jak ten dokument powinien być kształtowany w przyszłości. Wydaje nam się, że i mówię tutaj w imieniu radnych Koalicji Obywatelskiej powinny się w nim znaleźć no takie odniesienie właśnie szersze, troszeczkę szersze strategiczne spojrzenie do tego jakie są zagrożenia przed województwem. Mamy takie trudne obszary jak służba zdrowia, jak gospodarka odpadami, jak transport medyczny. Tutaj powinniśmy w dokumencie uwzględnić szerzej troszeczkę te problematyczne obszary np. gospodarka odpadami. Ja wiem, że w kompetencjach województwa dzisiaj z gospodarki odpadami niewiele już zostało, niemniej województwo mogłoby być takim integratorem, forum wymiany myśli samorządów, zaszczepieniem miejsca współpracy między samorządowej, bo przecież te tematy strategiczne są, często przekraczają budżety pojedynczych samorządów a moglibyśmy je inspirować do wspólnej pracy. I tutaj, kiedy mówię o takim spojrzeniu strategicznym to myślę, że warto w treści dokumentu poruszyć też kwestię zwiększenia finansowania podatkiem CIT, podatkiem PIT budżetu województwa, budżetów samorządów. My w samorządach wiemy najlepiej jak wydawać środki. Nie zawsze z centrali rządowej to dobrze widać i wydaje mi się, że jeżeli, w naszym dokumencie strategicznym, którym na pewno jest raport, odniesiemy się również tak troszeczkę szerzej, strategicznie wychodząc naprzód to myślę, że i nawet te kwestie, które poruszał pan Wojciech Kudelski będą mogły być realizowane i ta nasza polityka lokalna, w sensie zrównoważonego rozwoju, będzie mogła być prowadzona rzeczywiście w lepszym, szerszym zakresie. Dlatego warto i to takie, taka moja życzliwa prośba, żeby w tym dokumencie w przyszłych latach znajdowało się takie strategiczne ujęcie dotyczące przyszłości województwa, szans i zagrożeń. Dziękuję.

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

Dziękuję proszę pan radny Wojciech Kudelski.

Wojciech Kudelski

Panie Marszałku, ja tak trochę ad vocem do pana radnego Strzałkowskiego. Panie radny, nam naprawdę nie chodzi o tutaj o jakieś większe wpływy. Pan mówi o CIT, o PIT to są sprawy bieżące. Nam chodzi o duże pieniądze unijne na inwestycje, bo tylko te pieniądze mogą spowodować, że dorównamy innym regionom w Europie, a przy takiej strukturze województwa jak teraz, kiedy właściwie no myślę, że to chyba prawda, 2/3 pieniędzy unijnych trafia do Warszawy, a tylko 1/3 w teren. My naprawdę jeszcze długo będziemy peryferiami Europy. Takie jest moje zdanie i jako radny Województwa Mazowieckiego po to jestem tym radnym, żeby zwracać na to uwagę. To wszystko dziękuję.

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

Dziękuję. Proszę państwa wyczerpaliśmy listę mówców. Nie, jeszcze nie wyczerpaliśmy, proszę bardzo, pan radny Mirosław Augustyniak się zgłosił jeszcze.

Mirosław Augustyniak

Panie Przewodniczący, Szanowni Państwo Radni. Można by mówić o wielu szczegółach, ale chyba nie ma co przedłużać tej dyskusji. Ja powiem w ten sposób, że wszystko co jest jakąś bolączką, utyskiwaniem radnych bierze się z takiego mechanizmu prawnego, który powstał już wiele, wiele lat temu, a mianowicie, który bardzo umocowuje władzę wykonawczą. Władza wykonawcza przez lata na wszystkich szczeblach samorządu bardzo mocno się wzmocniła, urosła, potrafi bardzo konsekwentnie wykorzystywać wszystkie swoje możliwości do rządzenia. Natomiast ta władza uchwałodawcza już poprzez wybory bezpośrednie wójtów, burmistrzów, prezydentów, po prostu była systematycznie marginalizowana. Radny nie ma takich możliwości, mechanizmów, żeby oddziaływał na pewne rzeczy. Ma trzy drogi. Albo uległości albo buntu albo, żeby naprawdę spać spokojnie, no musi mieć to wszystko, mówiąc slangiem młodzieżowym „lotto”, i na pewno wiele tych problemów można by było rozwiązać, gdyby rację uległy jakimś tam zmianom. Ja posłużę się tylko takim jednym przykładem. Będę mówił naprawdę o ogólnych rzeczach. Moi drodzy np. zgłaszanie poprawki do budżetu. Ja powiem tak, że w każdej kadencji gdy był

uchwalany budżet jakąś poprawkę zgłaszałem. I niby można tą poprawkę zgłosić wykazując źródło jej finansowania, czyli zdejmując środki z innego działu, ale to jest tak faktycznie, tak naprawdę niemożliwe. Ja przekonałem się na własnej skórze. A mianowicie, za pierwszym razem, kiedyś tam, no to w ogóle okazało się, że poprawka nie spełnia względów formalnych, bo nie tak jest coś tam zapisane, jako radny nie muszę się na tym znać. Ale ostatnimi czasy nastąpił postęp, bo przed sesją, kiedy można było zgłaszać te poprawki, były panie z departamentu, które rzeczywiście pomagały. I Już trudno było złożyć poprawkę z błędami formalnymi i za to naprawdę chwala, bo to jest duży postęp do przodu. Ale zawsze zarząd tak tam kluczy, tak kombinuje, żeby to była autorska poprawka zarządu, żeby znaleźć jakieś środki rezerwowe, żeby nic tam nie zdejmować, nic nie zabierać, a być może czasami radny w sposób zwyczajny chce zaakcentować, że może nie tak powinny zostać podzielone, podzielone środki. Oczywiście zawsze można, że tak powiem no ja tutaj szanuję radnego Kudelskiego, ale już jeżeli, jeżeli jeszcze subregion ostro... przepraszam siedlecki ma prawo do narzekania, to co my mamy biedaki powiedzieć z radnym Grabowskim. No chyba niewiele możemy powiedzieć. Jeżeli mielibyśmy się tutaj mierzyć czy ważyć subregionem siedleckim jak i ostrołęckim. No ale i teraz wracając jeszcze do tych ogólnych zapisów prawa no absolutorium, wotum zaufania, oczywiście zmieniło się to prawo kilka lat temu przed poprzednimi wyborami samorządowymi, no ale tak jak powiedziałem ono dalej mocuje mocno władzę wykonawczą, natomiast władza uchwałodawcza naprawdę, naprawdę ma niewiele do powiedzenia. I nie chcę tutaj tymi swoimi słowami otwierać takiej wzmożonej dyskusji na ten temat, bo nikt mnie do zmiany zdania nie przekona. Natomiast chciałbym powiedzieć nad tym co zmienić mogę i nawet zmienić muszę. Panie Przewodniczący to są słowa personalnie skierowane do pana. Chcę powiedzieć, że taka obsługa sesji zdalnej jest zwyczajnie skandaliczna. I albo pan zrobi z tym porządek, albo z panem trzeba będzie zrobić porządek. Bo proszę pana ja sobie nie życzę, jeśli ja mam wyłączony mikrofon, żeby ktoś mi zdalnie go włączał, i żebym ja zamiast na sesji czuł się jakbym siedział w restauracji "Sowa i Przyjaciele". To jest po prostu skandaliczne, albo pan sprawdzi i wyjaśni kto to zrobił, że włączył mi zdalnie mikrofon, albo naprawdę będziemy w mocnym sporze i gniewie obydwaj. I może tylko, tyle że może będę miał jakąś satysfakcję, jako radny, że mogę coś zrobić, że przynajmniej jakiś będzie nawet szacunek elementarny podczas obrad, bo naprawdę czuje się tak jak powiedziałem, jakbym został podsłuchiwany. Bo ja wiem, że miałem wyłączony mikrofon, więc pytam,

kto ten mikrofon mi włączył, a później są uwagi, że ja sobie coś tam gadam poza, poza tym co jest clou sesji. Skąd miałem wiedzieć jak, jak miałem wyłączony mikrofon i wiem, jestem przekonany. Więc niech pańscy informatycy sprawdzą, kto mi ten mikrofon włączył. Bo sobie tego nie życzę, bo czuję się jakbym był podsłuchiwany. Dziękuję bardzo.

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

Proszę Państwa, ponieważ tutaj pan radny Augustyniak wyraźnie się zdenerwował nie wiem do końca, czy po pierwsze, ja nie mam informatyków. Informatyków, jeżeli w ogóle, zapewnia urząd marszałkowski, szanowny panie radny, a po drugie, albo nawet po pierwsze, podsłuchiwanie nikogo nie leży w mojej naturze, a w szczególności pana radnego Mirosława Augustyniaka. W związku z tym, jeżeli ma pan jakieś zastrzeżenia, to na pewno nie ja powinienem być ich adresatem, proszę bardzo, pan radny, nie pan marszałek Adam Struzik.

Adam Struzik - Marszałek Województwa Mazowieckiego

Tak, no chciałbym kilka tutaj wyjaśnień może w odpowiedzi na różnego rodzaju pytania, czy może zarzuty. Pierwsze to dług. No proszę państwa, trzeba mieć świadomość, że zadłużenie na poziomie 800 000 000 zł, czyli 24,15 % w stosunku do dochodów, to powiedziałbym, że to jest zadłużenie niewielkie i niezbędne przy kreowaniu polityki rozwoju. Przy zrozumieniu, że gospodarka rozwija się w tempie sinusoidalnym i czasami, tak jak w roku 2010, który był tak naprawdę przyczyną zaciągania przez nas kredytów, po prostu musieliśmy te kredyty brać, żeby przetrwać i przypomnę, że większa część tego długu 246 000 000, to pochodziła z budżetu państwa, które pożyczaliśmy po to, żeby zapłacić „janosikowe” dla innych województw. Więc mówienie dzisiaj, że 800 000 000 długu, to jest jakiś problem zawiniony przez, przeze mnie osobiście, czy przez zarząd, przez te wszystkie lata, jest nieporozumieniem. Dlatego odsyłam do instytucji ratingowej, która daje nam wysokie oceny ratingowe, tak. Jeżeli byłoby jakiegokolwiek zagrożenie, wynikające z tego zadłużenia, to na pewno Fitch nie dawałby takich pozytywnych ocen. Tutaj jeden z panów radnych powiedział, że w ogóle nie ma żadnego wsparcia dla małych i średnich przedsiębiorstw. Otóż, panie radny, to są setki milionów złotych pochodzące z Regionalnego Programu Operacyjnego. Oczywiście nie ma możliwości wspierania rozwoju przedsiębiorczości w budżecie województwa. Nie ma ani takiego

mechanizmu, ani takiej możliwości. My możemy tylko w pewnych dziedzinach wspierać rozwój i wspierać firmy np. spółki kolejowe, które służą do transportu publicznego. Więc robienie zarzutu, że nie wspieramy przedsiębiorczości jest, moim zdaniem, nieporozumieniem. Przypominam też wszystkim radnym, że w roku 2019 zapłaciliśmy ponad 500 000 000 „janosikowego”. To jest druga kategoria wydatków po transporcie. I teraz, a propos rozwiania pewnych mitów. No tu wszyscy się, a może zdecydowana większość z przedstawicieli klubu Prawa i Sprawiedliwości, no strasznie ekscytuje tym, że przecież nie ma równomiernego rozwoju i pieniądze są jakoś w niejasny sposób dzielone. Otóż prowadzimy bardzo ściśle monitorowanie, ponieważ to jest problem zawsze taki, że każdy radny uważa, że jego subregion jest pokrzywdzony, więc bardzo ściśle monitorujemy zarówno pieniądze pochodzące ze środków europejskich, jak i pieniądze pochodzące z naszego budżetu. No nie wiem czy to będzie widoczne tutaj w kamerach, ale tu mam np. to jest, są wyliczenia bardzo precyzyjne, ściśle z lat 2007-2013. I tutaj jak państwo popatrzą na te nakłady, to mniej więcej one są porównywalne w poszczególnych subregionach. A już narzekanie tutaj kolegów z siedlecko-ostrołęckiego, no to chcę powiedzieć, że tu jest najwyższy wskaźnik. 24%. Tak że trzeba się posługiwać prawdą i faktami, a nie takimi opiniami, które mają wywołać takie wrażenie, że ta bogata Warszawa wysysa wszystkie pieniądze z tego biednego Mazowsza, zagarnia wszystkie pieniądze unijne, no i przez to się bogaci, a my biedni tam na prowincji płacimy za to cenę. Otóż chcę państwu uświadomić, że Warszawa korzysta oczywiście ze znaczących pieniędzy europejskich, ale nie z Regionalnego Programu Operacyjnego, tylko z programów operacyjnych krajowych. Krajowych. Metro jest budowane z tych pieniędzy, z tych pieniędzy budowane czy zakupowane są np. tramwaje warszawskie. Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko, również innych programów. Instytuty naukowo-badawcze, wyższe uczelnie są skoncentrowane w Warszawie, więc jeżeli są segmenty na ten cel przeznaczone to oczywiście, że Warszawa bierze najwięcej nie tylko na Mazowszu, ale i w ogóle w Polsce. Tylko, że z programów krajowych. No i teraz te mity dotyczące, że jakoby my tu nie prowadzimy równomiernego rozwoju. Otóż proszę państwa, policzyliśmy w roku 2019 stosunek dochodów do wydatków. No i np. jeżeli chodzi o te proporcje to oczywiście gros 87% naszych dochodów, w naszym budżecie pochodzi z tego obszaru stołecznego, czyli 9 powiatów otaczających i Warszawa. Natomiast tylko 13% pochodzi z pozostałej części, a jak się kształtują wydatki. Otóż mam tutaj to wszystko bardzo precyzyjnie wyliczone i zobaczcie państwo. Z tego budżetu 61% jest

wydatkowane właśnie na Mazowszu regionalnym, a 39% w Warszawie i w tej, w tych powiatach podwarszawskich. Więc naprawdę przestańmy tutaj kreować mity i nieprawdy. Na każde takie argumenty jest kontrargument w postaci liczb, cyfr, które są do sprawdzenia. Protestuję przeciwko, kolejny raz przeciwko wypowiedzi pana Artura Czaplińskiego, który mówi, że jakieś mechanizmy polityczne są stosowane przy podziale środków europejskich, czy naszych budżetowych. Już panie radny, gdyby tak było, to już byłaby tu instytucja kontroli Olaf z Brukseli i musielibyśmy wszystkie te pieniądze oddawać. Otóż nasze instytucje, w tym Mazowiecka Jednostka Wdrażania Programów Unijnych, jest instytucją absolutnie niezależną i monitorowaną przez takie instytucje jak izby skarbowe, które są przedstawicielem również interesów Unii Europejskiej w Polsce. Przez inne instytucje kontrolne. Łącznie z instytucjami trzyliterowymi takim jak CBA, NIK, ABW, i inne. I naprawdę tu procedury są przejrzyste, uczciwe i sprawiedliwe. I nie przyjmuję do wiadomości pańskich zarzutów, że tu dajemy [BRAK ZAPISU] swoje. Mechanizm przydziału pieniędzy w rządowym programie wsparcia dróg lokalnych. No to niech pan porozmawia z samorządowcami. To pan się dowie, jakie to mechanizmy, bo my ich nie znamy. Na końcu tej drogi pan premier może dać temu, komu chce. I proszę państwa, już na koniec odnośnie tego podziału statystycznego i tych mitów, co do tej pomocy unijnej. Otóż chcę jednoznacznie stwierdzić. Pan premier Morawiecki, nie jest to wystąpienie, panie Czapliński, antyrządowe. Otóż pan premier Morawiecki, po ostatniej Radzie Europejskiej, podpisał dokumenty dotyczące budżetu Unii Europejskiej na lata 2021-2027. I pieniądze dla Polski są przydzielone. W tym na politykę regionalną jest przeznaczonych na politykę spójności i to będzie w dwóch funduszach: w Europejskim Funduszu Rozwoju Regionalnego, w Europejskim Funduszu Społecznym dla Polski będzie 55 mld 900 mln euro. Z czego dla tego stołecznego regionu metropolitarne będzie tylko 100 000 000 euro. Dla dwóch regionów, czyli Wielkopolski i Dolnego Śląska 4 mld 100 mln euro, a dla pozostałych słabiej rozwiniętych, w tym dla Mazowsza, czyli dla 14 regionów będzie 51 mld 700 mln euro. Jak pan sobie to podzieli przez 14, no to wychodzi na to, że jest prawie po 3 miliardy euro, ale tu trzeba wziąć pod uwagę proporcje oczywiście ludnościowe i inne wskaźniki takie jak bezrobocie. Tak że podział statystyczny dał nam szansę, że to Mazowsze pozastołeczne dostanie bardzo poważny zastrzyk finansowy. Bardzo poważny zastrzyk finansowy unijny. Nie byłoby to możliwe, gdybyśmy tego podziału statystycznego nie dokonali. Reasumując, bardzo dziękuję też za głosy uczciwej oceny. My w zarządzie tutaj nie oczekujemy

jakiś pochwał, nie oczekujemy. Ale oczekujemy obiektywnej oceny tak, żeby oceniać naszą pracę. Ja rozumiem, że rolą opozycji jest krytykowanie. Przyjmuję to do wiadomości. Nie miałem żadnych złudzeń, że klub Prawa i Sprawiedliwości będzie głosował przeciwko wotum zaufania natomiast radnych Koalicji Obywatelskiej i Polskiego Stronnictwa Ludowego, radnego niezależnego zachęcam do głosowania jednak za udzieleniem wotum zaufania dla nas, żebyśmy mieli motywację dla dalszej pracy dla obrony naszego województwa. Bardzo dziękuję.

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

Dziękuję. Proszę pan radny Krzysztof Skolimowski.

Krzysztof Skolimowski

Ja troszkę jestem zaskoczony tym co powiedział pan radny Kudelski o tych pieniądzach, które idą do Warszawy. Bo moje wrażenie jest takie, że to raczej gros budżetu wypracowanego w Warszawie idzie na Mazowsze. Kiedy ostatnio uczestniczyłem w pracach komisji do spraw zabytków, gdzie dzieliliśmy środki na zabytki, to moje wrażenie było takie, że Warszawa, która jest dużym ośrodkiem, skorzystała gdzieś około 15-20% tych środków, które na zabytki były przeznaczone. Natomiast po długiej, długo trwającej dyskusji, to udało się doprowadzić wspólnymi siłami do tego, że pozostałe subregiony mniej więcej w podobnej proporcji, otrzymały środki. Natomiast no był taki moment, że się okazywało, iż no najważniejszy to jest region południowy. Subregion południowy, czyli radomski, gdzie tam bez 30% tych środków na zabytki, to się nie da nic zrobić, bo tam się wszystko zawali. Tak że zwracam uwagę na to, że jednak w mojej ocenie i myślę, że w ocenie kolegów z Koalicji i z PSL-u, to jednak widać, że te środki raczej z Warszawy idą do pozostałych subregionów po to, żeby ten dystans był zmniejszany. Ja tylko zwrócę uwagę na taką jedną rzecz, że ci, którzy lansują, że to województwo z 13% dochodu obecnego Mazowsza będzie się tak rozwijać no niech sobie, niech popatrzą na to jak będzie się czuć mieszkańiec Siedlec, który do stolicy w Radomiu będzie jechał z przesiadką w Warszawie, bo innej linii kolejowej, która by łączyła bezpośrednio Siedlce z Radomiem, z pominięciem Warszawy, no to jeszcze nie zbudowano. Dziękuję bardzo.

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

Dziękuję proszę pan radny Michał Góras.

Michał Góras

Dzień dobry Panie Przewodniczący, Panie Marszałku, no bardzo ładnie wyglądał pan przed chwilą. Prezentował pan nam te wyniki mające na celu udowodnienie, że Zarząd Województwa Mazowieckiego równomiernie dzieli pieniądze. Natomiast bardzo mi jest przykro, że jako radni, samorządowcy województwa mazowieckiego, o co zabiegaliśmy, niestety nie udało się uzyskać wykazu projektów zrealizowanych w 2019 roku, dofinansowanych przy udziale środków pochodzących m.in. z regionalnych programów operacyjnych w podziale na subregiony. Teraz pan wyjmuje jakąś kartkę papieru, na której pokazuje nam pan dane próbujące udowodnić o równomiernym rozwoju Mazowsza, tymczasem jako radni prosiliśmy o przygotowanie tego w tym Raporcie o stanie województwa mazowieckiego. Bardzo mi przykro, że teraz pan zgrywa czarodzieja mówiąc rzeczywiście, że jest tak pięknie i ładnie, i próbuje pan poprzez wypowiedzi dzielić to województwo mazowieckie. Ja mam taką uprzejmą prośbę, otóż w załączniku nr 7 przedsięwzięcia realizowane przez samorząd województwa mazowieckiego i podległe mu jednostki w 2019 roku z wyłączeniem inwestycji transportowych. Skoro jest taki równomierny podział, to bardzo proszę panie marszałku, wśród tych 201 pozycji wskazać mi jedną z 201 pozycji, jedną, zrealizowaną na terenie powiatu mińskiego. Będę wdzięczny, bo rzeczywiście mówimy o subregionie siedlecko-ostrołęckim. On jest czasem klasyfikowany w subregionie wschodnim, to w zależności jak urzędnikom odpowiada. Natomiast no to, co pan marszałek powiedział, no mija się troszkę z prawdą. Poza tym Raport o stanie województwa mazowieckiego za rok 2019 jest niespójny. Jest niespójny m.in. w punkcie realizacji uchwał Sejmiku Województwa Mazowieckiego. Otóż jest to podana informacja, że spośród 249 uchwał podjętych 193 wykonanie zostało powierzone Zarządowi Województwa Mazowieckiego. Spośród nich 188 zostało zrealizowanych, a 5 jest w trakcie realnej realizacji. Tymczasem w wykazie uchwał już jest informacja, że uchwała nr 35, 134, 140 i 176 została zrealizowana. Ponieważ my, jako organ uchwałodawczy, mamy prawo pytać i o to pytam. W związku z tym bardzo proszę odnieść panie marszałku do tego, czy te uchwały zostały zrealizowane, czy są w trakcie realizacji? Bo tutaj widzę bardzo dużą niespójność. Rzeczą, która mnie nie ukrywa zaniepokoiła, to rzeczywiście brak tych precyzyjnych informacji. No teraz pan marszałek mówi, że mamy, monitorujemy na bieżąco podział środków. Super. Szkoda, że radni nie mają się z tym możliwości zapoznać, a wydaje się, że tym dokumentem, w którym powinno to się znaleźć, jest Raport o stanie województwa mazowieckiego.

Tymczasem tego nie ma. Panie marszałku, jednym z wniosków z Raportu o stanie województwa mazowieckiego jest informacja o barierach związanych z realizacją planu rozwoju ekonomii społecznej. W tymże dokumencie czytamy wprost, realizacja w 2019 roku planu rozwoju ekonomii społecznej na Mazowszu na lata 2013 - 2020 wykazała, że największą barierą w jego wdrażaniu są trudności w powiązaniu sektora ekonomii społecznej z biznesem. Dotychczasowe działania nie przyniosły zakładanych rezultatów. Jak w takim wypadku, panie marszałku, zamierza pan zrealizować tę, jakże ważną, ścieżkę rozwoju ekonomii społecznej? Dziękuję bardzo.

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

Dziękuję bardzo. Czy pan marszałek odniesie się do pytań pana radnego?

Adam Struzik - Marszałek Województwa Mazowieckiego

Tak oczywiście. Moment. Proszę państwa, no naprawdę nie jestem w stanie w tej chwili precyzyjnie odpowiedzieć na pytanie dotyczące numerów poszczególnych uchwał i ich realizacji, ale mam nadzieję, że oczywiście prosiłbym pana radnego, żeby w formie e-maila mi to przysłał, sprawdzimy jak jest. Oczywiście ja nie przesądzam, że jakieś drobne nieścisłości mogą się znaleźć, może być nawet błąd literowy, nie jestem w stanie odpowiedzieć, czy akurat jest spójność czy niespójność. Co do ekonomii społecznej, no proszę państwa, rozwijamy to w miarę naszych możliwości i są to naprawdę poważne działania zakładu aktywizacji zawodowej. Co roku uruchamiamy jeden lub dwa. Pomagamy też tym wszystkim, które zostały powołane. Natomiast to co pan przeczytał, dotyczy współpracy, czy kreowania też współpracy między przedsiębiorczością a właśnie tymi zakładami aktywności społecznej. No one muszą mieć, ekonomii społecznej przepraszam, muszą mieć odbiorców swoich usług, czy swoich towarów. Bo nie da się wykreować, czy to dla osób niepełnosprawnych, czy osób zmarginalizowanych, działań jeśli nie ma popytu na te usługi. Przypomnę tak, że znaczące środki są przeznaczane w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego i bardzo wiele środowisk jest wspieranych, więc proszę nie generalizować. To, że tam się znajdują takie stwierdzenia, że są trudności, no to one obiektywnie są i tylko tyle.

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

Dziękuję bardzo. Proszę państwa tym razem już chyba wyczerpaliśmy listę mówców, czy zgłoszeń do dyskusji. Proszę państwa, proponuję, żebyśmy przeszli do drugiego

czytania. Jeśli nie usłyszę sprzeciwu uznam, iż sejmik wyraził zgodę na przejście do drugiego czytania. Sprzeciwu nie słyszę, czy też pan radny Michał Góras chce zgłosić sprzeciw. Panie radny?

Michał Góras

Panie Przewodniczący, nie zgłaszam sprzeciwu, ale zgłosiłem wniosek ad vocem. Czy mogę zadać pytanie panu marszałkowi, na które nie otrzymałem odpowiedzi? Mianowicie o wskazanie [BRAK ZAPISU].

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

Proszę państwa ja mam prośbę, żebyśmy jak gdyby nie zaczynali za każdym razem tej dyskusji od początku, tak. Dobrze, proszę bardzo panie radny.

Michał Góras

Bardzo proszę pana marszałka o wskazanie przedsięwzięcia realizowanego przez Samorząd Województwa Mazowieckiego w 2019 roku wymienionego wśród w załączniku 7, który był zrealizowany na terenie powiatu mińskiego. Dziękuję bardzo.

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

Czy pan marszałek?

Adam Struzik - Marszałek Województwa Mazowieckiego

Panie radny, nie mogę w tej chwili odpowiedzieć na to pytanie. Muszę po prostu sprawdzić. Tego są, jak pan radny wie, tysiące różnego rodzaju przedsięwzięć i inwestycji, ale zapewniam pana, że w jakimś mechanizmie na pewno również gminy, czy powiaty i powiat miński, wsparcie otrzymał. Jestem o tym na 100% przekonany. Natomiast, jeżeli chodzi o nasze instytucje, no to przykro mi powiedzieć, ale tam naszej instytucji żadnej nie ma, natomiast sprawdzimy drogi. Sprawdzimy te wszystkie mechanizmy wsparcia i zobaczymy jak to jest. Ja panu odpowiem, jestem przekonany, że to nie jest tak, że to jest pustynia bez wsparcia.

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

Dziękuję bardzo. Proszę państwa, proponuję państwu wobec tego przejście do drugiego czytania. Jeśli nie usłyszę sprzeciwu uznam, iż sejmik wyraził zgodę na

przejdzie do drugiego czytania. Sprzeciwu nie słyszę. Proszę państwa. ja mam prośbę taką teraz żebyśmy, żeby państwo potwierdzili jeszcze kworum dobrze. Tak żebyśmy mieli pewność, że wszyscy dołączyli i mogą głosować. Czy już wszyscy z państwa radnych potwierdzili kworum?

Laura Kaczyńska - Kierownik Biura Sesji Sejmiku

Pan radny Michał Góras jeszcze nie potwierdził. Pan radny Kowalski, pan radny Rejczak.

Jakub Kowalski

Ja 3 razy przed chwilą potwierdzałem kworum, więc nie wiem co jeszcze mam zrobić.

Laura Kaczyńska - Kierownik Biura Sesji Sejmiku

Już jest, teraz dopiero. Pan radny Rejczak i pan radny Rytel. Pan radny Rejczak i pan radny Rytel jeszcze.

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

Dobrze to prośba, żeby do panów zadzwonić, dobrze? I ustalić, bo może po prostu nie uczestniczą w tej chwili w posiedzeniu i wtedy nam nie potwierdzą kworum. Czy już nam się udało połączyć z panami?

Piotr Walisiewicz - informatyk UMWM

Jeszcze nie, jeszcze momencik.

Laura Kaczyńska - Kierownik Biura Sesji Sejmiku

Pan radny Rytel nie odbiera, a pan radny Rejczak ma włączoną pocztę.

Jan Rejczak

Halo?

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

Tak?

Jan Rejczak

[BRAK ZAPISU] przerywało łączność.

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

Dobrze, ale czy już pan potwierdził kworum?

Laura Kaczyńska - Kierownik Biura Sesji Sejmiku

Jeszcze jest niepotwierdzone u pana radnego.

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

To prosba, żeby tam kliknąć tę rączkę taką na dole ekranu, z boku ekranu. Do pana radnego Rejczaka się zwracam teraz.

Jakub Kowalski

Panie Przewodniczący, właśnie rozmawiam z panem radnym Rejczakiem już potwierdził kworum, ale ma problemy z łącznością, przerywa, nie słyhać co mówi.

Jan Rejczak

Przerywa, znaczy teraz no próbuję.

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

To może pan radny Rejczak mógłby lekko lokalizację zmienić, tak? No bo to jest najwyraźniej problem.

Laura Kaczyńska - Kierownik Biura Sesji Sejmiku

Już potwierdzona przez pana Rejczaka.

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

Problem z zasięgiem sieci. No dobrze, proszę państwa wobec tego, jeżeli mamy potwierdzone, to przystępujemy do głosowania projektu uchwały. Przypomnę państwu tylko, że to głosowanie jest oczywiście jawne. Do podjęcia uchwały wymagana jest bezwzględna większość głosów, czyli w naszym przypadku 26 głosów za. Kto z państwa radnych jest za przyjęciem projektu uchwały z druku nr 371 w sprawie wotum

zaufania dla zarządu województwa? Kto jest przeciw? Kto wstrzymał się od głosu?
Proszę jeszcze pan radny Jan Rejczak prośba o głosowanie, dobrze?

Jan Rejczak

Tej tablicy z głosowaniem, przejdę jeszcze w inne miejsce.

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

Już dobra, dziękuję bardzo. Za przyjęciem projektu uchwały głosowało 26 radnych. 24 radnych było przeciwnych. Nikt nie wstrzymał się od głosu. Stwierdzam, że Sejmik Województwa Mazowieckiego podjął uchwałę w sprawie wotum zaufania dla Zarządu Województwa Mazowieckiego za 2019 rok druk nr 371.

Przechodzimy do pkt 9. Projekt uchwały w sprawie sprawozdania rocznego z wykonania budżetu Województwa Mazowieckiego za 2019 rok oraz kształtowania się Wieloletniej Prognozy Finansowej, w tym o przebiegu realizacji przedsięwzięć za 2019 roku oraz sprawozdania finansowego Województwa Mazowieckiego za 2019 rok. O zabranie głosu będę prosił pana radnego Witolda Kołodziejskiego, ale najpierw chciałem państwu przypomnieć, że zgodnie z przepisami ustawy o finansach publicznych zarząd województwa przedstawia sejmikowi w terminie do dnia 31 marca roku następującego po roku budżetowym sprawozdanie roczne z wykonania budżetu oraz sprawozdanie finansowe w terminie do dnia 31 maja roku następującego po roku budżetowym. Obowiązkiem sejmiku jest rozpatrzenie i zatwierdzenie tych sprawozdań w terminie do 30 czerwca roku następującego po roku budżetowym. W tym roku mamy przesunięcie, ze względu na pandemię, do końca sierpnia. O 60 dni właściwie, do 30 sierpnia w tym roku zostało to przesunięte, rozporządzenie ministra finansów z dnia 31 marca 2020 roku. O przedstawienie sprawozdania z wykonania budżetu Województwa Mazowieckiego oraz uchwały Regionalnej Izby Obrachunkowej w Warszawie w sprawie wydania opinii o przedłożonym przez zarząd sprawozdaniu, a także sprawozdania finansowego Województwa Mazowieckiego wraz z opinią biegłego rewidenta, proszę pana skarbnika Marka Miesztańskiego, a potem będę prosił pana radnego Witolda Kołodziejskiego o zabranie głosu. Proszę bardzo, panie skarbniku.

Marek Miesztański - Skarbnik Województwa Mazowieckiego

Panie Przewodniczący, Panie i Panowie Radni. W imieniu zarządu województwa przedstawię państwu sprawozdanie z wykonania budżetu w roku 2019 i sprawozdanie finansowe również za ten rok. To są dwa oddzielne sprawozdania. Mam tutaj dosyć długie prezentacje, ale z uwagi na to, że jesteśmy już no po paru godzinach dyskusji postaram się tylko najważniejsze rzeczy przedstawić. W roku 2019 mieliśmy plan dochodów, bo one determinują wydatki tego województwa, ustalone w wysokości 3 miliardy 425 000 000. Wykonaliśmy 3 mld 319 mln, to jest 96,9% planu, ale dosyć istotna uwaga, to jest prawie 2% więcej, niż planu pierwotnego jaki mieliśmy wstępując w rok 2019. Dochody bieżące 97% i dochody majątkowe 95,3%. Tak się to prezentowało w poszczególnych latach, żeby państwo mieli pogląd i to jest to, o czym mówił pan marszałek Struzik. Z roku na rok nasze dochody rosną i to procentowo rok do roku około 10%. Jak co roku te dochody to głównie udziały w 2 podatkach w CIT i PIT to jest 81% widzicie tutaj państwo w formie takiego torciku. Te dochody tak naprawdę decydują o kondycji województwa. Dochody z PIT, które mają, jakby mniejsze znaczenie, ale zawsze no to jest w zeszłym roku 390 000 000, więc spore pieniądze były wykonane ponad plan. Dochody, tutaj macie państwo w poszczególnych latach one również rosną w sposób systematyczny, to świadczy o rozwoju województwa, bo to są głównie pensje. Kolejne źródło, ale tak naprawdę najważniejsze dla nas CIT, a to jest wykonanie 2 000 305 niewiele niżej niż był plan. Zauważyliśmy w zeszłym roku, już w listopadzie i w grudniu, spadek dynamiki tych dochodów. One oczywiście wzrosły, ale ponad 10% w stosunku do ubiegłego roku, nie mniej jednak ta dynamika trochę zwolniła. Tak to wygląda od roku 2015 również systematyczne, albo kilku, albo nawet kilkunastu lub między 16 a 17 rokiem 23% wzrost. To również świadczy o sile ekonomii województwa. Nie będę tutaj przedstawiał państwu dokładnych gdzie, ile, w którym regionie uzyskano tych pieniędzy. To potwierdza to, o czym tutaj było, mówiono, że głównym dostarczycielem naszych dochodów to jest Warszawa i powiaty około warszawskie, natomiast tamte regiony już ten region mazowiecki jest pod względem gospodarczym, a zatem dochodów o wiele słabszy. Tak jak było to powiedziane zapłaciliśmy 509 000 000 „janosikowego”, a więc tak w skrócie mówiąc, każdy mieszkaniec rocznie oddaje dla innych województw 102 zł, z 539 jakie dostarcza województwo. To jest sporo, bo to jest ponad 20%. A tutaj również porównanie „janosikowego” z naszymi dochodami. Jak państwo pamiętacie to jest zasada, że one są naliczane z dochodów sprzed 2 lat w stosunku do roku, w

którym „janosikowe” jest płacone. I tak dlatego np. w 2016 roku w stosunku obliczone na podstawie 2014 no było wyższe nawet niż tegoroczne. To jest to wykonanie tego, ale to jest jakby powtórzenie. Kolejnym źródłem jest dotacja ogólna, a tak naprawdę subwencja ogólna, a tak naprawdę subwencja oświatowa. Ona utrzymuje się na zbliżonym poziomie 85-90 000 000, a teraz istotniejszy jest ten slajd, gdzie państwo widzicie różnicę między tym co dostajemy od państwa na prowadzenie naszych placówek oświatowych, a tym co my wydajemy na te ośrodki, na te placówki. 90 000 000 w zeszłym roku otrzymaliśmy a 141 000 000 wydaliśmy czyli 51 000 000 z naszych własnych dochodów dołożyliśmy. Dochody z Unii to są również te płatności unijne istotne, źródło naszych dochodów, one oczywiście w miarę rozwoju i przyspieszania wykonywania inwestycji tych unijnych są coraz większe. W tym roku no niestety nie było to wykonanie zbliżone do planu. Część tych inwestycji jakby została przesunięta na rok przyszły, czyli na ten rok dwudziesty i tutaj będzie to wykonanie większe. Ten slajd o tych płatnościach pokazuje właśnie to, o czym powiedziałem. Ostatni rok realizacji projektów unijnych, to są duże dochody z tego tytułu, to był rok 2015 z poprzedniej perspektywy. Natomiast poszczególne kolejne lata to jest to stopniowe rozkręcanie się projektów unijnych, ogłaszanie kolejnych konkursów itd. I wydatki. Wydatki wykonaliśmy w 95.94% prawie 96%, przy czym wydatki bieżące nieco ponad 96%, bo 96,5% a wydatki majątkowe niecałe 95% bo 94,72%. Na wydatki jakby w liczbach bezwzględnych to było 3 227 000 000 zł, więc już poważny budżet. To jest wydatki bieżące i majątkowe w przekroju takim. To jest jak to wyglądało w latach kolejnych od piętnastego roku i tu macie państwo potwierdzenie rok piętnasty dosyć wysoki, a przy czym te wydatki oznaczone na dole tym niebieskim, to są wydatki bieżące, które się, które jakby systematycznie rosną, bo to jest kwestia inflacji, ale również np. budowy nowych inwestycji, oddawania ich do użytku, a więc zwiększania wydatków eksploatacyjnych na np. muzea czy inne tego rodzaju obiekty. To, o czym tu już było mówione największym naszym beneficjentem naszych wydatków to jest transport 39% prawie 40%. Kolejna to „janosikowe” 16%, ochrona zdrowia 366 000 000 - 11% i kultura na 10%. Kolejne jakby dziedziny to już są kilkuprocentowe. Nie będę tutaj wymieniał tych programów macie państwo w prezentacji, którą każdy z radnych dostał. Jeśli chodzi o wydatki inwestycyjne w transporcie na te 1 260 000 000, aż 591 projekt 52 to są wydatki inwestycyjne, a kolejna duża kwota to jest, to są dotacje dla przewoźników kolejowych to jest aż 28% tych wszystkich wydatków. Utrzymanie dróg wojewódzkich 234 000 000 - 19%. Tutaj

jest te wydatki majątkowe w podziale na subregiony, macie państwo takich tabelki dużo w tej prezentacji, gdzie można, no wbrew temu co niektórzy radni twierdzili, porównać ile, który subregion otrzymuje z budżetu województwa. Nie będę tego prezentował, można do tego sięgnąć, kto jest zainteresowany. I teraz kolejna grupa wydatków: ochrona zdrowia. 365 ponad 365 000 000. Najwięcej oczywiście wydatki inwestycyjne i to zarówno wkłady do projektów unijnych, jak i wprost inwestycje, realizowane z naszego budżetu. Kolejna, bo aż 18% tych wydatków, to są dopłaty i pokrycie innych wyników. No i dalej to jest utrzymanie WOMP-u i takie tematyczne. Spłaty zobowiązań jest tutaj co prawda kwota jest niewielka. Są to zobowiązania po zlikwidowanych placówkach ochrony zdrowia, te zobowiązania wielokrotnie płacimy przez wiele lat a np. renty dla, czy odszkodowania dla pacjentów, no to już na tyle ile opiewa wyrok sądowy. A tak to wygląda w poszczególnych latach i znowu rok 2015, czyli ostatni rok realizacji projektów inwestycyjnych, to jest ten słupek dosyć wysoki. Tych pieniędzy było sporo no i poszczególne lata, jakby rozpędzamy programy i tych wydatków jest coraz więcej. Coraz więcej jest inwestycji, sporo jest na ujemne wyniki. To jest też podział na subregiony wybrane przykłady, o których zresztą mówił pan marszałek, więc ja nie będę tego powtarzał. Pomoc również dla ochrony zdrowia to są udzielone pożyczki 68 000 000 złotych. Poręczenia, które spłacamy za podmioty, którym poręczaliśmy kredyty 6 000 000, przy czym cała kwota poręczeń to jest 134 500 000 zł. W dziewiętnastym roku udzieliliśmy poręczenia na 20 000 000 zł. I kolejny z tych dużych grup wydatków to jest kultura 316 ponad 316 000 000, przy czym 66% z tej kwoty to są dotacje podmiotowe dla naszych 29 instytucji, a więc utrzymanie tychże instytucji. Wydatki inwestycyjne 1/4 tej kwoty, czyli 78 000 000 i takie drobne wydatki typu upowszechnianie kultury i dotacje celowe dla instytucji naszych na poszczególne różne zadania np. zakup jakichś eksponatów do muzeum. Tak to wygląda w tym ujęciu torcikowym, tutaj jest rok do roku. Można tutaj zauważyć, że systematyczny wzrost tychże wydatków na kulturę, z roku na rok, w roku 2015 było to 180 000 000, dzisiaj to już jest ponad 316 000 000 zł. Tutaj również podział na subregiony oraz wybrane inwestycje, dalszy ciąg tego. A to jest też ciekawy slajd, który obrazuje tę wieczną wieloletnią dyskusję o tym co, jaki jest, jaka rola jest subregionu warszawskiego stołecznego i mazowieckiego regionalnego. Tu jest, zgodnie z podziałem na NUTS-y, dochody podatkowe, czyli podatki zbierane z warszawskiego to jest 2 273 000 000. Natomiast wydatki majątkowe, czyli inwestycje, które wracają do tego subregionu, to jest 423 000 000, więc jak państwo widziecie ponad 1 800 000

000 jest przekazywane gdzie indziej. W mazowieckim zbierane jest 423 wydatki majątkowe wprost 611. To jest w podziale takim szczegółowym. No to jest to, o czym była mowa, na co ten 1 330 000 000 poszło. Tak jak powiedziałem najwięcej transport, ochrona zdrowia, kultura. Ten slajd jeszcze jest ciekawy, no bo to obrazuje stosunek między innymi wydatków inwestycyjnych do wydatków bieżących i do wydatków ogółem. W roku ubiegłym to było 32%, tak jak mówił pan marszałek, właściwie już od roku osiemnastego jest to ponad 25%, a więc taki nie za bardzo satysfakcjonujący udział tych wydatków. I wynik to jak budżet po tym roku wygląda. Nadwyżka budżetowa 91 000 000, wolne środki 228 000 000, spłata pożyczek 1 500 000, udzielone pożyczki, czyli te które udzielaliśmy, to oczywiście są pożyczki dla naszych jednostek ochrony zdrowia 168. W zeszłym roku skończyliśmy wykup obligacji to było ponad 116 000 000. Obecnie już one nie funkcjonują w budżecie województwa i 57 000 000 mieliśmy do dysponowania w roku 2020, czyli obecnym z tego co zostało z roku ubiegłego, dziewiętnastego. Dług województwa, to o czym się tutaj mówi, to 802 000 000 zł. Nie mamy żadnych zobowiązań wymagalnych. Kredyty złotówkowe, czyli kredyty w instytucjach finansowych, to jest 374 000 000. Prawie połowa naszego zadłużenia, do tego dochodzi pożyczka z budżetu państwa 28 000 000 - 27%. To o czym mówił marszałek Struzik wzięta na to, aby spłacić zaległe „janosikowe” po kryzysie lat 2010-2013 no i jeszcze mamy około 26% kredytów w euro. Obligacje spłaciliśmy w zeszłym roku, więc już ich nie ma. Jest to w przeliczeniu na kurs euro na koniec roku 2019 - 210 000 000 euro. Te kredyty są sukcesywnie spłacane i chciałbym powiedzieć, bo jestem jakby uczestnikiem tego od samego początku, kredyty z wyjątkiem pożyczki z budżetu państwa, wszystkie były brane na inwestycje i przeznaczone na inwestycje, a więc to nie były kredyty na przejedzenie, na konsumpcję tylko na rozwój Mazowsza. I tu jest dług województwa w poszczególnych latach, jak państwo widzicie w roku trzynastym to było nawet 73%, dzisiaj 24%, a tutaj macie państwo porównanie z innymi województwami, no bo do czegoś trzeba porównać inne województwa to jest ta kategoria samorządów, która jest podobna do naszej. Jesteśmy na 6 miejscu od końca. Nawet bogate województwa, tak jak wielkopolskie, śląskie, dolnośląskie mają o wiele większy udział tych kredytów w swoich dochodach niż mamy my. Więc moim zdaniem skromnym, jako człowieka, który zajmuje się finansami od kilkadziesiąt lat, udział zadłużenia w dochodach i w wydatkach budżetu województwa obecnie jest na bardzo małym poziomie, właściwie niezbędnym do tego, żeby prawidłowo funkcjonować. I to są wskaźniki, które są

niezbędne, z których nas jakby rozliczają. Obsługa długu to nie jest coś co grozi stabilizacji finansów województwa. Na dole macie państwo wskaźniki te, z których nas rozlicza administracja rządowa czyli RIO. Wskaźnik dopuszczalny jest w naszym przypadku w dziewiętnastym roku był 24,21%, natomiast faktycznie wykorzystane przez nas to 3,22, więc jak państwo widziecie mówi on o tym, o zdolności województwa do zaciągania nowych zobowiązań lub no co również się przekłada na inwestycje, bo tylko na, w tym województwie, tylko na ten cel bierzemy zadłużenie. Jeśli chodzi o WPF to tutaj państwo macie dane dotyczące, takie ogólne dane dotyczące dzisiaj WPF na koniec roku 2019, dzisiaj to już jest co innego mamy 411 przedsięwzięć i one są wycenione, część to jest szacunki, na 14,5 miliarda złotych, a biorąc pod uwagę nasze, no dzisiaj to jest wykonanie niecałe 5 miliardów. No, ale to jest proszę pamiętać to 2038 roku biorąc pod uwagę nasz poziom dochodów, nasze możliwości realizacji różnych przedsięwzięć do 2038 roku to powinno być między 18 a 20 miliardów złotych do 2038 roku, a więc na przestrzeni tych najbliższych lat. Oczywiście w tej strukturze WPF-u największy udział to jest transport 58% oraz utrzymanie dróg. Wydatki sztywne. Macie tutaj państwo również pozytywną opinię RIO o wykonaniu naszego budżetu, a tutaj podsumowanie. Wykonanie dochodów, wydatków bieżących, majątkowych, nadwyżka, wolne środki, dług i wskaźniki te, o których mówiłem. Dziękuję za uwagę. Jeśli chodzi o wykonanie budżetu. Jeśli pan przewodniczący pozwoli to bym przeszedł od razu do sprawozdania finansowego, które jest obowiązkowe.

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

Rozumiem, że wraz z opinią biegłego rewidenta, tak?

Marek Miesztański - Skarbnik Województwa Mazowieckiego

Tak jest. Oczywiście.

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

Proszę bardzo.

Marek Miesztański - Skarbnik Województwa Mazowieckiego

Tutaj macie państwo informację o tym, na jakiej podstawie wykonujemy to, kto badanie naszego sprawozdania zrobił. Jest to biuro audytorskie Prowizja spółka z o.o. I był tym sprawozdaniem objęty bilans wykonania budżetu na koniec roku 2019. Suma

bilansowa 271 mln 166 tys. 096. Łącznie bilans naszych jednostek budżetowych i samorządowego zakładu budżetowego, łączny rachunek zysków i strat i łączne zestawienie zmian funduszu województwa, informacje dodatkowe. Analiza tego wyniku finansowego wskazuje, że średnioroczny wzrost wyniku finansowego netto, stanowiący różnicę sumy zysków i strat jednostek organizacyjnych w 5 latach wyniósł blisko 6 proc, czyli ten wzrost wyniku jest coraz większy. Natomiast średnioroczny wzrost aktywów jednostek organizacyjnych w tych 5 latach przeszło 7% o czym, przy czym wzrost aktywów obrotowych był blisko pięciokrotny i to jest przede wszystkim spowodowane przypisem należności poza budżetowych z tytułu opłat środowiskowych i nierozliczonych dotacji. To jest efekt działań, które województwo wykonuje. Chodzi o pobór opłat środowiskowych i no realizację RPO. W strukturze aktywów trwałych Województwa Mazowieckiego największy udział stanowią budynki i lokale. Potem są akcje i udziały, a następnie środki w budowie i grupy. Tutaj ten udział jest budynki i lokale to prawie 39 %. Akcje i udziały 28 prawie, no i środki trwałe w budowie prawie 15%. W strukturze aktywów obrotowych z kolei największy udział stanowią pozabudżetowe przypisy należności z tytułu opłat środowiskowych, nierozliczone na 31 grudnia dotacje, należności z tytułu wyłączenia gruntów z produkcji rolnej. Pozostałe należności, w tym udzielone z zakładowego funduszu pożyczki. W strukturze pasywów, bo i takie województwo posiada, jak każda tego typu firma 75% udział stanowi fundusz, na który składa się suma funduszy jednostki i wyników finansowych netto jednostek budżetowych i zakładu budżetowego oraz fundusz mienia z likwidowanej jednostki. Jak państwo pamiętacie w ostatnich latach został zlikwidowany Mazowiecki Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w wyniku przekształcenia czy tam powstania Wód Polskich. Średnioroczny wzrost tego funduszu jednostek budżetowych przeszło 2%, to nie jest jakiś kolosalny wzrost, rośnie. Suma aktywów bilansu z wykonania budżetu wzrosła o przeszło 7%, w ciągu tych ostatnich, od piętnastego roku. Suma pasywów zmalała o 50%, bo to są zobowiązania z tytułu wpłat do "janosikowego". Pamiętajcie państwo, że to również tu była ta pożyczka na spłatę na samym początku zaległego "janosikowego". Wykonania aktywów netto budżetu z wykonania budżetu w porównaniu do dziewiętnastego roku jest lepszym o blisko 56% przede wszystkim z uwagi na zmniejszenie kwoty długu, o czym mówiliśmy. Biegły rewident do zbadania, po zbadaniu sprawozdania finansowego stwierdził, że we wszystkich istotnych aspektach przedstawia rzetelny i jasny obraz sytuacji majątkowej i finansowej Województwa Mazowieckiego na dzień 31 grudnia oraz jego

wyniku finansowego i stanu funduszu za rok obrotowy, zgodnie z mającymi zastosowanie przepisami ustawy o rachunkowości, a także przyjętymi zasadami, u nas polityką rachunkowości, jest zgodne co do formy i treści z obowiązującymi województwo przepisami prawa oraz statutem. Zostało sporządzone na podstawie prawidłowo prowadzonych ksiąg rachunkowych, zgodnie z przepisami rozdziału 2 ustawy o rachunkowości. W trakcie badania sprawozdania finansowego, przy zastosowaniu przyjętych metod i prób nie stwierdzono zjawisk i zdarzeń wskazujących na naruszenie prawa. Podsumowanie tych wyników stanowi opinia, która została przyjęta przez niego bez zastrzeżeń. Dziękuję państwu za uwagę.

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

Dziękuję Panie Skarbniku. Zgodnie z art. 270 ust. 2 ustawy o finansach publicznych, do obowiązków komisji rewizyjnej należy rozpatrzenie sprawozdania finansowego, sprawozdania z wykonania budżetu wraz z opinią Regionalnej Izby Obrachunkowej o tym, sprawozdaniu oraz informacji o stanie mienia i opinii biegłego rewidenta. O przedstawienie opinii komisji oraz projektu uchwały proszę przewodniczącego komisji pana radnego Witolda Kołodziejskiego.

Witold Kołodziejski

Dziękuję bardzo za udzielenie głosu. Szanowni Państwo, Komisja Rewizyjna rzeczywiście jest na końcu tego łańcucha, jeśli chodzi, na końcu to będzie Sejmik i uchwała, ale jeśli chodzi o przygotowanie dokumentów. Zarząd był zobowiązany do przedstawienia odpowiednich dokumentów sprawozdawczych w konkretnym czasie. Później one wędrowały do komisji merytorycznej i na końcu Komisja Rewizyjna opiniowała te dokumenty sprawozdawcze. Do tego celu, do tego celu wraz z uchwałą opinią Regionalnej Izby Obrachunkowej. I do tego celu powołaliśmy komisję, zespół w ramach komisji rewizyjnej na czele, którego była pani radna Ewa Białecka i członkowie zespołu zapoznali się z otrzymanymi materiałami, także z materiałami dodatkowymi tymi, o które prosiła przewodnicząca zespołu, opiniami komisji merytorycznych. Tutaj wszystkie opinie komisji merytorycznej były pozytywne, a także spotkali się ze skarbnikiem województwa panem Markiem Mieszalskim, celem doprecyzowania wątpliwości, które w trakcie analizy się pojawiły. W toku wykonywania czynności kontrolnych uchybień nie stwierdzono, dlatego też wykonanie budżetu Województwa Mazowieckiego za rok 2019 zostało pozytywnie zaopiniowane przez zespół, a tym

samym i przez komisję, chociaż muszę poinformować, że w wyniku przeprowadzonego głosowania Komisja Rewizyjna stosunkiem głosów 3 „za”, przy 2 „wstrzymujących się” wyraziła pozytywną opinię o wniosku, o wykonaniu budżetu Województwa Mazowieckiego za rok 2019. W związku z tym komisja opracowała projekt stosownej uchwały, którą państwu przedstawiamy i jednocześnie wnoszę o przejście, po dyskusji, do drugiego czytania. Dziękuję bardzo.

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

Dziękuję bardzo. Czy ktoś z państwa radnych chciałby zabrać głos w sprawie projektu uchwały? Już, sekundeczkę. Czyżby nikt? Proszę bardzo, pan radny Rafał Romanowski.

Rafał Romanowski

Panie Przewodniczący, Wysoki Sejmiku. Ja mam kilka takich dosyć precyzyjnych pytań, ale wydaje mi się, gdy że pan skarbnik sobie z tymi pytaniami bez problemów poradzi tym bardziej, że się pochwalił, że ma kilkadziesiąt lat doświadczenia zarządzania finansami, w samym Województwie Mazowieckim kilkanaście lat. Chodzi mi o takie dosyć istotne, ale i budzące niepokój pozycje. Pozostałe dotacje celowe wykonanie 76,29%. Pytanie proste: co było przyczyną mniejszych, o prawie o 1/3, dochodów z dotacji celowych, dotacje celowe na programy operacyjne wykonanie 93,87%, ale kwotowo daje to niewykonanie w wysokości ponad 10 000 000 zł. Dokładnie jest to 10 500 000 po zmianach, więc chciałbym poznać przyczynę tak znacznych opóźnień w realizacji istotnych dla rozwoju województwa mazowieckiego, rozwoju tzw. zrównoważonego, w odczuciu pana marszałka, programów operacyjnych. Kolejna rzecz to jest zamknięcie w 2019 roku kwoty 80 mln i 700 000 tys. należności. W tym 35,3 mln należności wymagalnych źle świadczy o prowadzonej polityce zarządzania należnościami mogą należności poprawić bilans, ale istotą prowadzonej polityki w tym zarządzaniu właśnie należnościami powinna być dbałość o ich windykację w jedynie uzasadnionych wypadkach. Więc tutaj chciałbym, żeby pan skarbnik się do tej pozycji również ustosunkował i w wykazie wydatków niewygasających, czyli tak zwanych „niewygasach” zamieszczonych zostało 9 inwestycji na kwotę 8,8 miliona złotych z zakresu budowy, przebudowy dróg. Dzisiaj dyskutowaliśmy na temat strategii dotyczącej ochrony środowiska a myślę, że tutaj to co roku powtarzający się problem właśnie z „niewygasami”, jeżeli chodzi o tego typu

inwestycje, bo dokumenty nie spłynęły, bo trzeba czekać na decyzję środowiskową, bo... I za każdym razem tego typu argumenty się pojawiają, więc mam nadzieję, że zmiana dyrektora w Mazowieckim Zarządzie Dróg Wojewódzkich pozwoli właśnie, że tego typu pozycje będą mogły się w przyszłości nie pojawiać. To są krótkie precyzyjne pytania, ale wydaje mi, że istotne. Chcielibyśmy, żeby pan skarbnik do tych, do tych właśnie, do tych pytań się ustosunkował. Dziękuję bardzo.

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

Dziękuję bardzo, proszę bardzo, pan radny Artur Czapliński.

Artur Czapliński

Bardzo dziękuję, bardzo dziękuję. Bardzo dziękuję Panie Przewodniczący. Ja mam takie pytanie do pana skarbnika, jeżeli można. Chciałbym, żeby pan marszałek nie odbierał tego osobiście, to jest pytanie systemowe o funkcjonowanie samorządu. Chciałbym zadać pytanie takie: ile kosztuje w ciągu, w skali całego roku funkcjonowanie pana marszałka Adama Struzika razem z jego gabinetem, kancelarią, wyjazdami, delegacjami, obsługą i stałym kompleksem tych wszystkich zadań. Proszę o wymienienie liczby rocznej. Bardzo dziękuję.

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

Dziękuję bardzo, czy pan skarbnik jest w stanie odpowiedzieć na pytanie panów radnych?

Marek Mieszalski - Skarbnik Województwa Mazowieckiego

Panie i Panowie Radni. Jeśli chodzi o pytanie dotyczące dotacji celowych, no dotacje celowe np. mamy dosyć duże związane z komunikacją autobusową. One nie zostały wykonane, bo po prostu nie było tyle jakby wniosków o wypłatę, czyli sprzedanych biletów, no czyli nie było podstawy do wykonania. Jeśli chodzi o dotacje unijne, bo to jest duża kwota, bo to jest 80 kilka milionów rocznie. Jeśli chodzi o w ogóle te dotacje. Jeśli chodzi o dotacje unijne one są związane z realizacją projektów unijnych, albowiem ten montaż finansowy z reguły, chociaż nie zawsze, składa się ze środków unijnych, z wkładu własnego oraz z dotacji z budżetu państwa. Z uwagi na to, że jak projekt jest, no przedłuża się z jakich względów bardzo różnych, to również płatności nasze spadają z roku na rok, są przesuwane i zarówno dotacje, jak i środki unijne

również są jakby rok później. Stąd to procentowo niewielkie wykonanie, niewykonanie było ok. 4% natomiast, ponieważ dużo było tych projektów, no to kwotowo się trochę tego zebrało. Jeśli chodzi o należności. Większość należności jakie mamy, są to należności z tytułu wyłączenia gruntów produkcji rolnej. Dawny FOGR, to dzisiaj funkcjonuje pod nazwą historyczną. Sytuacja tam jest taka, że decyzje wydają starostowie i oni powinni czuwać nad tym, czy zostało rzeczywiście wyłączone, ten grunt produkcji rolnej, czy też nie, bo np. właściciel zrezygnował z inwestycji. My to zadanie, czyli ściągalność tych środków przejęliśmy kilka lat temu. No niestety dokumenty źródłowe, czyli przekazane nam przez starostów były w tragicznym stanie od wielu lat, od kilku lat. Systematycznie prostujemy te sprawy, wzywamy naszych dłużników do, choćby do wyjaśnień, tak, dlaczego nie płacą, czy rzeczywiście mają płacić. Do tego jest niezbędna współpraca starostów po to żeby, żeby ustalić czy rzeczywiście on zalega, czy to jest dług pozorny. Stąd tych należności, mniej więcej połowa, to są te fogrowskie, natomiast 35 000 000 tych wymagalnych, to m.in. jest spożycie, które udzielamy naszym jednostkom ochrony zdrowia. I bardzo często jest tak, że dniem wymagalności jest 31 grudnia. My oczywiście nie jesteśmy w stanie nic już z taką należnością zrobić, bo z reguły umarzamy naszym szpitalom, bo przecież nikt nie chce, dobijać naszych placówek ochrony zdrowia, no ale 31 grudnia to już jest niemożliwe, bo ona się w tym dniu staje wymagalna, natomiast zostaje w bilansie. Ona znajduje odzwierciedlenie jako, no jako należność wymagalna, która nie została ściągnięta. Z reguły w kolejnym roku jest ona umarzana i tej należności w ogóle nie ma. Jeśli chodzi o „niewygasy”, to rzeczywiście w tym roku, to znaczy w roku '19 troszkę tych „niewygasów” było. No 9,8 mln w zakresie dróg przy kilkuset milionowym budżecie inwestycyjnym, to jest bardzo niewiele i z reguły jest to tak, że z różnych względów, o których no trudno mi tutaj mówić, bo to są jednostkowe sprawy. Droga albo jest wykonana z reguły jest, ale MZDW nie zdążyło jej odebrać np. co się wiąże z wystawieniem faktury i płatnością. I stąd tworzymy te „niewygasy”, żeby tego typu sytuacje mogły być płynnie realizowane, bo tak naprawdę te pieniądze formalnie, mimo że to znaczy formalnie są wydatkowane z punktu widzenia budżetu, natomiast no nie można ich zapłacić no bo brakuje jakichś dokumentów związanych z odebraniem tejże drogi. No i ostatnie pytanie ile kosztuje funkcjonowanie marszałka tego województwa, no mówiąc szczerze nie prowadzimy takiego rejestru. Funkcjonowanie urzędu marszałkowskiego w jego poszczególnych przedsięwzięciach, no jest tutaj sprawdzane i mamy poszczególne zadania, mamy przecież budżet zadaniowy, który,

ale takiego zadania pt. funkcjonowanie marszałka, czy funkcjonowanie zarządu, jako takiego, nie mamy. Jest to ogólnie koszt działalności całego urzędu. To tyle. Dziękuję bardzo.

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

Czy ktoś z państwa radnych ma jeszcze pytania? Proszę państwa został zgłoszony wniosek o przejście do drugiego czytania. Jeśli nie usłyszę sprzeciwu uznam iż sejmik wyraził zgodę na przejście do drugiego czytania. Proszę państwa, zanim wobec tego przystąpimy do głosowania, prosba o sprawdzenie kworum. Kto z państwa radnych jeszcze nie potwierdził kworum? Proszę o informację.

Laura Kaczyńska - Kierownik Biura Sesji Sejmiku

Pan radny Augustyniak. Pan radny Milewski. Pani radna Paprocka-Ślusarska. Pan radny Rejczak. Pan radny Rytel i pan radny Zabłocki. Jeszcze tylko pan radny Augustyniak i pan radny Rajczak.

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

Prośba, żeby zadzwonić do panów radnych.

Laura Kaczyńska - Kierownik Biura Sesji Sejmiku

Pan Augustyniak już potwierdził, to pan radny Rejczak i pan radny Rytel.

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

To chyba ponownie mamy problem z połączeniem z panem radnym Rejczakiem. Czy możemy zadzwonić do pana radnego, czy może już potwierdził to kworum, obecność?

Laura Kaczyńska - Kierownik Biura Sesji Sejmiku

Nie, jeszcze nie potwierdził.

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

To zadzwońmy do pana radnego, dobrze?

Laura Kaczyńska - Kierownik Biura Sesji Sejmiku

Dobrze. Już pan radny Rajczak potwierdził. To tylko pana Rytla nie ma.

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

Dziękuję bardzo. Rozumiem, że do pana Rytla też możemy zadzwonić, tak? Może pan Rytel jest po prostu nieobecny, w ogóle w tym momencie od dłuższego czasu. Możemy zadzwonić do pana Rytla?

Laura Kaczyńska - Kierownik Biura Sesji Sejmiku

Tak już dzwoniemy.

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

I jak?

Laura Kaczyńska - Kierownik Biura Sesji Sejmiku

Nie odbiera telefonu.

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

No trudno, dobrze. Proszę państwa przystępujemy wobec tego do głosowania. Kto z państwa radnych jest za przyjęciem projektu uchwały z druku nr 361? Czyli projekt uchwały w sprawie sprawozdania rocznego wykonania budżetu Województwa Mazowieckiego za 2019 rok oraz kształtowania się Wieloletniej Prognozy Finansowej w tym o przebiegu realizacji przedsięwzięć za 2019 rok oraz sprawozdania finansowego Województwa Mazowieckiego za 2019 rok, druk nr 361. Kto jest przeciw? Kto wstrzymał się od głosowania? Jeszcze pan radny Michał Grodzki. Czy pan radny Michał Grodzki jest dostępny? Głosuje czy też nie?

Michał Grodzki

Tak, jestem tylko nie mogę zagłosować, sekundę proszę jeszcze o chwilę.

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

Czekamy.

Michał Grodzki

Sekunda. Nie mogę niestety, nie ma, nie pokazuje mi się panel głosowania.

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

To panie radny, gdyby pan się tutaj cofnął.

Michał Grodzki

Tak.

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

I tam w punkcie jesteśmy teraz w punkcie dziewiątym i tam powinien pan radny mieć głosowanie.

Michał Grodzki

Moment. Już.

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

Tam jest wynik głosowania, jakby tam...

Michał Grodzki

Tak wiem. Niestety, ale coś mam jakiś mały kłopot. Już.

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

To wobec tego na dole jest taki ptaszek, to gdyby mógł pan w niego tam.

Michał Grodzki

Tak. Już zagłosowałem.

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

Dobra. Dziękuję bardzo.

Michał Grodzki

Przepraszam za zwłokę.

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

Nie ma problemu. Proszę państwa za przyjęciem projektu uchwały głosowało 26 radnych, 24 radnych było przeciw, nikt nie wstrzymał się od głosu. Stwierdzam, że Sejmik Województwa Mazowieckiego podjął uchwałę w sprawie sprawozdania rocznego z wykonania budżetu Województwa Mazowieckiego za 2019 rok oraz kształtowania się Wieloletniej Prognozy Finansowej, w tym o przebiegu realizacji przedsięwzięć za 2019 roku oraz sprawozdania finansowego Województwa Mazowieckiego za 2019 rok, druk nr 361.

Przechodzimy do pkt. 10: projekt uchwały w sprawie absolutorium dla Zarządu Województwa Mazowieckiego z tytułu wykonania budżetu za 2019 rok, druk nr 362. Zgodnie z art. 270 ust. 3 i art. 271 ustawy o finansach publicznych komisja rewizyjna przedstawia sejmikowi wniosek w sprawie absolutorium dla zarządu natomiast sejmik podejmuje uchwałę w sprawie absolutorium dla zarządu. O przedstawienie wniosku komisji, projektu uchwały oraz uchwały Regionalnej Izby Obrachunkowej w Warszawie w sprawie zaopiniowania wniosku Komisji Rewizyjnej w sprawie absolutorium dla Zarządu Województwa Mazowieckiego z tytułu wykonania budżetu za 2019 rok proszę przewodniczącego komisji pana radnego Witolda Kołodziejskiego.

Witold Kołodziejski

Szanowni Państwo, wniosek o udzielenie absolutorium jest konsekwencją opinii Komisji Rewizyjnej o sprawozdaniu z wykonania budżetu i Wieloletniej Prognozy Finansowej. Dodam, że głosowanie miało podobny przebieg jak w poprzednim przypadku, czyli przy 3 głosach za, 2 głosy były wstrzymujące. W związku z tym przedkładamy omawiany wniosek pod głosowaniem sejmiku. Równocześnie wnoszę o przejście do drugiego czytania, dziękuję bardzo.

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

A, panie przewodniczący, jeszcze pytanie o uchwałę Regionalnej Izby Obrachunkowej.

Witold Kołodziejski

No uchwała również była pozytywna.

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

Dziękuję bardzo. Został zgłoszony wniosek, jeszcze chwileczkę. Proszę bardzo jeszcze do głosu zgłosił się pan radny Michał Prószyński, proszę bardzo panie radny.

Michał Prószyński

Dziękuję bardzo. Panie Przewodniczący, Panie Marszałku, Zarządzie, Wysoki Sejmiku. No tak naprawdę jesteśmy w tym momencie, w tym ostatnim punkcie dotyczącym tego bloku głosowań, dotyczącego podsumowania 2019 roku no i tak naprawdę jest to również pewnego rodzaju podsumowanie tej dyskusji. Ja już nie będę wracał do tematu zadłużenia Województwa Mazowieckiego chociaż, jeżeli słyszę między innymi od pana skarbnika, że kwota w wysokości 800 000 000 000 zł to w zasadzie wszystko jest OK, to jest właściwy poziom, to pozostaje mi się tylko i wyłącznie nie zgodzić z panem skarbnikiem i uważam, że mieszkańcy województwa mazowieckiego, ci którzy śledzą nasze obrady, mają chyba inne zdanie na temat tego, czy jest to zadłużenie wysokie czy niskie. Natomiast odnosząc się, w imieniu też klubu radnych Prawa i Sprawiedliwości, do tej całej dyskusji to co jest tak naprawdę najbardziej smutne w tym wszystkim, bo to nie jest to, że ta dyskusja w ten sposób przebiega, bo myślę że to szczerze powiedziawszy dla nikogo nie powinno być specjalnym zaskoczeniem. Myślę, że każdy mógł mniej więcej spodziewać się takiego rozkładu głosów i tych argumentów, natomiast powiem tak. To znaczy ja nie dziwię się zarządowi z marszałkiem Struzikiem, że odbija piłeczkę na różnego rodzaju formułowane zastrzeżenia, czy uwagi. Tak samo jak prawem opozycji jest patrzeć krytycznie na niektóre rozwiązania, tak samo prawem zarządu jest bronić swoich argumentów. Natomiast, no szanowni państwo ja tutaj tak naprawdę od początku dzisiejszej sesji nie usłyszałem tak naprawdę ani jednego pozytywnego pomysłu na to jak dalej ten zarząd ma funkcjonować, z jakimi pozytywnymi inicjatywami chciałby wyjść, co miałyby zmienić w swoim funkcjonowaniu. Być może z własnego przeświadczenia, że wszystko jest dobrze, żeby było jeszcze lepiej. Tego zupełnie tutaj nie usłyszałem, nie tylko tak naprawdę podczas tej sesji, ale również, szczerze powiedziawszy od początku kadencji samorządu wojewódzkiego. Cały czas obserwujemy zadowolonych z siebie samorządowców, którzy od wielu, wielu lat sprawują najwyższe funkcje w samorządzie wojewódzkim. Ewidentnie mam nadzieję, że nikogo ta uwaga nie obrazi, moim zdaniem ewidentnie mamy do czynienia z syndromem po prostu takiego zawodowego wypalenia niektórych osób i to było bardzo

widoczne podczas tej dyskusji, zarówno jeżeli chodzi o kwestię dotyczącą właśnie zadłużenia Województwa Mazowieckiego, ale też kwestia związana z tym rzekomo równomiernym rozkładem na poszczególne subregiony środków na teren Mazowsza. Panie marszałku, co do kwestii wykluczenia rejonu Ostrołęki, to nie jest tylko i wyłącznie tak, że radny Grabowski radny Prawa i Sprawiedliwości wywodzący się stamtąd podkreśla, że jest problem z realizacją inwestycji. Podkreśla to tak samo radny Augustyniak, podkreślają to wreszcie zwykli mieszkańcy w wielu, wielu wypowiedziach, czy na wielu portalach i możecie być, szanowni państwo, przekonani, że to wszystko co robicie jest idealne, nie wymaga żadnych korekt. No, ale koniec końców od tego jesteście Zarządem Województwa Mazowieckiego, żeby odpowiadać na zapotrzebowanie mieszkańców całego Mazowsza, a nie wynajdywać argumenty i tkwić w takim poziomie samozadowolenia, a moim zdaniem jest, to jest bardzo widoczne od tak naprawdę samego początku tej kadencji samorządu. W poprzednim nie byłem radnym w związku z tym nie jestem w stanie obiektywnie ocenić jak to wyglądało. Podejrzewam, że podobnie. I szanowni państwo, tutaj oczywiście gdzieś w tle tej naszej dyskusji toczyła się, znaczy gdzieś tam w tle wszystkiego są ewentualne koncepcje wydzielenia Warszawy obwarzanka z Mazowsza, stworzenie z jednego województwa dwóch województw. Szanowni państwo, oczywiście tutaj każdy ma swoje argumenty, każdy będzie pewnie jeszcze prezentował albo i nie, bo zobaczymy też jak oczywiście się sytuacja rozwinie. Natomiast tutaj naprawdę w żaden sposób nie pada, ze strony większości rządzącej Mazowszem, odpowiedź na pytanie co zrobić, żeby te dysproporcje, jeżeliby ten stan prawny jaki jest teraz pozostał, w jakiś sposób te dysproporcje po prostu zmniejszać. Na to nie ma tak naprawdę żadnych koncepcji. Jest jak jest, wszyscy przyznają, że oczywiście Warszawa wiadomo, że jest najbogatszą, zdecydowanie najbogatszą częścią województwa mazowieckiego, natomiast nie ma absolutnie żadnego pomysłu w jaki sposób te dysproporcje, które sami wykazujecie w dokumentach, które tworzycie i przedstawiacie radnym chociażby, jeżeli chodzi o stopę bezrobocia największa najwyższa w okolicy Radomia, sami wskazaliście kilkanaście procent i w żaden sposób nie przedstawiacie lekarstwa, zasypaliście nas w dniu dzisiejszym tutaj różnego rodzaju statystykami. Rozumiem, że z taką wizją każdy powiedział swoje i rozejdzie się i każdy się ma rozejść w swoją stronę, ale z waszej strony nie ma absolutnie żadnego pozytywnego konstruktywnego pomysłu na to, w jaki sposób niwelować te dysproporcje i jak taki pozytywny sposób rozwijać to nasze wspólne województwo mazowieckie. Wiele tutaj też było

powiedziane o strategiach różnego rodzaju. Faktycznie, to przyznaję, bardzo dużo strategii jest realizowanych z perspektywy samorządu wojewódzkiego. W dniu dzisiejszym pan marszałek obruszył się nieco na uwagę pana radnego Artura Czaplińskiego dotyczącą paździerzowej strategii, ale mówiąc szczerze większość z tych strategii nie powiem, że wszystkie, ale większość w moim przekonaniu to jest tak naprawdę tylko i wyłącznie pewnego rodzaju dystrybutor pieniędzy. Dobrze, że te pieniądze są na realizowanie pewnych zadań, ale ja, mówię tu już we własnym imieniu, nie dostrzegam w większości tych strategii jakiś takiej strategicznej wizji w jaki sposób po prostu chcecie rozwijać województwo mazowieckie i to jest dla mnie, szczerze powiedziawszy, wystarczający powód, żeby w dniu dzisiejszym nad tym projektem uchwały głosować przeciw i być przeciwko temu, żeby udzielić Zarządowi Województwa Mazowieckiego absolutorium, bo po prostu tkwicie w samozadowoleniu, a to jest droga donikąd. Dziękuję bardzo.

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

Dziękuję bardzo, proszę bardzo pan marszałek Adam Struzik. Panie Marszałku.

Adam Struzik - Marszałek Województwa Mazowieckiego

Szanowny Panie Przewodniczący, Wysoki Sejmiku przede wszystkim chcę podkreślić, że ta koalicja tak naprawdę faktycznie od 2006 roku, czyli 14 lat w tym samym składzie, odpowiada za województwo i stara się i bardzo konsekwentnie prowadzi politykę rozwoju tego województwa. To po pierwsze, po drugie, proszę państwa, 16 lat temu wstąpiliśmy do Unii Europejskiej i to był bardzo wyraźny impuls rozwojowy. Uważam, że wykorzystaliśmy wszystkie możliwe szanse, które to członkostwo nam dało. Wykorzystaliśmy swoje endogeniczne potencjały rozwojowe, ale też wykorzystaliśmy środki europejskie. Pan radny przed chwilą powiedział, że te dysproporcje są duże. To jest charakterystyczne dla tego typu regionów w Europie również przy czym, jeżeli popatrzylibyśmy na dynamikę rozwoju obszaru metropolitarnego i tej części poza metropolitarnej to dochody, ta średnia produktu krajowego brutto na mieszkańca w tym obszarze mazowieckim wzrosła. Z bardzo niskiego poziomu z 39% dzisiaj, to jest 60%, więc tutaj mamy dość dużą dynamikę. Nieco mniej, ale z dużo większego poziomu oczywiście, rozwinęła się metropolia. I należy o tym pamiętać i kiedy pan radny, mówi że nie mamy strategicznej wizji rozwoju Mazowsza to jak powiem, że wręcz przeciwnie. Bardzo dokładnie ją określiliśmy w kolejnych dokumentach strategicznych. Jeszcze za

świętej pamięci profesora, który się tym zajmował, profesora Strzeleckiego i teraz bardzo świadomie kontynuujemy tą myśl. Można ją zawrzeć w takim stwierdzeniu, że pozwalamy i pomagamy rozwijać się Warszawie, obszarowi metropolitalnemu ale, wykorzystując tą siłę napędową, tą wielką koncentrację przedsiębiorstw, prowadzimy świadomą politykę wyrównywania rozwoju, transferowania środków europejskich i własnych, z własnego budżetu na ten obszar poza metropolitalny. I teraz jak pan radny, mówi, że nie mamy wizji i nie mamy celów to pierwszym najważniejszym celem na najbliższe miesiące, a może lata, jest obrona integralności tego województwa. Tylko wtedy, kiedy to jest jedność, jeżeli to województwo jest jednością, obejmuje całe 5 360 000 obywateli ze stolicą kraju i jednocześnie Mazowsza Warszawą i policentrycznym rozwojem takim z ośrodkami regionalnymi takimi jak Radom, jak Płock, jak Ciechanów, jak Ostrołęka, jak Siedlce, to tylko wtedy jest możliwa taka logika rozwoju. Oczywiście Warszawa ma swoje przewagi. To jest centrum biznesowe, to jest centrum usług, to jest centrum naukowo-badawcze, tu też jest największy rynek pracy i proszę się nie dziwić, że codziennie kilkaset tysięcy ludzi z Mazowsza, a nie tylko Mazowsza, bo z województwa lubelskiego, łódzkiego przyjeżdża do pracy do Warszawy, czy do obszaru metropolii warszawskiej. To nie jest żadna wina zarządu województwa czy sejmiku, że koncentracja przedsiębiorstw wygląda właśnie w ten sposób, że one są zarejestrowane głównie w Warszawie, w powiatach wokół warszawskich i to nierównomiernie, bo przede wszystkim po południowej i po zachodniej stronie stolicy, tej przestrzeni między Łodzią a Warszawą. I to jest bagaż dziesięcioleci, jeżeli nie powiedzieć, że nawet dłuższej perspektywy. Wykorzystać wszystkie elementy, które daje Warszawa tą znakomitą rentę położeniową z jednej strony, z drugiej strony wykorzystać te wszystkie dochody, które niosą przedsiębiorstwa w postaci podatku CIT, żeby po prostu to województwo jako całość było dzisiaj liderem rozwoju i jest liderem rozwoju. Jest liderem rozwoju i absolutnie odrzucam te zarzuty o jakimś pokrzywdzeniu części subregionu. Ja powiem tylko tyle, gdyby nie województwo mazowieckie to pewnie szpital w Ostrołęce do dzisiaj byłby w budowie, a budowano go zanim go przejęliśmy przez 20 lat. I takich przykładów mogę podać mnóstwo. Gdybym był złośliwy to bym powiedział panie radny, że gdyby ten miliard wtopiony w elektrownię w Ostrołęce przeznaczono na rozwój tego subregionu, a niektórzy mówią, że 3 miliardy to będzie kosztować, a może i więcej, to może dzisiaj bylibyśmy zupełnie w innym miejscu, a może, gdyby pan premier posłuchał sugestii, że należy przetworzyć te bloki węglowe na bloki gazowe 2 lata temu to niepotrzebne

byłyby teraz te sterczące kikuty budowli, którą trzeba rozebrać za ciężkie pieniądze. Więc naszym głównym celem jest proszę państwa dalszy równomierny rozwój województwa i teraz jak zamierzamy to robić? Przede wszystkim no zabiegaliśmy i zabiegamy o środki europejskie. Ten podział statystyczny daje nam prawo do oczekiwań, że na te 14 regionów słabiej rozwiniętych, będzie teraz proporcjonalny podział pieniędzy i Mazowsze otrzyma swoją należną część. Po drugie, od lat aspirujemy o to, żeby ta słabsza część województwa mazowieckiego objęta była Programem Operacyjnym Polska Wschodnia. O to ciągle zabiegamy i o to ciągle prosimy. Jeżeli radni Prawa i Sprawiedliwości naprawdę dobrze życzą tej słabszej części województwa mazowieckiego, to bardzo proste. Zaapelujcie do waszych kolegów w rządzie, a niektórzy z was w tym rządzie zasiadają, żeby nas objęto wsparciem w ramach Programu Operacyjnego Polska Wschodnia, bo ten wskaźnik 60% jest porównywalny z województwem lubelskim, podlaskim, świętokrzyskim, czy podkarpackim. Następną rzecz, którą zrobimy to właśnie zrobiliśmy. Zarząd, kilka dni temu, skierował do Ministerstwa Funduszy i Rozwoju Regionalnego pięć bardzo dużych projektów, w ramach programu budowy Europy, czyli programu odbudowy Polski. Na ten cel struktury europejskie przewidziały 750 miliardów euro, z czego Polska wg. wstępnych rachunków ma otrzymać 23 miliardy euro. My przedstawiliśmy 5 projektów na kilkanaście, a nawet więcej niż kilkanaście miliardów euro. Między innymi programy dotyczące odbudowy wyposażenia, uzbrojenia i przygotowania na dalszą walkę z COVID-em i innymi chorobami systemu ochrony zdrowia z pełną informatyzacją tego systemu. Po drugie, duży projekt właśnie cyfryzacji, który będzie realizacją tej strategii rozwoju społeczeństwa informacyjnego. Po trzecie, bardzo duży projekt dotyczący transportu publicznego na Mazowszu, żeby rzeczywiście teraz uzupełnić te białe plamy i żebyśmy stworzyli system dowozu autobusami do punktów kolejowych, do stacji kolejowych z uzupełnieniem brakującej sieci dróg, ale też z dalszą rozbudową metra warszawskiego, tramwajów warszawskich, również rozwojem Szybkiej Kolei Miejskiej, Kolei Mazowieckich, Warszawskiej Kolei Dojazdowej. Zaplanowaliśmy tam też nowoczesne połączenia szynowe między Warszawą a Sochaczewem i szereg innych projektów. Też oczywiście z komponentą cyfrową, z nowoczesnymi metodami zarządzania ruchem. Czwarty projekt właśnie tu służący tej odbudowie dotyczy tego, o czym mówiliśmy dzisiaj. To dotyczy czystego powietrza, dotyczy globalnej wymiany pieców, dotyczy przywrócenia, bo mówił tutaj pan dyrektor Podgórski o tym, że potrzeba 9 miliardów, oczywiście musimy wesprzeć mieszkańców,

musimy wesprzeć również samorządy, musimy postawić na odnawialne źródła energii, na projekty pro konsumenckie, żebyśmy produkowali energię a nie tylko zużywali, ja np. już to zrobiłem. I to jest wielkie wyzwanie przed Mazowszem. I wreszcie piąty projekt, który mówi o kompleksowym przywróceniu gospodarki wodą po to, żeby zapewnić no większą retencję po to, żebyśmy mogli walczyć z suszą, a kiedy są nawalne deszcze, ulewy, żebyśmy mogli walczyć z powodziami i również z elementem ucyfrowienia tego wszystkiego zarządzania wodą. Więc zarząd województwa i koalicja rządząca ma jasną wizję rozwoju tego województwa. Idziemy jasną drogą. Nie zapominamy też o najsłabszych. Będziemy w dalszym ciągu kreowali politykę prospołeczną, również jako element ekonomii społecznej, o którym tutaj wspomniano. Chcemy docierać do najmniejszych wspólnot, do sołectw, do również do dzielnic w miastach, do osiedli, do działkowców, czyli tam na tym samym dole, gdzie nawet małe granty tworzą ten element pewnego ożywienia, ożywienia społecznego. Będziemy dalej rozwijali oczywiście wsparcie dla edukacji, bo tu jest klucz i te projekty będziemy kontynuowali wyposażenia w dobry sprzęt informatyczny, mobilny po to, żeby młodzież w sytuacjach zagrożenia, ale nie tylko również po to, żeby w ogóle nowocześnie można było kształcić, ale też dopilnujemy, żeby najpierw wykształcić nauczycieli, żeby mogli się tym sprzętem posługiwać. Już takie kursy zaczną się od września. Więc, Wysoki Sejmiku, naprawdę mamy jasną wizję, wizję rozwojową. Wykorzystać wszystkie własne szanse, w tym oczywiście wsparcie dla przedsiębiorczości, bo jak będziemy mieli firmy, a po to też dofinansowaliśmy wiele stref aktywności gospodarczej m.in. w Radomiu. Tutaj się pochylacie panowie z opozycji nad tym obszarem o zwiększonym bezrobociu, coraz trudniej o pracowników w tym regionie, ale tak jest strefa aktywności gospodarczej rozwijamy na całym Mazowszu i będziemy to konsekwentnie robili. Tak że ja proszę w imieniu Koalicji Obywatelskiej i Polskiego Stronnictwa Ludowego, również jako szef Klubu Polskiego Stronnictwa Ludowego, proszę większość koalicyjną o udzielenie absolutorium. Co do opozycji, to jak pan radny powiedział, ja nie mam złudzeń, a wy nie macie wątpliwości i pozostajmy przy swoim. Dziękuję bardzo.

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

Dziękuję, proszę bardzo pan radny Witold Kołodziejcki.

Witold Kołodziejcki

Halo, jestem, jestem.

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

Proszę bardzo, tylko proszę panie radny trochę głośniej, żeby mówić dobrze, bo słabo pana słychać teraz.

Witold Kołodziejcki

Panie Marszałku, bo właśnie to wystąpienie chciałem do pana skierować. Ponieważ no jest to moment na podsumowanie tych wszystkich dokumentów, które w tej chwili omawialiśmy i działanie z ostatniego roku zarządu województwa, ale przede wszystkim działań, jak sam pan to podkreślił i sam pan zadeklarował, kilkunastu lat wspólnego zarządzania województwem przez obecną koalicję i zadeklarował pan troskę o działanie na rzecz, wieloletnie tak naprawdę działania, na rzecz Mazowsza i tego rozwoju całości województwa, nie tylko wielkich aglomeracji. I powiem szczerze, że to skłoniło mnie do zabrania głosu, bo po prostu nie wierzę w te zapewnienia szczególnie, jeżeli wypowiada się pan w imieniu całej koalicji zarządzającej naszym województwem. Bo przypomnę panu, że to właśnie pomysł Koalicji Obywatelskiej, czy wcześniej Platformy z ust pana ministra ówczesnego Michała Boniego wypłynęła koncepcja modelu polaryzacyjnego. To jest tego modelu, z którym my i na którym się głęboko, naprawdę poważnie nie zgadzamy. To nie jest tak, że można budować kraj w oparciu o duże ośrodki i duże aglomeracje. Zgadzam się, że to jest model często zauważalny w Europie, ale to jest model przede wszystkim widziany w krajach trzeciego świata. To nie jest rozwój cywilizacyjny tylko to jest regres cywilizacyjny i nie wierzę w te zapewnienia, szczególnie że pan podkreśla tą bliską więź z partnerem koalicyjnym. Mi się wydaje, że dzisiaj mamy sytuację taką, w której rzeczywiście polski rząd dokłada wszelkich starań, żeby te dysproporcje regionalne wyrównywać, państwo w sferze deklaracyjnej również to zgłaszacie, ale w sferze działań praktycznych wygląda już to inaczej. Nawet przy tych teoretycznych strategicznych rozważaniach te strategie, które państwo dzisiaj prezentowaliście no tam jest, pole do bardzo szerokiej dyskusji na ile one są spójne ze strategiami państwowymi. Sama informatyzacja, cyfryzacja zaledwie wspomnieliśmy tylko o programie operacyjnym Polska cyfrowa, pan marszałek się zresztą odwoływał do tego, że to, iż program adresowany do firm prywatnych, które realizują tak, ale za pieniądze unijne. Zresztą cyfrowe, czy „Internet

dla Mazowsza” również firmy komercyjne realizowały. W związku z czym to są programy, które idą na rzecz właśnie tego zrównoważonego rozwoju, mówię o tych programach państwowych, a państwo się, państwo, mówię o zarządzie województwa, często traktujecie rząd jako konkurencję, a nie partnera w tych wszystkich programach i to jest nasze podstawowe zastrzeżenie. Jeżeli mówimy o informatyzacji to mówimy nie tylko o światłowodzie, ale przede wszystkim o rozwoju całej sfery usług, pan sam wspominał o programie ostatniej mili. To jest program, który właśnie w ramach tych państwowych, rządowych projektów jest realizowany i często jest to rozbieżne, założenia są rozbieżne z założeniami województwa, zarządu województwa, co jest właśnie wynikiem tej logiki, tego podejścia jako do konkurenta, a nie do partnera w tych wszystkich działaniach. Pani radna Stalińska, czy pan radny Strzałkowski tutaj wspominali o tym, że słuszność waszych działań potwierdzają wyniki wyborów, ja bym użył tego samego argumentu tylko w drugą stronę. No zobaczymy na wyniki wyborów na Mazowszu, gdzie przecież zwyciężał komitet Prawa i Sprawiedliwości a nie wasze komitety. Zobaczymy na wyniki wyborów prezydenckich poza Warszawą, gdzie zwyciężył prezydent Andrzej Duda, zdeklasował swojego konkurenta. To też powinno dać do myślenia, że ta ścieżka jednak nie jest taka i nie jest zgodna z państwa i pana, panie marszałku, deklaracjami. Ja przypomnę to właśnie zrównoważony rozwój jest podstawową koncepcją ekonomiczno-polityczną obecnego rządu i myślę, że w interesie wszystkich mieszkańców naszego województwa nie jest walka z tym programem, ale wspieranie na zasadach partnerskich. Mam duże wątpliwości co do rzeczywistych intencji działań dlatego myślę, że panie marszałku to, o czym my mówimy, te pana deklaracje jednak pozostają bardzo, bardzo pozostawiają bardzo dużo wątpliwości szczególnie, a może przede wszystkim w kontekście obecnego koalicjanta. Dziękuję bardzo.

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

Dziękuję, proszę pan radny Rafał Romanowski.

Rafał Romanowski

Panie Przewodniczący, Wysoki Sejmiku, Panie Marszałku, pan marszałek za wszelką cenę próbuje udowodnić właśnie swoją tezę rozwoju Mazowsza poprzez pryzmat rozwoju aglomeracji warszawskiej. A bardziej nie próbuje udowodnić właśnie tej tezy, tego rozwoju polaryzacyjno-dyfuzyjnego, tylko próbuje nam wrzucić żabę w nasze

gardła, czyli Prawa i Sprawiedliwości w postaci takiej, że cały czas my próbujemy wmawiać społeczeństwu, że to Warszawa wysysa tzw. Mazowsze, całe Mazowsze. Panie marszałku nic bardziej mylnego, my próbujemy panu po raz kolejny przez 1,5 roku udowodnić, że pana strategia rozwoju województwa mazowieckiego po prostu się nie sprawdza. My nie czynimy zarzutu z tego województwu mazowieckiemu z tego, że region warszawski z podatku CIT i okolicy to jest przychód rządu 2 miliardów złotych, a pozostała część Mazowsza to jest 338 000 000 zł. Pan przed chwilą publikował takie szlachetne zdjęcie właśnie opisane logo Mazowsze serce Polski. Panie Marszałku, jeżeli pan przed chwilą udowodnił nam, że zarządza pan Województwem Mazowieckim od 2006 roku, w tym samym składzie koalicyjnym, to cóż pan takiego uczynił przez te lata od 2016 roku, przepraszam od 2006 roku, czyli przez te kilkanaście lat, żeby ten przychód, jeżeli chodzi o Województwo Mazowieckie po stronie CIT-u nad pozostałe części tzw. Mazowsza regionalnego był zdecydowanie wyższy. Nie mówię, że pomniejszając przychód po stronie aglomeracji warszawskiej czyli Warszawy wraz z obwarzankiem, tylko cóż pan takiego uczynił, żeby właśnie po tej stronie tzw. Mazowsza regionalnego ten przychód tzw. CIT-owski był zdecydowanie wyższy. Warszawa, jeżeli chodzi o pozostałe części, o których pan tutaj za wszelką cenę próbował udowodnić programy wsparcia region warszawski to tylko 31 milionów, pozostała część Mazowsza 96 milionów 75%. Pan, w pana oczach to czyni rozwój tzw. zrównoważony. Wydatki z budżetu region warszawski stołeczny to jest 1 miliard, czyli 39% ogółem wydatków, region Mazowiecki to jest 1 650 000 000 czyli 61%. Panie Marszałku, więc ja zapytam się pana marszałka po raz kolejny, kolejny rok z rządu I jaka jest w tym wszystkim strategia rozwoju województwa mazowieckiego, zrównoważonego rozwoju. Cóż takiego te zainwestowane pieniądze poczyniły, właśnie w tej pozostałej części Mazowsza Regionalnego, żeby ten dochód do budżetu mazowieckiego z tej części pozostałych był zdecydowanie wyższy. A no nic panie marszałku, pan marszałek w punkcie dotyczącym wotum zaufania dla pana marszałka uczynił zarzut wobec pana premiera i funduszu dróg samorządowych, że to pan premier decyduje o drogach samorządowych, która inwestycja zostaje zrealizowana. Panie marszałku nic bardziej mylnego, bo pan marszałek doskonale wie, że jeżeli chodzi o fundusz dróg samorządowych to samorządy gminne, które mają za przeproszeniem przywódców skończyło w klapie, czy mają znaczek PiS-owski to nie ma tutaj większego znaczenia. Właśnie chodzi o ten rozwój, o czym wspominał radny Kołodziejcki, o ten rozwój zrównoważony i w ten sposób społeczeństwo województwa

mazowieckiego patrzy. Pan marszałek sam pochwalił przed chwilą pana premiera kilkadziesiąt minut temu, że przy negocjacjach z naszej perspektywy budżetowej 2021-2027 zdecydowanie większe środki poprzez wydzielenie statystyczne wpłyną do tej części tzw. Mazowsza Regionalnego i to bardzo dobrze, ale ja też nie zapomnę, panie marszałku, panu marszałkowi roku 2006, kiedy pan premier świętej pamięci Przemysław Gosiewski proponował, aby pozostała część Mazowsza była wydzielona statystycznie i żeby właśnie włączyć to pozostałą część Mazowsza do tzw. ściany wschodniej, ale pan marszałek w 2006 roku nie widział takiej potrzeby, wręcz przeciwnie, pan marszałek twierdził, że zatrzyma to swobodny rozwój zrównoważony województwa mazowieckiego, bo pan już wtedy za wszelką cenę próbował udowodnić, że poprzez rozwój aglomeracji warszawskiej będzie się rozwijała pozostała część województwa mazowieckiego. Panie marszałku, pana strategią powinna po tych kilkunastu latach być to, że jeżeli będą prowadzone inwestycje transportowe, że będą powstawały bazy do tego, aby przenoszone były firmy, które będą zwiększały właśnie lokalne lokalny choćby depozyt dotyczący zatrudnienia do Ostrołęki, do Siedlec, do Radomia, do Płocka, do Ciechanowa. Ale pan marszałek w tym zakresie nie uczynił nic, oprócz udowodnienia za wszelką cenę i rzucania żaby właśnie w gardło Prawa i Sprawiedliwości, że my ciągle w kółko opowiadamy, że to Warszawa wysysa Mazowsze. Nic z tych rzeczy, my tylko domagamy się racjonalnej strategii rozwoju z mazowieckiego i żeby ten efekt mierzalnych w postaci 1 mld 650 mln zł na inwestycje na terenie województwa mazowieckiego przynosił konkretne efekty. I o to w tym wszystkim chodzi, na tym polega ta polemika. Więc proszę nie udowadniać za wszelką cenę, że my próbujemy podzielić województwo mazowieckie. Panie marszałku pan poprzez swoje zarządzanie, brak strategii w tym zarządzaniu przez 16 lat, ale nawet pan jako marszałek województwa już dorósł, powinien dorosnąć właśnie do tego stanowiska, piastując to stanowisko ponad 18 lat do racjonalnej strategii właśnie rozwoju zrównoważonego. My z Ciechanowa, Płońsk, Ostrołęki, Makowa Mazowieckiego, Przasnysza, Mławy, Żyrardowa, Sochaczewa, Radomia i innych miejscowości Siedlec chcemy czy Garwolina też chcemy korzystać właśnie z tych apanaży i rozwoju zrównoważonego. Chcemy mieć też warsztat do powstawania firm, które będą przenosiły swoją działalność właśnie z aglomeracji, obniżając tym koszty ale, żeby to, żeby to było realne to musi być odpowiednia strategia choćby przebudowy tego transportu. Bo pan marszałek wspominał we wcześniejszym punkcie o zakończonej inwestycji w powiecie żuromińskim. Panie marszałku ta inwestycja

powinna być zakończona w pierwszych 3 latach po przystąpieniu do Unii Europejskiej, kiedy szansa była zdecydowanie większa, po pierwsze na pozyskanie tych środków, a po drugie na rozwój właśnie powiatu żuromińskiego, przez który nie przechodzi, nie przecina go żadna droga krajowa, bo najbliższą mają siódemkę w powiecie mławskim lub też dziesiątkę w powiecie sierpeckim. Z automatu ten powiat został zamknięty, więc proszę nie udowadniać nam, że my próbujemy za wszelką cenę podzielić województwo. Panie marszałku, to pan podzielił województwo mazowieckie wydzielając dopiero podział statystyczny w roku 2018 i przez ponad rok, przez dwa lata budżetowe nie zauważyliśmy rozwoju tego podziału statystycznego w rozwoju naszego województwa mazowieckiego, bo nadal nie przekroczyliśmy tych słynnych 60% przy średniej pozostałej części Mazowsza, czyli w Warszawie aglomeracji warszawskiej sięgających prawie 160% w skali województwa jest to 114%. Sam pan marszałek nam przedstawił dzisiaj te dane statystyczne przedstawiane przez GUS jak również Eurostat. Więc cóż się takiego stało, że przez kilkanaście lat nadal sięgamy tego poziomu tzw. ściany wschodniej, gdzie, w jaki sposób efektywnie te pieniądze zostały wykorzystane. To, że został ukończony szpital, inwestycja w postaci szpitala wojewódzkiego w Ostrołęce chwala za to. Mieszkańcy na pewno i potrzeby służby zdrowia w tym subregionie na pewno będą z tego potencjału korzystali. To, że się rozwija służba zdrowia, jest modernizacja szpitali w Ciechanowie, w Płocku, czy też Szpitala Bródnowskiego jak najbardziej są to słuszne programy. Ale my też oczekujemy w pozostałej części Mazowsza, tak jak powiedziałem, strategicznego myślenia. Też chcemy tworzyć właściwie warsztat pracy dla naszych mieszkańców, żeby nie było właśnie takiej sytuacji o sytuacji, o których wspomina pan radny Kudelski, czyli że pociąg z Siedlec do Warszawy między 4 a 6 rano jest zawsze przepełniony, czy też ze strony Ciechanowa. Bo wszyscy jadą do pracy do Warszawy. Wspomniał pan o tej inwestycji przeprowadzonej w Ciechanowie, nie czepiam się tej inwestycji jak najbardziej dobrze, że została ona zrealizowana, wydatkowano ponad 40 000 000 zł tzw. przebudowa węzła komunikacyjnego w Ciechanowie. Ale jaki to ma efekt dla rozwoju lokalnego, dla ściągnięcia potencjalnych przedsiębiorców? Panie marszałku przebudowa byłego dworca PKS, o który mógłbym też z panem długo dyskutować, bo nie był pan zainteresowany w momencie prywatyzacji PKS w roku 2012, żeby już wtedy się tym zainteresować. I co z tego, że została przebudowana przebudowana ulica Sienkiewicza w Ciechanowie właśnie z tych środków ponad 40 000 000 zł, czyli komunikacyjne połączenie między dworcem PKS a dworcem PKP. Jaka jest w tym

strategia? Ile przybyło podatku CIT właśnie z Ciechanowa w związku na przeprowadzoną inwestycję? Więc panie marszałku proszę za wszelką cenę nie udowadniać nam, że my poprzez swoją działalność, czy przez działalność ministrów i Rządu Rzeczypospolitej Polskiej próbujemy za wszelką cenę podzielić województwo mazowieckie. Nic z tych rzeczy, panie marszałku, to właśnie brak pana strategii w zarządzaniu województwem mazowieckim doprowadził do takiej sytuacji. I pan powinien się uderzyć pięścią w pierś i po prostu podziękować nam za to, że próbujemy panu pokazać w jakim kierunku powinno się strategicznie rozwijać w województwo mazowieckie, bo my też chcemy korzystać z tego potencjału. To bardzo dobrze, że ten dochód po stronie CIT-u generuje aglomeracja Warszawa wraz ze stolicą, ale to bardzo źle, że my nie ma szansy na wzrost tego potencjału tzw. CIT i PIT po stronie mieszkańców pozostałych subregionów województwa mazowieckiego. Dziękuję bardzo.

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

Dziękuję, proszę pan radny Marcin Grabowski. Chyba, że pan radny już zrezygnował.

Marcin Grabowski

Nie, nie, Panie Przewodniczący, Panie Marszałku, Wysoki Sejmiku nie zrezygnowałem, nie śmiałybym z tego względu, że tutaj pan marszałek zrobił taką, można powiedzieć, wycieczkę chyba nie wiem polityczną do Ostrołęki i do mojej chyba osoby, też tak zrozumiałem bodajże, bo wymienił jako radny. No a jest nas dwóch, jest pan Mirosław Augustyniak i jestem ja. Ale myślę, że to raczej tyczyło się mojej skromnej osoby. Panie marszałku, powiem tak szybciotko też w skrócie, żeby nie przedłużać, bo tutaj kolega Rafał Romanowski, myślę że poruszył wiele wątków i nawet i ostrołęckich. To co już wspomniałem wcześniej, głos mieszkańców jest słyszalny u nas w naszym regionie i dzisiaj pan marszałek próbuje, no bo tak to odbieram, próbuje gdzieś tam zagłuszyć i powiedzieć, że no nie wiem subregion Ostrołęcki, czy radni z tego regionu, powinni być zadowoleni chyba. No tak bynajmniej to rozumiem, świetnych inwestycji no naprawdę ze środków, które wpłyną na nasz region, panie Marszałku ja jeszcze raz powtarzam to nie ja, jako radny, sobie to wymyśliłem, nie jako pan Mirosław Augustyniak, tylko mieszkańcy zgłaszają nam. I idąc do sejmiku dwa lata temu, startując w wyborach jako radny przyszły udało się, zasiadając teraz w tej radzie z aczej funkcji uważam, że my jako radni powinniśmy zgłaszać te problemy i tutaj pan

radny Romanowski również to podkreślał. Dlatego myślę, że nasze takie tutaj uwagi i gdzieś, gdzieś wskazówki do tego, jak to województwo powinno wyglądać, jak województwo powinno funkcjonować, to pan marszałek powinien odebrać to jako no dobry prognostyk na przyszłość żeby, żeby rozmawiać, żeby po prostu jakoś starać się słuchać i wyciągać jakieś wnioski. Bo ja nie uważam, że ja tutaj robię coś złego, twierdząc, że Koleje Mazowieckie, linia kolejowa 29 z Warszawy do Ostrołęki, gdzie jedzie się pociągiem, wielokrotnie to podkreślałem już państwo na pewno macie tego, że tak powiem dość, ale jedzie się Warszawy do Ostrołęki 2,5 godziny i płaci się za bilet horrendalne sumy. W stosunku np. do biletu Warszawa-Płock i dzisiaj wraca ten temat mimo tego, że jesteśmy w pandemii. Tak jak jeszcze raz podkreślę, w ciężkich czasach, ale powinniśmy się nad tym pochylić i dlaczego nasi mieszkańcy Ostrołęki i naszego subregionu mają płacić wyższe ceny za bilety. Dlaczego nie można zrobić takiego odstępstwa i pochylić nad tym problemem i naprawdę coś z tym zrobić tak? Przez wiele lat były zresztą apele samorządów, były apele prezydenta byłego Ostrołęki, były apele wielu mieszkańców, nic nie zostało w tym temacie zrobione. Następna kwestia, jestem ostatnio na uroczystościach patriotyczno-religijnych w Chorzelach, gdzie no i uroczystości bardzo ważne, bo na tamtym terenie była bitwa Chorzelska gdzie, gdzie wielu, wielu ludzi z 1920, czyli stulecie upamiętniające zginęło, walcząc o naszą wolność i rozmawiając na tych uroczystościach, zresztą pan radny Wojnarowski również uczestniczył w tej rozmowie, rozmawiałem z byłym, z byłym starostą przasnyskim panem Szczepankowskim, który również jest jakby no stwierdza także w słowach że, że szkoda, że ta inwestycja nr 35 linii Ostrołęka - Chorzele, którą już też myślę wszyscy doskonale znacie, bo też wielokrotnie podkreślałem to, gdzie środki zostały przesunięte na walki z koronawirusem. I dzisiaj mówi się, że te środki będą za jakiś czas, bo w nowej perspektywie, szanowni państwo, to jest inwestycja dla nas szalenie bardzo ważna na tym terenie linii kolejowej w tym obszarze nie ma żadnej. Była jedna jedyna zlikwidowana i dzisiaj jest szansa, żeby odbudować, bo pan marszałek przeznaczył i chwala za to, że środki zostały przeznaczone nieduże, niemałe, bo to są rzędu prawie 400 000 000 i dzisiaj jest zabrane 100 przesunięto, tak to nazwijmy przesunięte 100 parę milionów no walkę z COVIDEM. Ja się pytam nie można było poszukać gdzieś indziej tych środków tylko z naszego regionu? I panie marszałku już na koniec. Pan wspomina o elektrowni. Jest mi bardzo przykro, że pan jako Polak patriota, nie pamięta tego jak w 2012 za poprzedniego rządu były decyzje, żeby jednak tej inwestycji nie było i dzisiaj, kiedy inwestycja jest realizowana jeszcze

3 lata temu pamiętam też pan w pierwszej parze optował za tym, że to jest na węgiel, nieekologiczne dzisiaj będzie przebudowane na gaz. Ważne, aby była ta inwestycja i my jako Polacy powinniśmy być wszyscy za tym i trzymać tylko kciuki, bo dla naszego regionu i dla Polski, to jest bardzo ważny projekt energetyczny i zabezpieczenie po prostu przed kryzysem. Dlatego, szanowni państwo, już na koniec, bo tutaj pan marszałek naprawdę robi jakieś wycieczki niepotrzebne panie marszałku. Ja zgłaszam tylko problemy, problemy mieszkańców i nic więcej. Odnośnie szpitala dziękuję panie marszałku, że przez 20 lat udało się szpital w Ostrołęce, piękny szpital pobudować no w końcu wypadałoby prze te 19-20 lat coś zrobić. Dlatego dziękuję serdecznie i pozdrawiam wszystkich bardzo serdecznie Dziękuję ślicznie.

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

Dziękuję, proszę pan marszałek Adam Struzik.

Adam Struzik - Marszałek Województwa Mazowieckiego

Tylko kilka sprostowań panie przewodniczący, bo naprawdę no cóż ja jestem czasami bezsilny wobec tej demagogii, która tutaj się sący przez cały czas. Po pierwsze, nigdy przez te 20 lat niezależnie od tego, jaki był rząd, Zarząd Województwa Mazowieckiego nie był w konflikcie z rządem. Więc nie wmawiajcie nam tego, że my jesteśmy jakąś tutaj nie wiem, forpocztą walki z rządem, bo tak nie jest. Ostatnio chociażby przykład, czyli współpraca przy walce z COVID-19 i życzliwa współpraca z urzędem wojewódzkim z wojewodą. Natomiast pozwólcie, że będziemy pewne rzeczy krytycznie oceniali i mamy do tego prawo, tak jak wy macie prawo oceniać krytycznie nasze działania. I pan radny Romanowski mówi, że no nadużywam tutaj ocen jeśli chodzi o cały proces inwestycji w drogach lokalnych i tu jest po stronie rządowej. No to niech pan porozmawia z wieloma wójtami, burmistrzami jak pan to powiedział z innymi znaczkami, którzy składają wielokrotnie wnioski i nie mogą się niestety doprosić nawet grosza wsparcia. Pan radny mówi o tym subregionie Ostrołęckim jak było tam, było w ogóle wszystko zaorane, jakby tam się nic nie działo, nie zostało zrobione i zbudowane. Proszę państwa, ten subregion naprawdę świetnie się rozwija, a przywołany powiat przasnyski proszę państwa jest jednym z największych beneficjentów środków europejskich w ostatnim w tym 16-leciu. To są setki milionów złotych, specjalne strefy ekonomiczne aktywności gospodarczej w Przasnyszu, w Chorzelach, szpital w Przasnyszu, drogi wojewódzkie itd. tak dalej, i tak dalej. Już to

wszystko jest w papierach, w dokumentach i to widać panowie, panie to widać. Przecież czy wy nie jeździecie po tym Mazowszu, no sami wydajecie negatywne świadectwo dla wójtów, burmistrzów, starostów z tamtego terenu. No zobaczcie ile udało się zbudować dróg w powiecie ostrołęckim przecież to jest mistrzostwo świata i spora część z tych dróg jest przy naszym wsparciu i przy naszej pomocy. Więc tutaj jakoś w ogóle żyjemy w jakichś różnych rzeczywistościach. Wy żyjecie w swojej bańce takiej niechęci do tej koalicji, która tym Mazowszem zarządza. Uważacie, że wszystko co robimy to jest złe, natomiast my naprawdę wsłuchujemy się w głos społeczeństwa, który daje nam zaufanie, dało, zgadzamy się wygraliście wybory panie radny Romanowski, no ale PiS nie miał zdolności koalicyjnej, a my ją budujemy, tą koalicję, od wielu, wielu, wielu lat i uważamy, że naprawdę robimy dla tego społeczeństwa wszystko co jest możliwe. I bardzo bym prosił jednak o to, żeby też nie stwarzać takiego wrażenia, że my nie mamy jasnej wizji rozwoju. Jeszcze raz powtarzam to we wszystkich dokumentach programowych, we wszystkich naszych wystąpieniach równomierny rozwój. Nie jest koncentrowanie się na dużych ośrodkach miejskich. Przywiązaliście się do takiej teorii, którą rzeczywiście kiedyś lansowałem, niektórzy politycy rozwoju regionalnego o tym modelu polaryzacyjno-dyfuzyjnym powtarzacie to jak mantrę. Już dawno to nie jest, istnieje, w ogóle w zasadach rozwoju, a wy ciągle do tego wracacie. Bo nieprawdą jest, że kiedykolwiek przeciwstawiłem się włączeniu Mazowsza poza metropolitarne do Polski wschodniej. Jest natomiast szereg dokumentów, które mówią i pokazują, że myśmy wielokrotnie, sejmik występował, zarząd występował, no i co, i zawsze nie było to nam dane, więc to nie jest prawda. Jeżeli chodzi o podział statystyczny, pierwsze wnioski pojawiły się w roku 2011, 2015 przed odejściem jeszcze z urzędu pani premier Kopacz skierowała to do instytucji europejskich. Doszło do zmiany rządu. Pani premier Szydło, Beata Szydło potwierdziła ten wniosek, ten podział obowiązuje w sensie prawnym od 1 stycznia 2016 roku, a w sensie wprowadzenia go w życie od 1 stycznia 2018 roku. W tym czasie panie, radny Romanowski nie mogło nic przybyć z tego powodu, bo przypomnę, że perspektywy finansowe Unii Europejskiej, czyli budżety, były 2007 pełne 2007/13 i 2014/20, w której w trakcie jesteśmy. Dopiero teraz będziemy mogli uzyskać ten efekt, kiedy rzeczywiście mamy dwa wydzielone statystyczne regiony. I naprawdę kiedy przecież to nie od nas wychodzą te wszystkie pomysły z podziałem województwa. To wy robicie ludziom wodę z mózgu mówiąc, że jak podzielicie to województwo, to manna z nieba spłynie na tą poza metropolitarną część. Skąd spłynie. Z czego spłynie? Z Unii

Europejskiej ani jedno euro więcej nie będzie, z budżetu własnego nie będzie pieniędzy, bo sami przyznajecie, że dochody tej części poza metropolitarnej będą, skromne tak, żeby nie powiedzieć, a na pewno niewystarczające na utrzymanie tej całej infrastruktury. I mówienie, że przez 21 lat tutaj się nic nie stało, nie zostało nic zrobione no to każdy człowiek, który ma oczy i widzi, też widzi jak się zmieniło Mazowsze, jak się zmienił Płock, Radom, Siedlce pana Kudelskiego jak się zmieniły, również przy jego pracy, jego wysiłku dzięki jego wysiłkowi, ale pieniądze były albo z Unii Europejskiej, albo z naszego budżetu, oczywiście z budżetu miasta również. I tak można by miasto pomieścić i wioskę po wiosce, gminę po gminie, pokazywać ile zostało zrobione, a wy mówicie, że tu nic nie zostało zrobione. A wiecie, dlaczego tak mówicie, bo macie jedno cierpienie, jeden dysonans. Wy nie rządzą. A ponieważ uwielbiacie rządzić wszystkim, to was to Mazowsze doprowadza do furii, ale cóż na to możemy poradzić. Już więcej nie będę zabierał głosu dziękuję bardzo.

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

Dziękuję, proszę pani radna Dorota Stalińska.

Dorota Stalińska

Ja chciałam, Szanowny Panie Przewodniczący, złożyć wniosek formalny o przejście do drugiego czytania i głosowanie, a widzę, że są osoby zgłoszone do dyskusji, więc bardzo proszę pana przewodniczącego o założenie jakiejś dyscypliny czasowej wypowiedzi, bo to nie jest one man show i widzę, że te dyskusje będą trwały w nieskończoność. Proszę o jakieś wyznaczenie czasu na wypowiedzi kolegów radnych, a najlepiej o przejście do głosowania, które i tak prędzej czy później musimy dojść. Dziękuję bardzo.

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

Dziękuję pani radnej. Natomiast, jeżeli chodzi o dyskusję w tym punkcie, to tutaj ograniczeń być nie może, proszę bardzo pan radny Adam Orliński.

Dorota Stalińska

Apeluję do kolegów o dyscyplinę, samodyscyplinę wypowiedzi.

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

Proszę pan radny Adam Orliński.

Mirosław Adam Orliński

Szanowny Panie Przewodniczący, Panie Marszałku, Szanowni Państwo Radni. No po prostu tutaj nie sposób nie odnieść do tych wszystkich zarzutów słysząc, że ta koalicja, która jest na Mazowszu, no nie rozumie zasad zrównoważonego rozwoju, że nie potrafi wspierać tych mniejszych miast, miasteczek. No to wszystko było dokładnie przedstawione, szanowni państwo, nawet na taką prostą logikę i funkcjonowanie. Budżet mamy rekordowy, inwestycje są widoczne od sołectwa przez najmniejszą dzielnicę, przez ogródek działkowy poprzez wszystkie, większe inwestycje jak inwestycje w pociągi i w tabor kolejowy, w Koleje Mazowieckie, poprzez tą największą infrastrukturę. No te zmiany widzimy na każdym kroku i to daje się odczuć, pokazał to wynik wyborczy na Mazowszu, że ta koalicja utrzymała władzę, pomimo bardzo negatywnego nastawienia. I to było widać wszędzie, jakby wali na zmiany w tych, w tych samorządach i głosowania, mimo wszystko, na Prawo i Sprawiedliwość. Więc te wyniki obroniły tą koalicję na Mazowszu, bo my nie mieliśmy szukać dodatkowych radnych, nie musieliśmy wyjmować radnych z innych klubów, tylko 26 radnych wybranych w wyborach demokratycznych utrzymało tę koalicję i powiem państwu, z własnego doświadczenia samorządowego, kiedy w 2010 roku zostałem radnym, to tak naprawdę, jakbyśmy powiedzieli, że za 10 lat będzie taki budżet jaki mamy obecnie. Jego wykonanie no nikomu się to nie śniło, że ten budżet będzie tak duży, że będzie możliwość realizacji tak wielu programów. Potwierdza to Regionalna Izba Obrachunkowa, która wskazuje jednoznacznie, że bardzo duże nastąpiło obniżenie zadłużenia województwa o 200 000 000 zł to, to często w naszych rozmowach też mówiliśmy, że jeżeli uda się zmniejszyć to zadłużenie przy ogromnym rozwoju i przy tych potrzebach i wydatkach, o których tutaj wszyscy mówicie no to będzie to ogromny sukces. I z jednej strony mnie to dziwi, że przedstawiciele Prawa i Sprawiedliwości ministrowie mówią, że tutaj no województwo, żeby lepiej się rozwijało to należałoby może podzielić. Być może tutaj ten region Mazowiecki wtedy, który miał tylko 13% dochodu rozwijałby się fantastycznie, a z drugiej strony przy spółkach skarbu państwa, przy tej polityce rządowej mówią Orlen musi przejąć Lotos, musi przejąć PGE musi przejąć pozostałe spółki, bo tylko duży ma szansę na rynku. CPK musimy budować, bo tylko duży port lotniczy ma szansę. No, szanowni państwo, musicie mieć jakąś

wspólną koncepcję jako Prawo i Sprawiedliwość, czy idziecie w megalomanię, czy idziecie jednak w rozbijanie tych spółek i tworzenie, bo trzeba, zawsze przykład płynie z góry i ja to potwierdzam. Przykład płynie z góry, jeżeli postępujecie w państwie polskim w jakiś skonkretyzowany sposób, to tak samo postępujecie tutaj w samorządzie województwa i naprawdę nie zaklinajcie rzeczywistości, że w tych sołectwach, w tych ogrodach działkowych, na tych drogach wojewódzkich się nic nie dzieje, bo naprawdę tego się nie da słuchać. Jeżeli ktoś, choć w minimalnym stopniu zna się i widzi jak ten budżet się zmieniał nawet od tego 2010 roku, kiedy przez „janosikowe”, którego prawie miliard złotych musieliśmy brać od państwa polskiego kredyty, to widzi jak to wszystko postępowało. I trzeba mieć zawsze trochę takiej wewnętrznej też samokrytyki, takiego podejścia. I ja potrafię przyznać do tego, że kiedy minister Gowin w rządzie koalicji PO-PSL chciał likwidować sądy rejonowe to wtedy, pomimo tego że byłem już radnym sejmiku, a rządziła koalicja PO-PSL w polskim rządzie, to potrafiłem stać pod Sądem Rejonowym w Sochaczewie i mówić, że to jest złe rozwiązanie, złe rozwiązanie likwidacji tych sądów przeciwko ministrowi, który był w koalicji w moim rządzie. I naprawdę trzeba mieć trochę dystansu, trzeba mieć trochę wewnętrznego takiego samozaparcia i postrzegania rzeczywistości, a nie tłumaczenia tylko i wyłącznie argumentami rządu i tłumaczeniem do mieszkańców, że podział województwa da większe środki unijne, bo wszyscy wiemy doskonale, że tak nie będzie. Bardzo dziękuję i uważam, że to absolutorium zarządowi po prostu się należy.

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

Dziękuję bardzo. Proszę bardzo, pan radny Michał Góras.

Michał Góras

Dzień dobry, Panie Marszałku, jeden koronny przykład, bo powiedział pan, że Zarząd Województwa Mazowieckiego nie prowadzi wojny z rządem. Cała pana dzisiejsza wypowiedź, dotycząca różnych kontekstów, podtekstów i wtrąceń jest tego jaskrawym przykładem. Polecam panu, panie marszałku, lekturę dokumentu, raportu o ostatek Województwa Mazowieckiego, strona 132. W kwietniu Sąd Najwyższy ostatecznie rozstrzygnął spór sądowy dotyczący pokrycia wydatków na realizację zadań rządowych. To po pierwsze, po drugie, co drugą sesję Sejmiku Województwa Mazowieckiego mamy apel do rządu do konkretnego Prezesa Rady Ministrów, naprawdę tak upartyjnienie, takie upartyjnienie zarządu, Panie Marszałku, to rzadko

kiedy ma miejsce. Pan jest w mistrzem świata i okolic naprawdę, tak jak pan hejtuje. Dzisiaj rozmawialiśmy o strategii informacyjnej. Pan jest mistrzem świata hejtu, naprawdę, panie marszałku. I teraz mówienie, że pan nie prowadzi żadnej wojny, no naprawdę, panie marszałku, troszkę pokory bardzo bym prosił i mniej emocji, bo naprawdę słońce czasem szkodzi. Dziękuję bardzo.

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

Dziękuję bardzo. Proszę bardzo pan radny Konrad Wojnarowski. Ja tylko chciałem się tutaj odnieść do tego materiału, o którym mówił przed chwilą pan radny. Panie radny, ten spór, który rozstrzygnął Sąd Najwyższy dotyczy roku 2009, więc chyba jednak nie dotyczyła ta sprawa obecnego rządu. Proszę bardzo, pan radny Konrad Wojnarowski.

Konrad Wojnarowski

Panie Przewodniczący, Panie Marszałku, po pierwsze u progu akcesji, można powiedzieć, do Unii Europejskiej stała reforma samorządowa z roku 1999. I to wtedy postanowienie o silnych regionach m.in. dało nam również możliwość wejścia do Unii Europejskiej. I o ile wtedy jeszcze, co potwierdzają liczne ekspertyzy m.in. profesora Huberta Izdebskiego tak jak np. wydzielenie Pragi w Czechach, tak Warszawy w Polsce miało sens jakiś, tak w tym momencie nie ma to żadnych podstaw ani ekonomicznych, ani prawnych, ani społecznych, ani żadnych innych. Po drugie, jak już weszliśmy do Unii Europejskiej w roku 2004, a warto zauważyć, że w latach 2005 – 2007 programy operacyjne, dysponentem programów operacyjnych był kraj, był rząd. A w latach 2005 - 2007 rządziło, jak pamiętamy, Prawo i Sprawiedliwość, już nie mówiąc o tym, że budżet województwa czy innych samorządów powiatowych, czy gminnych był dużo mniejszy niż teraz. Stąd wszelkie większe inwestycje w tamtym czasie były po prostu niemożliwe, a już na pewno niemożliwe z punktu widzenia województwa, nie tylko w zakresie budżetu, ale też jako dysponenta środków unijnych, którym stało się od roku 2007 w pierwszej perspektywie, w drugiej od 2014 i teraz będzie od roku 2021. Kolejna sprawa, poruszany był też temat Ciechanowa, no tam ten teren wokół dworca, ze strony miasta, można powiedzieć dzięki środkom unijnym zostało wszystko zrobione na tip top. Tam jest kwestia PKP, które no nie bardzo się poczuwa, żeby ten teren zagospodarować. Tak że ten argument również mówię uważam za nietrafiony. To z tych argumentów, które chciałem przytoczyć właściwie wszystko. Natomiast, odnosząc się do całości uważam, że zarząd województwa w

ostatnim roku spełnił swoją rolę i w tym zakresie inwestycyjnym, i pomocowym do innych samorządów. Przede wszystkim mam tutaj na myśli samorządy północnego Mazowsza, gminy północnego Mazowsza jak i też w tym bieżącym zarządzaniu, o czym świadczy sam budżet i to, o czym wcześniej mówił także pan skarbnik. Dlatego też oddam głos za udzieleniem absolutorium dla zarządu województwa i marszałka tego województwa. Dziękuję bardzo

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

Dziękuję bardzo, proszę pan marszałek Adam Struzik.

Adam Struzik - Marszałek Województwa Mazowieckiego

Ja tylko jestem winien panu radnemu Górasowi parę informacji, bo zapytał. Nie mogłem tak ad hoc odpowiedzieć, ale powiat miński w zeszłym roku miał, to tylko nieliczne z tych inwestycji, bo wszystkich tutaj jeszcze nie mam, ale tak jak powiedziałem przygotujemy cały wykaz. Inwestycje na drogę wojewódzką 802 - 8 961 000 zł. Droga 637 Pustelnik-Goździówka 4 969 434 zł. Stanisławów otrzymał wsparcie w ramach takiego specjalnego programu równomiernego rozwoju województwa, właśnie równomiernego rozwoju województwa 2 218 000 zł na budowę przedszkola. Cegłów 2 049 000 zł na centrum kultury i Ochotniczej Straży Pożarnej. Przebudowujemy, modernizujemy szpital w Rudce, który jest częścią szpitala w Siedlcach. I 2 100 000 jest przeznaczone w tej chwili na remont zabytkowego budynku. Mińsk Mazowiecki, tutaj podpowiada pani marszałek Ela Lanc, ale we wszystkich programach wsparcia. Mazowiecki Program Dofinansowania Pracowni Informatycznych i Językowych w sumie, proszę państwa, dla powiatu mińskiego 510 tysięcy złotych. Mazowiecki Instrument Wsparcia Infrastruktury Sportowej Mazowsza, w sumie dla powiatu mińskiego 621 950 zł. Instrument - Mazowiecki Instrument Aktywizacji Sołectw, w sumie, proszę państwa, 477 000 zł no, więc kolejne. I proszę państwa no mógłbym tak wymieniać. No więc jeżeli to nie są dowody na równomierne inwestowanie przez zarząd województwa zarówno z pieniędzy europejskich z własnego budżetu, no to, jakich my mamy jeszcze tutaj dowodów używać? Natomiast naprawdę proszę nie robić z nas wrogów jakichś subregionów, bo tak nie jest. W zarządzie województwa jest też reprezentacja wszystkich, może najmniejsza stosunkowo jest samej Warszawy. No ale też dbamy, żeby nie było takiej sytuacji, w której no tylko ciągniemy, że tak powiem, dochody z Warszawy, a nic tutaj nie robimy.

Mamy tutaj szpitale, szpitale kliniczne, mamy tutaj instytucje kultury. No równomierny rozwój polega na tym, żeby ta nasza wspólnota miała porównywalny dostęp do usług publicznych. I to jest naszym celem. I Naprawdę nie wmawiajcie nam, że jesteśmy jakoś antyrządowo nastawieni. Tak jak słusznie pan przewodniczący zauważył, ten proces toczy się od 2009 roku. Wtedy zupełnie inna koalicja rządziła. No, a przed Trybunałem Konstytucyjnym wygraliśmy już teraz. Ale to wyrok Trybunału Konstytucyjnego daje nam satysfakcję, że jednak mieliśmy rację. Tak że też wnoszę o zakończenie tej dyskusji, panie przewodniczący, i przejście do głosowania.

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

Dziękuję bardzo. Proszę bardzo, pan radny Artur Czapliński.

Artur Czapliński

Panie Przewodniczący słyszeć mnie? Przepraszam.

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

Tak słyszeć.

Artur Czapliński

Bardzo dziękuję. Postaram się tutaj iść na rękę pani radnej Dorocie Stalińskiej i jakoś w ramach samodyscypliny skrócić swoją wypowiedź. Z jednej strony jest mi bardzo smutno i jest mi trochę żal, widząc tutaj pana marszałka Struzika, który no w sprawie, że tak powiem, ewidentne jest tutaj sam, broni się, tak jak umie, zgłasza wniosek o zamknięcie dyskusji, co jest dosłownie niebywałe, żeby marszałek w ramach dyskusji nad absolutorium, czy nad wotum zaufania, zgłaszał wniosek o zamknięcie dyskusji. Tego jeszcze w życiu nie widziałem, takich praktyk, ale przejdę do meritum. Szanowny panie marszałku, cała wypowiedź, wszystkie wypowiedzi, które dzisiaj padały to jest jeden wielki atak na administrację rządową, na rząd. Jeżeli ja mogę dyskutować z radnymi, z kolegami radnymi o różnych pomysłach, o współpracy. Nie będę tutaj wymieniał, czy nawet z panem z pana klubu z przewodniczącym komisji budżetowej panem Orlińskim. Można się spierać. Ale ja, moim zdaniem, cała pańska działalność, cała pańska polityka to już nie polega na tym, żeby tutaj w samorządzie coś zrobić tylko po to, żeby podważyć działania rządowe. Ja to tak interpretuję. I pan mówi, pan próbuje dojrzeć źdźbło w oku rządu, a nie widzi pan belki w swoim oku. Pan mówi:

posłuchajcie samorządowców. To ja panu powiem, pan nie ma monopolu na rozmowy z samorządowcami. Bo ja powiem za siebie. Ja też rozmawiam z samorządowcami na najniższym poziomie. Z sołtysami, z radnymi gminnymi na wsiach, z wójtami. I wie pan co oni mówią o współpracy z panem? Oczywiście tam, jak pan przyjeżdża, to głównym tematem oczywiście jest ten straszny Czapliński. Ja już tam słyszę te opowieści te śmiechy te, te porównywania, no to ma pan prawo mną straszyć, ma pan prawo rozmawiać o mnie, ale niech pan pomyśli, dlaczego ci wójtowie tak współpracują. Kto jeździ z tablicami wypisanymi, kto daje. To pan swoje daje? Proszę to zrozumieć. 51 radnych jest. Rządzi koalicja. Oczywiście pan Orliński ma racje. Wygrałem wybory rządzą. Ale my też jesteśmy radnymi, a pan nas ustawił jako PiS, rząd, podpala pan wszystko, rozmawia, rewolucja. Pan powiedział tak, pięknie powiedzieli moi koledzy przedmówcy pan Kołodziejski, pan Romanowski, Pan Prószyński. Znają się, są naprawdę wybitnymi, doświadczonymi politykami, samorządowcami. Ja może tutaj jestem jest troszeczkę niżej. Ale pan mówi tak. Pyta się pan radny Prószyński, jaka jest wizja, jaką pan ma wizję, a pan mówi mam wizję, żeby nie dzielić Mazowsza. No to jakbym, po mojemu to jest tak, mam wizję, żeby zachować stołek. I rządzić, i dzielić, rozdawać stanowiska, mieć 125 spółek i być tak, żeby było tak jak było. To jest pańska wizja. No to mojej zgody na to nie ma. Dziękuję bardzo.

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

Proszę, pan radny Rafał Romanowski.

Rafał Romanowski

Panie Przewodniczący, Wysoki Sejmiku, Panie Marszałku. Ja naprawdę też tym razem postaram się bardzo sprawnie wyrazić ze swojej strony, dokończyć swoje zdanie. Pan marszałek, szczególnie mnie uderzyło w ostatnim zdaniu, kiedy zakomunikował wrogość tzw. subregionów. Panie marszałku, no i wracam do tego punktu wyjścia, czyli do tego, co cały czas próbujemy panu udowodnić od półtora roku i w poprzednich kadencjach. Panie Marszałku, ta wrogość subregionów to nie wynika właśnie z prowadzonej dywagacji i dyskusji z naszej strony, nic z tych rzeczy. To jest właśnie to, co powiedziałem panu wcześniej, panie drogi marszałku, że pan nie ma strategii zrównoważonego rozwoju całego województwa mazowieckiego, żeby nie prowadzić właśnie do takiej wrogości subregionu, żeby pan radny Mirosław Augustyniak nie rozliczał za inwestycje prowadzone w subregionie ostrołęckim, czy ostrołęcko-

siedleckim. I uważam, że np. zdecydowanie większe środki są absorbowane przez Radom, czy przez subregion płocko-ciechanowski. Do takiej sytuacji nie można, panie marszałku, doprowadzać. Państwo próbujecie udowodnić, że za wszelką cenę, że państwa teza w 100% się broni. A ja mam cały czas to jedno i to samo pytanie. Jeżeli dochód, przy subregionie warszawskim aglomeracji warszawskiej z CIT-u wynosi 2 miliardy złotych, a pozostałe części 338 mln zł to, skąd aż tak daleko idąca dysproporcja. Jeżeli w 2018 roku została wydzielona, dokonany został podział statystyczny, to cóż takiego się stało, że przez 2 lata budżetowe ta średnia statystyczna pozostałej części Mazowsza, Mazowsza regionalnego, nie wzrosła powyżej tych 60 proc. Tylko cały czas oscylujemy właśnie w cyfrze około 60%. I to są pytania właściwe. Pan marszałek się chwali, pan radny Orliński chwali się dochodami budżetu. Drodzy państwo, to za tego złego rządu Rzeczypospolitej Polskiej rządu Prawa i Sprawiedliwości od 2016 do 2000, włącznie z rokiem 2019, sukcesywnie rośnie przychód po stronie budżetu Województwa Mazowieckiego. Z czego to wynika, drodzy państwo? Wynika to ze wzrostu gospodarczego całego kraju. Tym samym wzrostu gospodarczego subregionu warszawskiego, czyli miasta stołecznego Warszawy z tzw. obwarzankiem. Z tego wynika tak diametralny wzrost. Pan marszałek nas straszył dwa lata temu, rok temu, że te dochody będą spadały, że obniżamy podatek CIT, że obniżamy podatek PIT, a teraz wychodzi pan skarbnik i mówi, że no, bo od listopada spada dynamika, ale w rzeczywistości ten dochód po tej stronie wzrósł o ponad 10 %. Drodzy państwo, te dochody i te wasze wydatki, nasze wydatki, bo to wydajemy to jako Samorząd Województwa Mazowieckiego, że sięgnęły powyżej 30% ogólnej sumy budżetu, to wynikają również ze wzrostu dochodu Województwa Mazowieckiego. A z czego to jest to już, drodzy państwo, przed chwilą państwu przedstawiłem. I nie będę już polemizował właśnie z tezą pana radnego Orlińskiego, drogi panie radny, wybaczy pan, ale zdecydowanie wolę lotnisko, Centralny Port Komunikacyjny na terenie województwa mazowieckiego, jak lotnisko w Berlinie, czy w Dortmundzie, czy w Hanowerze. Zdecydowanie wolę multi koncern energetyczny, który będzie przeprowadzał inwestycje w Ostrołęce w budowę właśnie tych kolektorów tzw. gazowych. Bo to jest jakkolwiek przyszłość naszego kraju, że będziemy potrafili konkurować z partnerami nie tylko i wyłącznie europejskimi, ale i z partnerami światowymi. A państwa rola, jako Zarządu Województwa Mazowieckiego, jest jedna i taka sama, która powinna wam przyświecać, o czym wspominał pan marszałek, czyli od roku 2006. Rozwój zrównoważony. I proszę po raz kolejny nie udowadniać, że

Prawo i Sprawiedliwość dąży do wydzielenia województwa mazowieckiego. To pan marszałek poprzez swoje polityki właśnie przez brak realizacji rozwoju zrównoważonego doprowadzi właśnie do tego, że wszystko prowadzi ku temu, żeby Mazowsze zostało podzielone od Warszawy na tak zwaną część Mazowsza regionalnego. Ja z panem radnym Wojnarowskim zgadzam się w stu procentach, że ta inwestycja, która była przeprowadzona za ponad 40 mln złotych w Ciechanowie, jest wykonana w należyty sposób. Tylko ja panu marszałkowi zadałem pytanie. Wydaje mi się, że to pytanie jest bardzo słuszne. Jeżeli taka inwestycja została przeprowadzona, przebudowa węzła komunikacyjnego w postaci modernizacji dworca PKS uszczuplonego o wiele, wiele terenu i droga do portu, do stacji PKP to ile dzięki tej inwestycji przybyło przedsiębiorców w Ciechanowie? A tym samym o ile wzrósł podatek CIT właśnie z tego powiatu ciechanowskiego? Na ile to przysporzyło właśnie tzw. korzyści tzw. rozwojowi zrównoważonemu? I to jest właśnie, panie marszałku, ten brak strategii na tzw. rozwój zrównoważony. I ja nie czynię panu zarzutu przeprowadzonych inwestycji, czy w powiecie mińskim, czy w powiecie ostrołęckim, czy to będzie powiat radomski, przysuski, czy inny. To dobrze, że tego typu inwestycje są prowadzone. Ale w tym wszystkim powinny być, powinien być jakiś klucz. Pan radny Wojnarowski wspomniał o prof. Izdebskim. Możemy wrócić do tej dyskusji pana prof. Izdebskiego z przełomu lat dziewięćdziesiątych i dwutysięcznych, czyli w tzw. okresie przedakcesyjnym. I pan profesor Izdebski nie był do końca przekonany czy region tzw. województwo mazowieckie, duży region, nie powinien z tego regionu nie powinna być wydzielona Warszawa. Możemy do tej dyskusji właśnie z panem profesorem Izdebskim wrócić, bo on nie był do końca przekonany, czy nie powinniśmy podążyć właśnie takim samym schematem, jak to się stało w Czechach. Więc proszę, ja już wspomniałem wcześniej, że my jesteśmy w zdecydowanie w innym miejscu, jak właśnie w okresie przedakcesyjnym, czyli przy podziale nowym administracyjnym naszego kraju, czy w momencie przystąpienia do Unii Europejskiej. I panie marszałku, proszę sobie przypomnieć dyskusję z 2006 roku i apel ze strony pana, świętej pamięci premiera, Przemysława Gosiewskiego, kiedy właśnie do ściany wschodniej było włączane Województwo Świętokrzyskie, kiedy ze strony rządu była propozycja, aby właśnie tą część tzw. regionalną Mazowsza do tej części wschodniej włączyć. Pan marszałek wtedy był zdecydowanym przeciwnikiem, bo pan marszałek w roku 2006 uważał, że Mazowsze ma szansę rozwijać się poprzez rozwój dużej aglomeracji

warszawskiej. I niestety ta teza, na dzień dzisiejszy, się nie sprawdziła. Dziękuję bardzo.

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

Proszę, pan radny Michał Góras.

Michał Góras

Panie Przewodniczący dziękuję za ad vocem do wypowiedzi pana marszałka Adama Struzika. Pan marszałek słucha, ale nie słyszy. Podsuwa mu jeden z członków zarządu dokumenty. Ja powiedziałem wprost. Załącznik nr 7 przedsięwzięcia realizowane przez Samorząd Województwa Mazowieckiego i podległe mu jednostki w 2019 roku. Z wyłączeniem inwestycji transportowych. Panie marszałku, to jest dokument przez pana przygotowany, przynajmniej który pan sygnuje. Przez pana urzędników. Tam nie ma żadnej informacji o miejscowości w powiecie mińskim. To, że pan dba o gminę Cegłów, chylę czoła. Zielona gmina, wszyscy o tym, w powiecie miński wiedzą, Panie Marszałku, i o tym nie trzeba mówić 10 000 razy, bo tutaj rzeczywiście no takiej drugiej gminy chyba na Mazowszu to nie znajdziemy, zielonej gminy przypomnę. Jak sama nazwa witacza wskazuje o tym. I za to bardzo dziękujemy. Natomiast to był wydatek transportowy, więc ja się odnoszę do konkretnych dokumentów. Jeśli pan marszałek znowu próbuje manipulować, a mówienie o wydatkach transportowych, no to jest manipulacja. Odniosłem się do konkretnego dokumentu. Pan marszałek powie, że powiedział zobowiązał się do tego, że przygotuje odpowiedź na piśmie. Bardzo proszę. Panie Marszałku ja tylko mówię o tych dokumentach, o których dzisiaj była mowa i do tego się odnoszę. Pan dorzuca kolejne rzeczy zupełnie innej bajki, więc bardzo bym prosił o precyzję i nie wprowadzanie opinii, która nas słucha, także samorządowców, w błąd. Dziękuję bardzo.

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

Proszę, pan radny Leszek Przybytniak.

Leszek Przybytniak

Panie Przewodniczący, Panie Marszałku. Odnoszę wrażenie, że panowie radni, koledzy radni, z Prawa i Sprawiedliwości niesamowicie manipulują opinią publiczną. Szanowni państwo, czy panom radnym z Prawa i Sprawiedliwości podoba się czy nie,

Mazowsze rozwija się rzeczywiście równomiernie. Inwestycje w większości regionów odległych od Warszawy odbywają się ciągle i cały czas. I te manipulacje, o których panowie mówią, że w jakiejś miejscowości coś się nie dzieje, to są naprawdę manipulacje. I trzeba wszystkich państwa odesłać do materiałów, które są dostępne w urzędzie marszałkowskim mówiące o tym, rzeczywiście jakie inwestycje, gdzie się odbywają. A mówienie tu, w tym momencie, że Mazowsze powinno być podzielone, bo Warszawa się bardziej rozwija, region się nie rozwija, to ja chciałbym przypomnieć kolegom radnym z PiS-u z Prawa i Sprawiedliwości, że wg sondażu, który został przeprowadzony na odpowiedniej liczbie mieszkańców Mazowsza okazuje się, że 57% mieszkańców Mazowsza jest za tym, by Mazowsza nie dzielić. A tylko 13% z tych mieszkańców ma zdanie podobne do państwa, że to Mazowsze powinno być podzielone, więc nie wiem czym wy się sugerujecie, że rzeczywiście to ma niesamowite znaczenie dla rozwoju Mazowsza. Ja myślę, że dzisiejszego wieczoru, bo już prawie, że wieczór jest, ta dyskusja nad możliwościami strategicznymi Województwa Mazowieckiego powinna być przeprowadzona zupełnie, przerwana i przeprowadzona zupełnie w innych okolicznościach. Dzisiaj chcemy głosować nad absolutorium dla zarządu, chcemy głosować nad zatwierdzeniem tych inwestycji, które były wykonane w 2019 roku, a było ich ogromnie dużo. I proponuję, żeby rzeczywiście do tego głosowania doprowadzić. Dziękuję bardzo.

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

Dziękuję bardzo. Proszę państwa, ponieważ nie ma już więcej zgłoszeń. Przystąpimy do sprawdzenia kworum, proszę bardzo o sprawdzenie kworum. Jak to kworum wygląda w tej chwili?

Laura Kaczyńska - Kierownik Biura Sesji Sejmiku

Pan radny Augustyniak, pani radna Cichocka, pan radny Milewski, pani Cichocka już potwierdziła, czyli pan radny Augustyniak i pan radny Milewski, i pan Rytel.

Mirosław Augustyniak

Zgłosiłem swój głos do dyskusji.

Laura Kaczyńska - Kierownik Biura Sesji Sejmiku

Nie ma. Nie ma cały czas pana Augustyniaka i pana radnego Milewskiego.

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

Dobrze, to prosba, żeby zadzwonić do tych dwóch panów i zapytać ich, czy mogą potwierdzić kworum.

Konrad Wojnarowski

Radny Augustyniak zgłosił się do dyskusji panie przewodniczący, jakby zweryfikować można było.

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

Ale nie jest w stanie potwierdzić kworum na razie. Więc prosba o kontakt z tymi dwoma panami radnymi.

Laura Kaczyńska - Kierownik Biura Sesji Sejmiku

Pan radny Augustyniak już potwierdził. To jeszcze pan Milewski.

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

Jeszcze pan Milewski, a pan radny Rytel?

Laura Kaczyńska - Kierownik Biura Sesji Sejmiku

Nie potwierdził.

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

To prosba, żeby także zadzwonić do pana radnego Rytla, czy jest jakiś problem czy też pan radny po prostu...

Laura Kaczyńska - Kierownik Biura Sesji Sejmiku

Dobrze, już dzwoniemy.

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

...nie może się połączyć. Proszę pan radny Augustyniak się chyba zgłaszał do głosu, proszę bardzo.

Mirosław Augustyniak

Panie Przewodniczący, Panie Panowie Radni. Jeśli już tak wracamy daleko mocno do historii, to reforma samorządowa odbyła się dzięki takiemu ugrupowaniu, które nazwało się AWS, w którego skład wchodził obecny PiS i obecna Platforma Obywatelska. Zaskutkowało to wysaniem ludności, kapitału, inwestycji i wszystkiego do dużych miast. I rzeczywiście no ten zamysł dyfuzyjnego rozwoju, że to się z powrotem wróci i rozleje, na pewno się nie sprawdził. Jest pytanie, czy się sprawdzi dalej. Bo poszły duże pieniądze na strefy ekonomiczne. Tylko pytanie: co na tych strefach powstało? Jak duże inwestycje? Jak dużo zatrudniają ludzi? Czym zatrzymują tych ludzi na Mazowieckiej prowincji? Ja bym powiedział, że wygląda to kiepsko. Oczywiście to, co się działo ostatniego roku, to już nie ma znaczenia. Jest pytanie: co zrobimy myśląc do przodu? Co zrobimy w nadchodzącym roku? Jak będzie wyglądał budżet? Jak będą wyglądać przychody? Jak będziemy je dzielić? Jak będziemy konstruować wydatki? No bo naprawdę na prowincji robi się pustkowie. Za chwilę gminy, za chwilę, za może w tej kadencji, w następnej kadencji gminy bardzo poważnie stracą kolejne liczby ludności i naprawdę zacznie się dramat z utrzymaniem tego wszystkiego, które co zostało zrobione, pobudowane. Nie wiem, czy nawet niektóre rzeczy będą potrzebne. Jeżeli to, co się stanie, że rzeczywiście te środki wydatkowane, czy też możliwości zrównoważonego rozwoju zafunkcjonują tym, że ci ludzie się tu zatrzymają, no to coś z tego będzie, z tego zrównoważonego rozwoju. Natomiast tak, jeżeli będą ludzie swoją szansę widzieli tylko w dużych miastach, to nie dotyczy tylko Mazowsza, to dotyczy Wielkopolski, to dotyczy Pomorza, Pomorza Zachodniego, że te po prostu duże miasta zwyczajnie dalej wszystko wysysają. Czy uda nam się rzeczywiście, że będzie naprawdę po co na tej prowincji inwestować, no czas pokaże. Ale uważam, że powinniśmy się mocno na tym zastanowić. I jeszcze tylko jedno zdanie, wrócę do poprzedniej wypowiedzi. Pamiętajmy o tym, że no, jeżeli jest tak, że władza wykonawcza podzieli jakieś środki no, i przepraszam kogoś utraci, a reszta to, że tak powiem, zlekceważy, no trochę popłacze nad tym wszystkim, że niesprawiedliwie, że to, że tamto, ale summa summarum zagłosuje, no to wiecie, no rola, skuteczność władzy ustawodawczej, jest pod dużym znakiem zapytania. Ja powiem do Prawa i Sprawiedliwości to, żeby te relacje zmienić, ja nie mówię o Mazowszu, tylko w ogóle, relacjach władza uchwałodawcza - wykonawcza, jest piłka po waszej stronie. Bo wy macie większość w parlamencie, wy możecie stosowne ustawy przeprowadzić, wy możecie też stosowne ustawy przeprowadzić odnośnie tego

co powiedziałem, czyli inwestowania środków, lokalizacji inwestycji, i tak dalej, itd. Ja mam nadzieję, że podejmiemy do tego bardzo mądrze bez jakichś uprzedzeń politycznych i że naprawdę się zastanowimy nad tym, żeby ta nowa perspektywa unijna no rzeczywiście spowodowała, że te środki, które uda nam się otrzymać że, że je po prostu wykorzystamy w sposób najwłaściwszy z możliwych. Dziękuję bardzo.

Dorota Stalińska

No i co? Coś się przerwało?

Krzysztof Strzałkowski

Ale panią przewodniczącą słyhać.

Dorota Stalińska

Bo myślałam, że coś tu się przerwało już. A to już koniec przemówienia?

Mirosław Adam Orliński

Słyhać panią, pani Dorotko, czekamy.

Mirosław Augustyniak

Podziękowałem za głos. Nie wiem czy byłem słyszany, bo ja tak jak powiedziałem...

Dorota Stalińska

Byłeś, byłeś Mirku.

Krzysztof Strzałkowski

Byłeś słyszany.

Leszek Przybytniak

Byłeś słyszany bardzo dobrze. Bardzo ładnie powiedziałaś.

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

Proszę państwa, ja już bym poprosił teraz o to, żeby już państwo nie prowadzili rozmów między sobą. Rozumiem, że więcej zgłoszeń do dyskusji nie mamy. Został zgłoszony wniosek o przejście do drugiego czytania. Jeśli nie usłyszę sprzeciwu uznaję iż sejmik

wyraził zgodę na przejście do drugiego czytania. Przystępujemy zatem do głosowania projektu uchwały. Przypomnę państwu, że sejmik podejmuje uchwałę w głosowaniu jawnym. Do podjęcia uchwały wymagana jest bezwzględna większość głosów, czyli 26 głosów za. Kto z państwa radnych jest za przyjęciem projektu uchwały z druku nr 362 w sprawie absolutorium dla Zarządu Województwa Mazowieckiego z tytułu wykonania budżetu za 2019 rok, druk nr 362?

Mirosław Augustyniak

Przepraszam nie mogę zagłosować nie mam tego panelu, żeby zagłosować.

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

Prośba, panie radny, żeby nacisnąć ten przycisk na dole głosowanie, na tablecie.

Mirosław Augustyniak

Próbowałem, spróbuje jeszcze raz. Dobrze. Jest.

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

Dziękuję bardzo. Czy wszyscy państwo radni już oddali głos? Dziękuję bardzo. Proszę o wyniki głosowania.

Adam Struzik - Marszałek Województwa Mazowieckiego

Czy mogę coś powiedzieć panie przewodniczący?

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

Proszę państwa. Już sekundeczkę. Bo ja tutaj nie widzę, już momencik, bo mi się coś tutaj, już, już, już. Sekunda. Dobrze. Proszę państwa za przyjęciem projektu uchwały głosowało 26 radnych, 23 radnych było przeciw, nikt nie wstrzymał się od głosu. Stwierdzam, że Sejmik Województwa Mazowieckiego podjął uchwałę w sprawie absolutorium dla Zarządu Województwa Mazowieckiego z tytułu wykonania budżetu za 2019 roku, druk nr 362. Proszę bardzo, panie marszałku.

Adam Struzik - Marszałek Województwa Mazowieckiego

Szanowny Panie Przewodniczący, Wysoki Sejmiku. Bardzo dziękuje za to wotum zaufania i za absolutorium. Deklaruję, w imieniu całego zarządu, dalszą pracę na rzecz

rozwoju naszego województwa. Dziękuję koalicji i deklaruję opozycji, w tym wypadku radnym Prawa i Sprawiedliwości, że będę się wsłuchiwał w wasze oceny i opinie. I tak będzie postępował cały zarząd. Dziękuję bardzo.

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

Dziękuję bardzo Panie Marszałku. Gratuluje zarządowi i przechodzimy, proszę państwa, do pkt 11: Informacja Zarządu Województwa Mazowieckiego o przebiegu wykonania planów finansowych jednostek za pierwsze półrocze 2020 roku, dla których organem założycielskim jest Województwo Mazowieckie. Informację otrzymali państwo wraz z materiałami na dzisiejszą sesję. Czy mają państwo pytania dotyczące informacji? Jeśli nie uznaję iż sejmik zapoznał się z otrzymaną informacją. Stwierdzam, że sejmik zapoznał się z Informacją Zarządu Województwa Mazowieckiego o przebiegu wykonania planów finansowych jednostek za pierwsze półrocze 2020 roku, dla których organem założycielskim jest Województwo Mazowieckie. Przechodzimy do pkt 12: Sprawozdanie Zarządu Województwa Mazowieckiego z obejmowania udziałów lub akcji w spółkach handlowych przez Województwo Mazowieckie za okres od 1 lipca 2019 roku do 30 czerwca 2020 roku. Sprawozdanie otrzymali państwo wraz z materiałami na dzisiejszą sesję. Czy mają państwo pytania dotyczące przesłanego sprawozdania. Jeśli nie uznaję, iż sejmik zapoznał się z otrzymanym sprawozdaniem stwierdzam, że sejmik zapoznał się ze sprawozdaniem Zarządu Województwa Mazowieckiego z obejmowania udziałów lub akcji w spółkach handlowych przez Województwo Mazowieckie za okres od 1 lipca 2019 roku do 30 czerwca 2020 roku. Przechodzimy do punktu 13: Interpelacje i zapytania. W okresie między sesjami wpłynęły interpelacje i zapytania radnych: Artura Czaplińskiego, Ludwika Rakowskiego, Wojciecha Zabłockiego, Wioletty Paprockiej-Ślusarskiej oraz odpowiedzi na interpelacje radnych: Artura Czaplińskiego, Katarzyny Lubiak, Ludwika Rakowskiego. Czy ktoś z państwa radnych chce zabrać głos w tym punkcie? Proszę bardzo, pan radny Łukasz Kudlicki.

Łukasz Kudlicki

Dzień dobry, Panie Przewodniczący, Szanowny Zarządzie.

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

Pani radny, tylko prośba: trochę bliżej mikrofonu, bardzo źle pana słysząc.

Łukasz Kudlicki

Szanowny Panie Przewodniczący, Panie Marszałku, Zarządzie Województwa, wszyscy Koleżanki i Koledzy Radni.

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

Ewentualnie głośniej panie radny, bo naprawdę bardzo słabo pana słyszę w tej chwili.

Łukasz Kudlicki

Dobrze, no będę się próbował wydzierać. Teraz już lepiej mnie słyszać?

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

Troszeczkę lepiej.

Łukasz Kudlicki

Dobrze, chciałem interpelować w sprawie wniosku, który trafił w sprawie budżetu obywatelskiego Województwa Mazowieckiego na rok 2020. Jest to wniosek pt. bezpieczna droga wojewódzka 724. Chodziło o doświetlenie, przepraszam, o zainstalowanie sygnalizacji świetlnych przy drodze wojewódzkiej 724 w miejscach, gdzie droga ta przebiega koło szkół. W miejscowościach Słomczyn, Brzeście i Konstancinie-Jeziorna. Interpelacje składałem dlatego, że w odpowiedzi na ten wniosek Mazowiecki Zarząd Dróg Wojewódzkich zaproponował doświetlenie przejść dla pieszych przy szkołach. Jak wynika z informacji, którą uzyskałem, potwierdzonej dokumentacją fotograficzną, te przejścia zostały już doświetlone znacznie wcześniej. Tak że propozycja Mazowieckiego Zarządu Dróg Wojewódzkich nie może być uznana za adekwatną i chyba także za poważną. Szczególnie, że z informacji MZDW wynika, że koszt oświetlenia nie jest wcale dużo niższy od montażu sygnalizacji świetlnej. W tym przypadku we wniosku do budżetu obywatelskiego chodziło o montaż sygnalizacji świetlnych. I w związku z tym proszę o informację, czy możliwe będzie wykonanie, zgodnie z tym projektem, z wnioskiem złożonym do budżetu obywatelskiego, tych sygnalizacji świetlnych przy drodze wojewódzkiej 724 w Konstancinie Brześcach i Słomczynie. Dziękuję bardzo.

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

Dziękuję bardzo. Proszę bardzo, pan radny Artur Czapliński. Panie radny, proszę bardzo pan Radny Artur Czapliński.

Artur Czapliński

Składam interpelację w sprawie pomocy finansowej dla samorządu powiatowego w Wołominie. Proszę o informacje, dlaczego samorząd powiatu wołomińskiego nie otrzymał pomocy finansowej na realizację zadania pt. budowa boiska piłkarskiego w zespole szkół w Zielonce w ramach Mazowieckiego Instrumentu Wsparcia Infrastruktury Sportowej Mazowsze 2020. Czy na odrzucenie wniosku miały wpływ względy polityczne? Prześlę interpelację w formie elektronicznej. Bardzo proszę o odpowiedź w formie pisemnej. Zapowiadam także interpelację, która zrodziła się dzisiaj na kanwie dyskusji z panem skarbnikiem, dotyczącą kosztów funkcjonowania marszałka Adama Struzika, w ramach samorządu urzędu marszałkowskiego z gabinetem, z kancelarią. Sformułuję ją na piśmie i prześlę także w formie elektronicznej. Bardzo dziękuję, panie przewodniczący.

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

Dziękuję bardzo, czy jeszcze ktoś z państwa w tym punkcie? Proszę bardzo, pan radny Piotr Kandyba.

Piotr Kandyba

Przepraszam, to była pomyłka. Chciałem w sprawach różnych. Chyba że już w tej chwili mogę, mogę rozpocząć?

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

To już zraz przejdziemy panie radny.

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

Proszę Państwa, przechodzimy wobec tego do pkt 14: Sprawy różne. Czy ktoś z Państwa radnych chciałby zabrać głos w tym punkcie porządku obrad? Proszę bardzo, pan radny Piotr Kandyba.

Piotr Kandyba

Ja mam prośbę do Michała Prószyńskiego, jeżeli jest jeszcze na wizji, chodzi o drogę 721 obwodnica Lesznowoli, dojazd do siódemki, która się buduje. Mamy ogromny problem z GDOŚ-em, czyli z generalną jednostką środowiskową. Bardzo proszę o pomoc, bo tam już to trwa dwa lata. Mamy, czasu opóźnienia i będzie tragedia dla powiatu piaseczyńskiego i dla całego tamtego regionu. Jeżeli Michał słucha albo jego koledzy, to bardzo proszę o kontakt i pomoc w załatwieniu opinii. Kuriozalna sprawa. Nawet media lokalne się dopytują w GDOŚ-u, odpowiedzi są lakoniczne nie wiadomo, o co tam chodzi tak naprawdę.

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

Dziękuję, proszę bardzo, pan radny Artur Czaplński.

Artur Czaplński

I bardzo dziękuję, panie przewodniczący.

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

Proszę bardzo.

Artur Czaplński

Dziękuję bardzo, ja w sprawie takiej technicznej w sumie. Ponieważ nie ja nie wiem jak długo będzie trwała pandemia, jak będą długo obostrzenia pandemiczne tutaj związane z funkcjonowaniem samorządu wojewódzkiego, czy sejmiku jako takiego i powiem tak, podzielam wszelkie uwagi, które przedstawił wcześniej pan radny Augustyniak. Być może on sformułował je mocniej, ale naprawdę wydaje mi się, że to jest utrudniona dosyć forma funkcjonowania. Zarówno te komisje jak i sesje online. Wiele samorządów funkcjonuje już w sposób bezpośredni i zastanawiam się, czy my nie moglibyśmy w końcu przejść na funkcjonowanie bezpośrednie, bo naprawdę to jest dosyć, przynajmniej dla mnie, utrudniona sprawa. Ja także mam raz głośnik włączony, raz wyłączony. Nie wiem, od czego to zależy. Jeżeli cokolwiek poza offem powiedziałem zbyt dobitnie, to chciałbym przeprosić państwa, ale sam tego nie jestem w stanie wychwycić kiedy to się włącza, kiedy to się wyłącza. Staram się to kontrolować i bardzo, bardzo bym prosił prezydium sejmiku o rozpatrzenie tej możliwości, żebyśmy

się spotykali w sposób normalny i funkcjonowali tak jak większość samorządów. Bardzo dziękuję.

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

Dziękuję bardzo. Proszę państwa obawiam się, że w najbliższym czasie możemy się spodziewać raczej wzrostu liczby przypadków zakażeń koronawirusem. Nie sądzę, żeby w najbliższym czasie była możliwość powrotu do obrad plenarnych w naszym stałym miejscu, na Placu Bankowym, ale oczywiście zobaczymy jak się sytuacja będzie rozwijała. Ja jeszcze tutaj w sprawach różnych chciałbym poprosić zarząd o przedstawienie informacji, czy też przekazanie informacji jak wyglądają przygotowania do przebudowy drogi 721 pomiędzy Konstantinem, a Piasecznem, tak. Czyli to jest inny odcinek niż ten, o którym mówił pan radny Kandyba. To jest newralgiczna droga na terenie powiatu piaseczyńskiego, prowadząca właściwie cały czas przez teren zabudowany. O tej inwestycji rozmawialiśmy już wielokrotnie. Pytanie: jaki dzisiaj jest stan zaawansowania tego przedsięwzięcia. Dobrze? Proszę bardzo, pan radny Łukasz Kudlicki.

Łukasz Kudlicki

Dziękuję Panie Przewodniczący, zainspirowany głosem pańskim przed chwilą usłyszanym, chciałem również poprosić zarząd o informacje na temat planowanego na ten rok, a wciąż nie rozpoczętego remontu odcinka drogi wojewódzkiej 579 między Białutkami a Błoniem. To miał być krótki 4,5 km odcinek, jeśli dobrze pamiętam, jeśli dobrze pamiętam tę odległość. No niestety od ładnych paru lat jest problem, żeby wreszcie rozstrzygnąć postępowanie. Wyłonić wykonawcę, i przeprowadzić jak sądzę dwumiesięczny remont tej drogi. Góra dwumiesięczny. Tak że nie za wielki zakres, ale tam jezdnia jest w fatalnym stanie. Proszę o informację co dzieje się w sprawie tego postępowania na remont drogi wojewódzkiej 579 między Białutkami a Błoniem? Dziękuję.

Ludwik Rakowski - Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego

Dziękuję bardzo. Proszę państwa przechodzimy do pkt 15: zamknięcie posiedzenia. Proszę państwa, wstępnie sesja następna zaplanowana jest na 8 września, ale na razie poza jednym projektem uchwały i dwoma projektami stanowisk, nie mamy materiałów na tę sesję, więc niewykluczone, że po posiedzeniu konwentu, w przyszłym

tygodniu, ta sesja zostanie przesunięta. Być może to będzie 15 września ewentualnie inna data, ale zostaniecie państwo o tym poinformowani. Dziękuję państwu za dzisiejszą sesję i zamykam XXI sesję Sejmiku Województwa Mazowieckiego. Dziękuję bardzo i do widzenia.